5 JUNI

Amigoe

104E JAARGANG — NO.: 127

ZATERDAG 6 JUNI 1987

Van Baker-praatjes hebben de Antillen schoon genoeg

Nieuws in vogelvlucht

HANNESBURG — Bij een ge- op de goudmijn Welkom ten westen van Johannesburg zijn g 6 zwarte mijnwerkers en 2 e veiligheids- mensen gedood. len 45 gewonden.

*****

ON — De rechter heeft het ere hoofd van de Gestapo in Lyarbie, vrijdag voor de 2e maal ongen in de rechtszaal te verhen voor een directe confrontatet een getuige. Dit was een toenlid van het verzet die heeft verrd dat zij in 1944 door Barbie gemarteld en op transport gezet het concentratie- kamp Rasbruck. Barbie weigerde woord op vragen met als argu-"Ik volgens het recht afwezig, ik mij beschouw als slachtoffer ontvoering".

*****

ING — De minister van Bosbe- wordt verantwoordelijk geacht de recente grote bosbranden in a en hij moet zijn functie neeren. De Staatraad nam dit be-, dat formeel nog parlementaire keuring vereist.

*****

OME — Zeven jaar nadat een Itasse passagiers- vliegtuig met 81 ttenden in de Tyrrhcemse Zee te heeft men de vluchtrecorder het toestel geborgen. Het wrak op 3.600 meter onder de zeespie- De band van de black box moet gesprek bevatten tussen de gevoerder en de 2e piloot vlak voor ongeluk op 24 juni 1980. Geten gaan dat het toestel door een t zou zijn getroffen of dat aan d een bom zou zijn ontploft.

*****

MADRID — De regering van anje heeft de uitlevering van 15 ndanse rechtse extremisten aan ië gelast. Zij worden daar al jalang door Justitie gezocht. De 2 den sloten vorige maand een verg over nauwere samenwerking het bestrijden van terrorisme en minaliteit.

*****

LONDEN — De conservatieve rtij in Groot- Brittannië zal bij de mende parlements- verkiezingen n ruime winst op Labour behalen wil een vandaag gepubliceerd onrzoek van het bureau Harris.

*****

MOSKOU — De SU heeft diploat Aksjoetin uit Tokio teruggepen. Volgens het Japanse ministerie van Buitenlandse Zaken was hij trokken bij het kopen van geheime lichtingen over Amerikaanse militaire vliegtuigen. Hij had geweigerd an een politie- onderzoek mee te werken, waarop het Japanse ministerie zijn vertrek had "aanbevolen".

*****

WASHINGTON — Een VS delegatie die probeerde de banden met Iran e verstevigen heeft tijdens overleg toegezegd dat de VS de SU zouden bestrijden in het geval van een invasie n Iran. Bovendien zou Washington Teheran bijstaan bij het ten val brenen van de Iraakse president Hussein. Dit heeft de zakenman Hakim vrijdag verklaard tegenover de Irante commissie van het Congres.

*****

MADRID — Ook dit jaar treft Spanje maatregelen om de toeristen te beschermen tegen mogelijke aanslagen door de afscheidings- beweging ETA. Bijna 4.000 extra politieagenten zullen dienst doen in de toeristengebieden.

*****

KUWEIT — Het hof voor staatsveiligheid in Kuweit heeft 6 burgers van dit land ter dood veroordeeld wegens in juni 1986 en januari 1987 gepleegde sabotage tegen belangrijke olie- installaties en voor samenzwering tegen de staat. Twee van hen zijn voortvluchtig.

*****

OTTAWA — Canada is van plan de komende 15 jaar 10 tot 12 door kernenergie aangedreven onderzeeers te bouwen. Er komen 6 nieuwe fregatten en het ligt in de bedoeling dat Canada in het Arctisch gebied een militaire basis vestigt om de noordelijke zeevaartroute te beschermen. Wat betreft de NAVO- verplichtingen in Europa zal Canada zich voortaan concentreren op de Bondsrepubliek. De bijdrage aan Noorwegen vervalt zodra de NAVO daarvoor een alternatief heeft gevonden.

*****

HOUSTON — Het VS bureau voor de ruimtevaart Nasa, heeft zijn korps ruimtevaarders uitgebreid met 15 nieuwe kandidaat- astronauten. Onder hen is voor het eerst een zwarte vrouw. Het bureau heeft nu 14 vrouwen in dienst. De kandidaten krijgen een jaar lang intensieve voorbereiding, waarna wordt bepaald of zij definitief aan det korps worden toegevoegd. Wanneer dat gebeurd is zal NASA over 97 astronauten beschikken.

*****

VS ZIT MET AFVAL IN DE MAAG NA VERSCHERPTE MILIEUWETGEVING

Vrij Nederland: relatie met vuilverwerkingsproject op Curaçao

Suriname moet na verkiezingen besluiten over chemisch afval

PARAMARIBO — Het Nederlandse bedrijf Akza Recycling verwacht na de verkiezingen van november in Suriname uitsluitsel over het al of niet doorgaan van de opslag en verwerking van chemisch afval. Het bedrijf wil in het Coppenamegebied, 250 km ten westen van Paramaribo, de grootste verwerkings- installatie ter wereld bouwen. Het plan houdt volgens Vrij Nederland- journalist Rudie Kagie verband met het idee voor een vuilverwerkings- fabriek op Curaçao. Slakken en vliegas die vrijkomen bij de verwerking op Curaçao, zouden vervolgens naar Suriname gebracht worden voor verdere behandeling.

Het is een kwestie van graag of niet, zei de directeur van Akza Recycling, Rob van Kralingen, vrijdag op een persconferentie in Paramaribo. Als de Surinaamse overheid besluit niet met Akza in zee te gaan, dan zijn er nog mogelijkheden in met name de buurlanden van Suriname, die dezelfde, gunstige geologische mogelijkheden bieden. Er komt namelijk een leemlaag voor die dertig tot zeventig meter boven de zeespiegel ligt en geen doorstroming van afvalstoffen toelaat.

Een delegatie van Akza heeft in gesprekken met Surinaamse overheids- functionarissen en van de universiteit kunnen bedingen dat er binnenkort een Surinaamse afvaardiging naar de Verenigde Staten reist ter oriëntatie. In een niet nader aangeduide fabriek experimenteert men namelijk met het procede dat Akza in Suriname wil toepassen. De Akza- delegatie heeft het ook klaargespeeld dat Suriname een internationaal instituut zal inschakelen om de technische haalbaarheid van het project te bestuderen. Als de overheid in Paramaribo ja zegt tegen Akza Recycling, zullen de opslag en verwerking van chemisch afval binnen drie jaar een feit zijn.

De financiering van het project zal komen van het kartel van oliehandelaren in Europa. Van Kralingen merkte op dat de moedermaatschappij van Akza, wier naam hij niet noemde, onder zware druk staat van de regering in Den Haag. Deze zou er geen voorstander van zijn dat er een verwerkings- installatie in Suriname zou worden opgezet in dit houdt volgens Van Kralingen verband met de politiek- economische boycot. Om de druk te omzeilen zei van Kralingen is Akza Recycling in het leven geroepen. De in dit verband vaak opduikende Minetech International bv is volgens hem een ingenieursbureau dat know- how verschaft aan Akza.

De Akza- delegatie had geen goed woord voor de negatieve publiciteit die in en buiten Suriname aan het projectvoorstel is gegeven. De zaak is volgens Van Kralingen doelbewust opgeblazen door ondeskundigen, die stellingen hebben betrokken zonder te weten waar het om gaat.

In Nederland heeft het weekblad Vrij Nederland uitgebreid aandacht besteed aan de vuilverwerkingsplannen. In het artikel van Rudie Kagie wordt een verband gelegd tussen de plannen voor de vuilverwerkings- installatie op Curaçao en de plannen van Minitech in Suriname. Zo laat Kagie L.A.B. de Jong van de Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond aan het woord, die vorig jaar naar Curaçao kwam om advies uit te brengen over de vuilverbrandings- installatie: "Concrete bewijzen heb ik niet maar ik heb wel eens vermoed dat er een relatie bestaat tussen de afvalverwerkings- voorstellen die aan Curaçao en Suriname gedaan zijn. De twee projecten ademen dezelfde sfeer, het speelde ook ongeveer in dezelfde tijd", aldus De Jong. Waar Kagie aan toevoegt dat het opvallend is dat de Londense firma Power Water and Waste die plannen heeft voor Curaçao, verzekerd heeft dat de schadelijke residuen slakken en vliegas zouden worden afgevoerd naar een niet met name genoemd land. De in Suriname te bouwen fabriek nu gaat zich ondermeer bezighouden met de verwerking van slakken en vliegas tegen een vergoeding van 140 miljoen dollar. Volgens Minitech, dat niet op details wilde ingaan, zijn slakken en vliegas afkomstig uit W-Europa, Midden-Amerika en de zuidelijke staten van de VS.

Volgens Kagie valt de plotselinge belangstelling om tropisch oerwoud en koraalriffen rijp te maken voor chemische industrialisatie te verklaren uit de verscherpte milieuwetgeving in Amerika. De firma Applied Revory Technology uit Los Angeles heeft de regeringen van Guatemala en Honduras al dertig miljoen dollar aangeboden -en er zijn berichten die dat bedrag verdubbelen, aldus Kagie- voor de huur van een terrein waar afval kan worden opgeslagen. Guatemala heeft toegestemd, Honduras heeft nog geen beslissing genomen.

In dit kader wordt gewezen op de carrier die maandenlang rondzwalkte met drieduizend ton industrieel vuil uit de VS: er was geen haven waar het schip welkom was. De hoop voor de oplossing van dit groeiende probleem is nu gevestigd op armlastige landen en landjes in het Caribisch gebied en Midden- Amerika, aldus de journalist.

Hij heeft verder geen goed woord over voor ene Leo van Kralingen, die namens Minitech een reeks onderhandelingen in Paramaribo gevoerd heeft. Volgens Minitech werkt deze "ergens in Rotterdam" maar het adres is onbekend. Diens visitekaartje vermeldt het adres van zijn bejaarde moeder die, na door Kagie gebeld te zijn, laat weten dat haar elders woonachtige zoon niet over telefoon beschikt.

Rob van Kralingen verklaarde op de persconferentie vrijdag dat Akza Recycling vliegas, slakken en gips in Suriname verwerken, maar zal over de aard van het te verwerken materiaal met de Surinaamse overheid in overleg treden. Van Kralingen ontkende ten stelligste dat er nucleair of ander radioactief afval op zijn lijstje voorkomt en benadrukte dat de gevaren bij de verwerking van chemisch afval tot nul zijn gereduceerd.

Van Kralingen en zijn juridische adviseur Rob van den Heuvel zijn in Paramaribo op uitnodiging van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Zij hebben met het merendeel van de partners van het Topberaad van gedachten gewisseld. Het bedrijfsleven en de vakbeweging hebben verstek laten gaan. Vooral de vakbeweging heeft sinds het uitlekken van het voorstel tot opslag en verwerking van afval sterk afkeurende geluiden laten horen. . . .

ORANJESTAD — Als onderdeel van de Caribbean Tourism Conference vond vrijdagmiddag bij Divi Divi Beach Hotel een vlaggen- presentatie plaats door de landen, die aan de conferentie deelnemen. Bij die gelegenheid werd de vlag van Barbados halfstok gehesen ter nagedachtenis van de onlangs overleden premier Errol Barrow. Op de foto: tijdens de vlaggen- presentatie premier mr. Henny Eman, CTA-voorzitter Baltron Bethel, Divi's president Wally Wiggins, minister van Toerisme Don Mansur en Divi's vice- president Roger Coster.

Aids conferentie: wel experimentele vaccins, geen geneesmiddel

Hoongelach voor aids-beleid van de Amerikaanse regering

WASHINGTON — Na vijf dagen, 73 bijeenkomsten en honderden voordrachten heeft de Aids- conferentie in Washington met circa 6.000 deelnemers geen sensationele doorbraken te zien gegeven, hetgeen trouwens ook niet verwacht werd. Wel bleek dat nog nooit in de medische geschiedenis zo snel en zo veel over een ziekte is ontdekt. Experimentele vaccins stonden in het middelpunt van de belangstelling, maar een geneesmiddel voor de ziekte is er nog niet. Honderden deelnemers uitten hun woede en kritiek op het Aids-beleid van de Amerikaanse regering.

De uitkomst van de conferentie stond eigenlijk al voor de aanvang vast. Alleen met gemeenschappelijke inzet van de gehele wereld kan een einde worden gemaakt aan de dodelijke epidemie die al aan minstens 25.000 mensen het leven heeft gekost. Voorlichting en uitwisseling van gegevens zijn vooralsnog de machtigste wapens tegen aids. "Voorlichting en informatie kunnen de snelheid verminderen waarmee aids zich over de gehele wereld uitbreidt. Het probleem kan echter alleen worden opgelost door intensief bio- medisch onderzoek op internationaal niveau", luidde de boodschap van het congres.

Volgens de Wereldsgezondheids- organisatie WHO is het totale aantal aidsgevallen in mei met 11 procent gestegen. Minstens 51.751 mensen zijn momenteel besmet. De cijfers zijn gebaseerd op meldingen uit 11 landen. De WHO wijst erop dat het eigenlijke aantal tweemaal zo hoog moet liggen. Veel landen beschikken niet over de faciliteiten om de ziekte te ontdekken, terwijl sommige regeringen gegevens achterhouden om buitenlandse toeristen niet af te schrikken. Volgens WHO is de helft van de gemelde aids- gevallen reeds gestorven. De gezondheids- organisatie gaat ervan uit dat er tegen 1991 nog drie miljoen aids- patienten bijkomen.

Het onderzoek naar een vaccin tegen aids staat nog in de kinderschoenen. Men experimenteert met medicamenten die de ziekte niet kunnen genezen, maar wel het leven van de patient kunnen verlengen. Wetenschapsmensen hopen met het combineren van diverse stoffen de niet onaanzienlijke schadelijke bijwerkingen te kunnen wegnemen. Het grote probleem om een doeltreffend vaccin te vinden schuilt vooral hierin dat het virus steeds verandert.

Het zeer gecompliceerde aidsvirus vernietigt het afweersysteem van de mens. Het dringt door de celwand naar binnen, brengt de communicatie tussen de cellen in de war en plakt hen aan elkaar vast zodat zij zich niet meer kunnen delen. In de cel vermeerdert het virus zich. Dat proces kan ook door andere virussen op gang gebracht worden. Als de aids- verwekkers weer naar buiten dringen worden de cellen zo beschadigd dat zij afsterven.

Onlangs is men er achter gekomen dat bij meer patienten dan was aangenomen en vooral bij kinderen aids de hersenen aantast, wat tot geheugen- stoornissen en neurosen kan leiden. Deze infectie zou al lang zijn opgetreden voordat de eerste tekens van gebrek aan weerstand zich openbaren. Het ziektebeeld van aids is hiermee nog ingewikkelder geworden.

De deelnemers van de conferentie maken zich ook bezorgd over de sociale aspecten van aids. Veel mensen kijken tegen aids aan alsof het een ziekte is van "anderen" of van een bepaalde groep. Dit werkt discriminatie in de hand. Ook daarom is voorlichting van groot belang, want aids "maakt geen onderscheid tussen rassen, landen of geslachten", aldus een vertegenwoordiger van de WHO.

Honderden deelnemers aan het aids- congres hebben vrijdag openlijk blijk gegeven van hun woede en kritiek op het aids beleid van de Amerikaanse regering. Toen regeringswoordvoerder Otis Bowen het podium besteeg voor een slottoespraak, weigerden zij te gaan zitten. Ze begroetten Bowen met boe- geroep en lachten hem hardop uit, toen hij verklaarde dat "de aids- problematiek de volle aandacht van de president heeft". Op elke uitspraak over het beleid van de regering- Reagan kwam commentaar uit de zaal.

Vlak voordat Bowen aan zijn toespraak begon, werd meegedeeld dat 1.200 deelnemers een resolutie hadden onderschreven, waarin werd gesteld dat politieke leiders de verantwoordelijkheid dragen om een beleid uit te werken waarmee de deskundigen het eens zijn. In een andere petitie die op het congres circuleerde, werd een oproep gedaan om "de wetenschap te verdedigen" tegen de Amerikaanse regering en het Congres, die blijk gegeven zouden hebben van "onkunde en van minachting voor de wijsheid van de hele medische en wetenschappelijke gemeenschap in de wereld".

PPA komt met eigen Lago-commissie

Nisbet bang dat Eman genoegen neemt met lollipop van Exxon

ORANJESTAD — Uit een verklaring van de PPA blijkt, dat de heer Nisbet kennis heeft genomen van de berichten dat de regering-Eman een commissie heeft gevormd om de versnelde besprekingen met de Exxon te kunnen behandelen. Dit mede in verband met de situatie in San Nicolas, waarvoor de PPA van Nisbet alle begrip heeft.

Maar volgens de PPA kan het kabinet- Eman — althans wat ervan over gebleven is — een dergelijke onderhandeling met een multinational als Exxon niet aan. Volgens Nisbet kan het kabinet- Eman de onderhandelingen niet aan en zal met een lollipop van Exxon genoegen moeten nemen. Volgens Nisbet weet Exxon dat. Daarom heeft de PPA uit zijn midden een commissie van experts benoemd bestaande uit Benny Nisbet, ing. Virgilio Kock en Pedro Koolman, die de besprekingen aandachtig zullen volgen. Zij zouden gesteund worden door enige ingenieurs, economen en juristen uit de gemeenschap. De heer Nisbet betreurt het, dat een commissie werd benoemd en weer nagelaten werd de Staten behoorlijk in te lichten.

De heer Nisbet gaat dan nog uitvoerig in op het rapport dat reeds werd uitgebracht over de verontreiniging van bodem en grondwater, hetgeen een direct of indirect gevolg is van de bedrijfs- activiteiten van de Lago. Volgens dit rapport zouden grote bedragen gemoeid zijn met het op orde stellen van deze verontreinigings- situatie veroorzaakt door de Lago. Het volledig afgraven van de Calichi- pits zou naar schatting 194 miljoen bedragen. De PPA houdt de zaak in de gaten, want het betreft volgens de PPA een nationale zaak.

Vervoerstaking in Zuid-Afrika beeindigd

JOHANNESBURG — Een van de langste en gewelddadigste stakingen uit de Zuidafrikaanse geschiedenis is vrijdag beeindigd, nadat de staatsmaatschappij ermee instemden 16.000 ontslagen spoorweg- beambten weer in dienst te nemen.

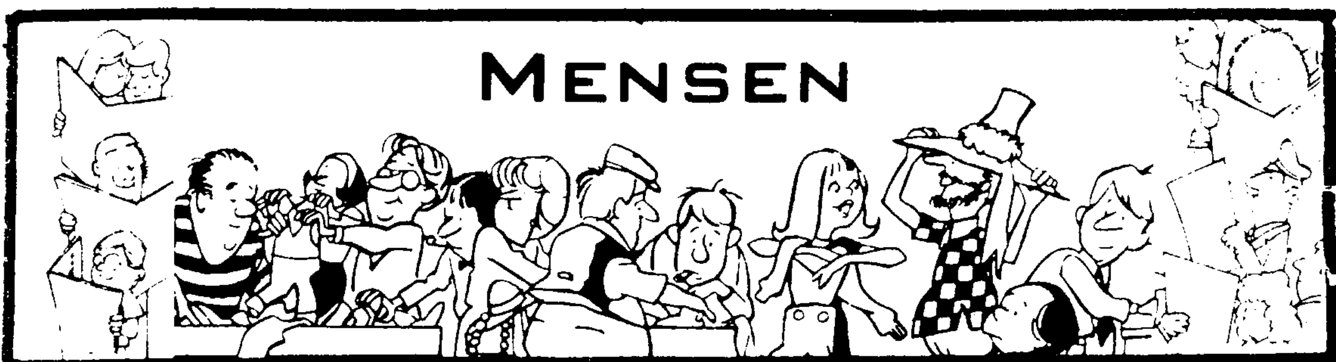
Jay Naidoo, secretaris- generaal van de vakbond Cosatu, verklaarde dat zijn organisatie met het Zuidafrikaanse vervoersbedrijf SATS tot overeenstemming is gekomen om een einde te maken aan de al drie maanden durende staking. Elf personen zijn bij het arbeidsconflict om het leven gekomen. Op een persconferentie verklaarde Naidoo dat de SATS ermee heeft ingestemd de ontslagen werknemers voor 15 juni weer in dienst te nemen.

De zwarte vakbonden hebben nog een grote overwinning geboekt, zo zei Naidoo. De staat is ermee accoord gegaan zwarte vervoerswerknemers na een arbeidsperiode van twee jaar een vaste aanstelling te geven, net zoals dat geldt voor blanke werknemers in dienst van de SATS.

Antilliaanse delegatie gaat naar Barbados

WILLEMSTAD — Onder leiding van Staten- voorzitter Onofre Bikker zal komende maandag een Antilliaanse delegatie naar Barbados reizen om daar de volgende dag de staats- begrafenis bij te wonen van wijlen premier Errol Barrow.

De Raad van Ministers besloot vrijdag een delegatie samen te stellen ter vertegenwoordiging van de Antillen in de Koninkrijks- vertegenwoordiging die de teraardebestelling van Barrow bijwoont. De Antilliaanse delegatie zou aanvankelijk onder leiding staan van premier Don Martina. Deze besloot echter gisteren af te zien van de reis naar Barbados. Het besluit hangt nauw samen met de ontwikkelingen op belasting- gebied tussen de Nederlandse Antillen en de Verenigde Staten. Naast Staten- voorzitter Bikker, maken ook diens echtgenote en functionaris van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen Roy Singer deel uit van de Antilliaanse afvaardiging.

De familie Provence ontving bericht dat dochter CECILE PROVENCE haar studie tandheelkunde heeft afgerond aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen. Zij is een oud- leerlinge van het Colegio Arubano. Cecile Provence wordt binnenkort op Aruba verwacht.

*****

JOHN VAN DER LINDEN, student uit Aruba aan het Amerikaanse Saint Leo College, werd onlangs voor de tweede keer in korte tijd op de Dean's list geplaatst. Vanwege zijn uitstekende prestaties werd John van der Linden met twee studiebeurzen beloond; de Raymond L. en Mary C. Spangler scholarship in science and mathematics en de Dr. Herbert F. Wolf scholarschip.

*****

Bij B.J. Arends and Sons inc waren VILMA GEERMAN en ALFONSO QUANT respectievelijk 10 en 5 jaar in dienst. Tijdens een

korte huldiging reikte managing- director Ebby Arends geschenken uit aan de beide jubilarissen.

*****

De hygiene in keukens van instellingen als ziekenhuizen en bejaardenoorden, alsmede in horecabedrijven, is in Nederland in veel gevallen nog bedroevend slecht te noemen. Het aantal ziekte- en zelfs sterfgevallen als gevolg van verkeerd hygienisch handelen neemt nog steeds toe. De voorzitter van de stichting Informatiecentrum op Voedingsgebied, drs. J. Wensveen, zei dit onlangs op een themadag over keukenhygiene. Ook in het huishouden laat de hygiene vaak sterk te wensen over, aldus Wensveen.

*****

Op het kantoor van de Centrale Bewakingsdienst te Parera werd onlangs afscheid genomen van JOSEPH ILLIDGE die na 32 jaar werkzaam te zijn geweest bij de overheid, gaat genieten van een welverdiend pensioen. Bij deze gelegenheid heeft het interim-hoofd Silvia Ricardo in het bijzijn van veel bewakings- agenten lovende woorden gesproken tot Joseph en hem een plakaat overhandigd uit waardering voor zijn werk. Ricardo wenste Illidge nog vele jaren in goede gezondheid toe.

*****

De meer dan 3200 jaar oude Egyptische OBELISK uit Luxor op de Place de la Concorde in Parijs is voor de toeristen een "open boek" geworden. De Egyptische ambassadeur heeft onlangs op de sokkel aangebrachte platen onthuld met daarop een Franse vertaling van de hierogliefen op de 23 meter hoge monoliet uit rood graniet. In 1831 werd de 230 ton zware obelisk door de Egyptische onderkoning Mohamed Ali geschonken aan de Franse koning Karel X. De hierogliefen roemen de daden van Ramses II. De hierogliefen zijn vertaald door de Franse archeoloog Christian Jacq, die daarbij gebruik heeft gemaakt van moderne electronische hulpmiddelen. De eerste vertaling van de tekst stamt overigens al uit het begin van de 19e eeuw.

*****

In de tuin van Kasteel Twickel in Delden is tijdens een korte plechtigheid een gedenksteen onthuld die de plek markeert waar in 1886-1887 voor het eerst ZOUT in de Nederlandse bodem is aangeboord. Die vondst was van belang voor de Nederlandse economie omdat men voordien afhankelijk was van import. Het belang van een eigen zoutwinning bleek overigens pas heel duidelijk in de Eerste Wereldoorlog, toen er een einde kwam aan de mogelijkheden voor invoer. In 1918 werd de Koninklijke Nederlandse Zoutindustrie (KNZ) opgericht. Pekel werd in die tijd door verhitting ingedampt in zogenoemde open pannen. Op dit moment past Akzo Zout Chemie zeer geavanceerde technieken toe in de zoutproductie. In 1918 werd er nog maar 500 ton zout geproduceerd, nu levert de fabriek van Akzo in Hengelo twee miljoen ton per jaar. Met haar activiteiten in Nederland, elders in Europa en daarbuiten is Akzo uitgegroeid tot een van de grootste en meeste veelzijdige zoutproducenten ter wereld. Het zout werd destijds op het landgoed Twickel bij toeval ontdekt. De baron van Twickel was op zoek naar schoon drinkwater. Maar uit de 450 meter diepe boring kwam zout water naar boven.

*****

Drie maanden geleden tekenden zeven gezinnen uit de Nederlandse gemeente Wierden wel een heel vreemd CONTRACT. Zij kwamen met predikant Van Oord overeen wekelijks een vaste avond de televisie niet aan te zetten. Van Oord nam het initiatief om zijn gemeenteleden tot een selecter gebruik van de tv aan te sporen. "Ik heb helemaal niets tegen tv, goed gebruik kan zelfs zeer nuttig zijn, maar veel mensen zitten helaas elke dag vele uren kritiekloos naar de beeldbuis te staren. Zij zouden hun tijd veel nuttiger kunnen besteden", zo motiveerde de predikant zijn initiatief. Het viel volgens de dominee de deelnemers aan het project overigens niet altijd mee het tv- beeld op de afgesproken avond zwart te laten: "Zo was er een voetballiefhebber die de reportage van een wedstrijd moest missen omdat die juist op de tv- loze avond was. Dat is natuurlijk wel sneu. Maar door de bank genomen leerde men best leven met een avond zonder tv." Op die avonden ontplooide men andere activiteiten zoals fietsen, lezen en het luisteren naar de radio. De plannen van de dominee reiken verder. Hij gaat nu de gemeenteleden informeren over de werking van de tv, de werking van reclame maar ook hoe het omroepbestel in Nederland functioneert. De dominee vindt dat de kerk over het algemeen nog te weinig oog heeft voor wat hij de "beeldcultuur" noemt. "Daar moet je als kerk op inspelen", meent de predikant. Zelf maakt hij regelmatig gebruik van dia- projecties ter illustratie van zijn woorden.

*****

De Nederlandse minister van Justitie en zijn staatssecretaris volgen nauwlettend de ervaringen in de VS en Groot- Brittannië met experimenten om gevangenen hun STRAF thuis te laten uitzitten. Maar zij achten de tijd nog niet rijp om een besluit te nemen over de toepassing van het huisarrest- systeem in Nederland. De VS nemen een proef om op twee manieren te controleren of een gevangene zijn of haar huisarrest nakomt (electronisch toezicht). In het ene geval wordt de betrokkene op onregelmatige tijden opgebeld. Hij moet dan een polsband op een doosje leggen dat is aangesloten op de telefoon. Aan de andere kant van de lijn gaat dan een fluittoon. Bij het tweede systeem draagt de gevangene een enkelband met een zendertje dat in verbinding staat met een ontvanger op zijn telefoon. Bij het overschreiden van een straal van zestig meter gaat er een alarm in de centrale computer van de controlerende instantie. Het systeem lijkt echter ook buiten het gevangeniswezen ongekende mogelijkheden te bieden, was zoon of docher vervelend en hebben ze huisarrest, hup enkelbandje om; moet gecontroleerd worden of werknemers tussendoor hun neus niet drukken en prive- boodschappen gaan doen, het bandje biedt de mogelijkheid; loopt een kleuter steeds weg, het bandje waarschuwt als de grens overschreden wordt; zegt de man dat hij over moet werken, maar twijfelt zijn vrouw, hup bandje om; alle onderdanen een bandje om en niemand kan meer het land verlaten zonder betrapt te worden, voorwaar Big Brother is Watching You komt steeds dichterbij.

*****

"Nooit werd een overval gepleegd. Nooit werd een spoorbaan gesaboteerd. In geen enkel ander Westeuropees land is de joodse gemeenschap zozeer vernietigd". De Nederlandse Kamervoorzitter Dolman signaleerde dit bij de officiële opening van een nieuwe ten-

Bij het korps politie Aruba overhandigde minister van Justitie, Watty Vos, de landsbesluiten van de bevorderingen van de inspecteurs L.E.RASMIJN, H.J. KOCK en R.H.NICOLAAS tot hoofdinspecteurs van politie. Op de foto: hoofdinspecteur Kock, hoofdinspecteur Rasmijn, minister Vos, directeur directie Openbare Orde en Veiligheid Urbano Maduro en hoofdinspecteur Nicolaas.

*****

toonstellings- ruimte op het terrein van het voormalige "Durchgangslager" WESTERBORK. Van daaruit vertrokken de transporten met joden naar de vernietigings- kampen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De kamervoorzitter trok uit zijn constateringen de slotsom dat "Het Nederlandse volk heeft gefaald als nooit tevoren". "De vertegenwoordiging van dit volk is bij de grondwet opgedragen aan de Staten Generaal. Zij kunnen op een plaats als deze slechts getuigen van een mateloze schaamte". Dolman herdacht de 15 parlementariers die het slachtoffer werden van de Duitse bezetting. In het bijzonder koos hij als voorbeeld Alida de Jong, die stierf in het vernietigingskamp Sobibor. "Alida de Jong, driemaal in de minderheid -als vrouw, als joodse, als socialist-, blijft trouw aan de groep waarin de drievoudige minderheid is samengebracht. Op 14 mei 1940 sloeg zij een aanbod van een neef om naar Engeland te vluchten af. "Ik heb mijn leven gehad, ik laat mijn naaistertjes (zij begon met vakbondswerk voor costuum- naaisters) niet in de steek"."

*****

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
6 juni 1987 vanaf 08.00 uur t/m 8 juni 1987 om 07.00 uur.
Dokter Olie, Sentro Mediko Marie Pampoen, tel.: 615044/615265; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. 625822/625800 toestel 143. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
5 juni 1987 vanaf 17.00 uur t/m 8 juni 1987 om 07.00 uur
Dokter Roose, Sentro Mediko Cas Chikitu, tel.: 623550; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 83233 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucasius)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
5 juni 1987 vanaf 17.00 uur t/m 8 juni 1987 om 07.00 uur.
Dokter Botero Duque, Spreekkamer: Soto, tel.: 641790; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641790 b.g.g. 625822/625800 toestel 143. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen: het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Chapman, tel.: 70029, pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
zaterdag
Otrobanda: Otrabanda, tel.: 625633.
Punda: Vredenberg, tel.: 613300.
zondag
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800.
Punda: Sta. Rosa, tel.: 77679.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
6 juni: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.
7 juni: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.

*****

CURAÇAO OPEN INTERNATIONAL WINDSURF CHAMPIONSCHIP: 10.00-17.00 uur 1ste ronde Miss/Mr. Bikini- verkiezing - beach Seaquarium, Bapor Kibrá.

DIVERSEN
TENTOONSTELLING
GALLERY EIGHTY-SIX (Bloksteeg, Punda): dagelijks geopend van 09.00-12.00/14.30-17.30.
20.30 uur opening expositie werken van Jean Girigorie.

ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te[...] weg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdaga[...] 19.30 uur te **Openbare Basi[...] Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdaga[...] 19.30 uur gebouw Credit Union Sa[...]
Kanga: iedere woensdag- en za[...]vond om 19.30 uur te Centrum [...] achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en[...]gavond om 19.30 uur te Aloëstraat

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *The Golden Child* (ƒ.5,- p.p.); 24.00 uur *April Fool's Day* (18 jr., ƒ.5,- p.p.).
zondag
21.00 uur *The Golden Child* (ƒ.5,- p.p.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Thunder Cats; 17.00 Mr. «T»; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek: «Bonn bang»/Burma: guerilla zonder pardon»; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «First Blood»; 22.00 Wega di Number; 22.15 vervolg Estreno; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 16.30 Sena di Señor 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 Profile of nature; 19.30 The Cosby show; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Valerie; 21.00 Dynasty; 22.00 Solid Gold; 23.00 Last resort; 23.30 CNN Sports tonight; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS (openingstijd 08.00-15.30 uur):
Frederik - Saliña, Maduro - Bieshe[...]roil - Cas Chiquito, Isa - Plantersru[...]delaar - Mundo Nobo, Vanddis N[...] Pampun, De Haseth - Parera, Nie[...] Domingoweg, Perry - Grand Centra[...]borgh - Cas Cora.

*****

CURAÇAO OPEN INTERNAT[...] WINDSURF CHAMPIONSCHIP[...]
21.00 uur 2de ronde Miss/Mr. Bikini[...]zing (en modeshow) - beach Sea[...] Bapor Kibrá.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-20[...] «Carla Costa» - vert. MAD.

*****

KERKDIENSTEN
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19[...] zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Alta[...] zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00 (charismatica) en 18.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19[...] zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ne[...]
KORAAL SPECHT (Goede Herde[...] 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 u[...]
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 18.30 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus[...] 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.[...] en 18.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw v[...] Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatim[...] 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa[...] 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 18.30 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede[...] zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.[...] zon.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uu[...] 06.00 en 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 u[...]
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uu[...] 17.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.[...] zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes[...] 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur[...] 06.00 en 18.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto[...] 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spa[...] 19.00 uur.
KLOOSTER ALVERNA (Gouv[...] Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur ho[...] (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 06[...] 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, [...] (Engels) en 19.00 uur.

*****

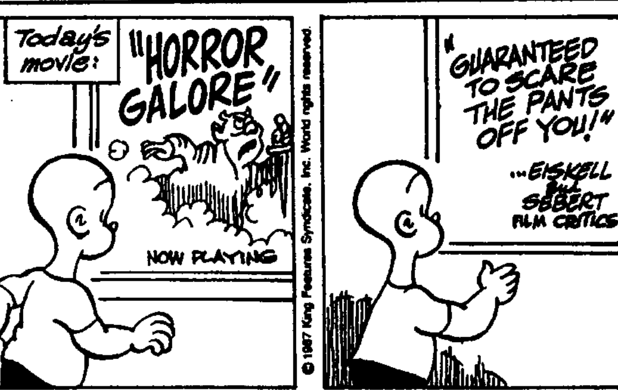
EVANGELISCHE BROEDERGEME[...]
MORAVIAN CHURCH
Goerbeboeroeweg, Mundo Nobo
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst
Emmy Berthold Kleuterschool, [...]sant)
zondagavond 18.00 uur Papiam[...] dienst.

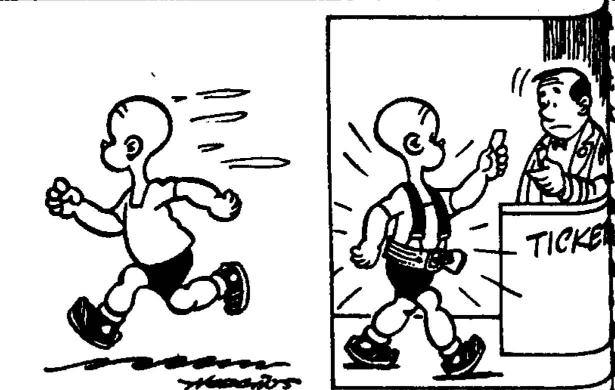
*****

CHRISTIAN HERITAGE MINIST[...]
10.00 uur dienst in het Curaçao Ca[...] Hotel.

*****

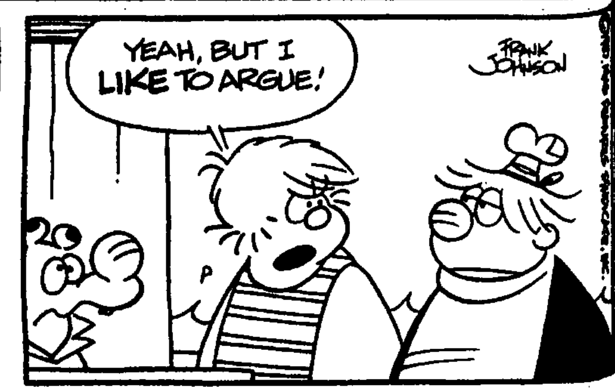
HENRY ® **By Dick Hodgins**

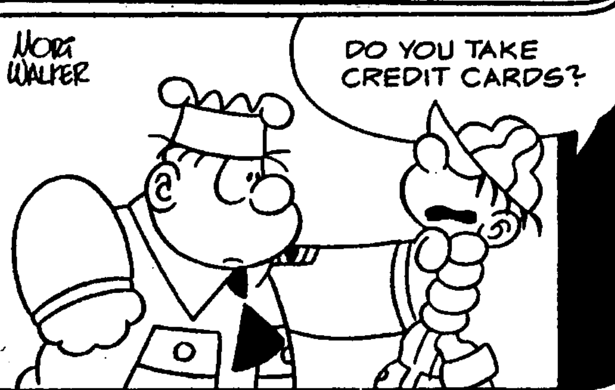
BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johnson**

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

REDEYE ® **By Gordon Bess**

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
J.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Laureen Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Monique van Meerwijk, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

...EMIER MARTINA: VOORWAARDEN ZIJN NIET ACCEPTABEL

Regering teleurgesteld in VS houding

...ntillen niet van plan nieuw ...elastingverdrag te tekenen

...LEMSTAD — Een herzien belasting- verdrag, zoals mo... ...el tussen de Nederlandse Antillen en de Verenigde Sta... ...r tafel ligt, zal door de Antilliaanse regering niet worden ...tekend. De voorwaarden die de Verenigde Staten voor ...rdrag opstelden, zijn voor de Antillen onaanvaardbaar, ...klaarde gisteren minister- president Don Martina tij... ...een persconferentie. De premier die liet blijken de starre ...ikaanse houding voor wat betreft de verdrags- bepalin... ...begrijpelijk te vinden, zei Amerikaans minister van Fi... ...ën James Baker inmiddels via de diplomatieke kanalen ...et Antilliaanse besluit op de hoogte te hebben gebracht.

...mier Martina zei het bij... ...t te betreuren dat na acht ...an onderhandelingen met ...renigde Staten over een be... ...- verdrag, het nu zover ...komen. In de onderhande... ...met de VS werd van Antil... ...e zijde alles in het werk ge... ...ch zich aan te passen aan ...merikaanse fiscale beleid, ...te hij op. Dat de VS een land ...l meer dan een eeuw als ...enoot had opgesteld, op ...rgelijke weinig flexibele ...kon behandelen, achtte hij ...klaarbaar. Zijn teleurstel... ...was met name gebaseerd op ...t dat minister Baker en ...ministerie zich kennelijk ...gelegen hadden laten lig... ...an een vorig jaar opgestelde ...matieke nota. Die werd vo... ...r toegevoegd aan een ge... ...rd concept- verdrag en ...werd vastgesteld dat her... ...handeling van het verdrag ...lijk zou zijn in geval de toen ...anden zijnde hervorming ...het Amerikaanse belasting- ...l "het evenwicht in de we... ...ijdse belangen" zou ver...

...t evenwicht in het, overi... ...sedert vorig jaar toch al re... ...uitgeholde verdrag tussen ...landen werd volgens de ...llen door wets- wijzigingen ...t Amerikaanse belasting... ...eem inderdaad verstoord, ...a zich beroepend op de mo... ...kheid heronderhandeling ...het verdrag te verzoeken, ...tilliaanse belasting- dele... ...dit jaar opnieuw aan tafel ...met functionarissen van ...ministerie van Financiën in ...S. Herstel van het "even... ...bleef echter achterwege. ...ntillen kregen slechts voor ...name de Curaçaose offshore... ...nog altijd betrekkelijk on... ...tige voorwaarden voorge... ...teld. Voor wat betreft het ...nwicht" werd daarbij van ...rikaanse zijde te verstaan ...ven dat de Antillen de in... ...van de diplomatieke nota ...arblijkelijk verkeerd in... ...eteerden. Ook een persoon... ...nderhoud van premier Mar... ...n Antilliaans minister van ...anciën mr Leslie Navarro ...Amerikaans bewindsman ...er, haalde niets uit. Zij kre... ...nul op het rekest, maar dien... ...wel, conform volgens Marti... ...eerder gemaakte afspraken ...Baker, uiterlijk 12 juni ken... ...te maken of zij bereid waren ...erziene verdrag al dan niet ...ondertekenen.

...it de verklaringen die giste... ...tijdens de pers- conferentie ...r premier Martina, minister ...varro en Gevolmachtigd mi... ...er in Washington Harold ...nriquez werden gedaan, ...ook dat de Antillen de deur ...ondertekening van een nieuw ...asting- verdrag overigens ...niet helemaal dichtgooiden. ...Antillen zijn bereid de onder... ...delingen weer te hervatten, ...n Amerikaanse kant de ...eidheid zou bestaan iets op de ...de VS gestelde bepalingen ...geven. Als de VS ertoe wil... ...overgaan aan de minimum ...wensen van de Antillen te ...doen, kunnen de onderhande... ...en direct opgepakt worden, ...ondigde Martina. Veel hoop ...een dergelijke ommezwaai ...het Amerikaanse ministerie ...n Financiën, hebben waarne... ...s op de Antillen echter niet. ...kans wordt integendeel vrij ...geacht dat het Antilliaan... ...besluit de VS ertoe zullen ...en om op 1 juli het bestaan... ...verdrag met de Antillen per 1 ...uari 1988 op te zeggen. Een ri... ...waarvan ook het kabinet ...rtina zich terdege bewust is. ...premier wees er met klem op ...t het besluit het verdrag niet ...ondertekenen niet lichtzinnig ...nomen was, maar goed werd ...orgesproken en uitgedacht. ...e zijn ons bewust van de fi... ...nciële gevolgen die aan het be... ...it verbonden zijn. Een diep...

gaande analyse van het verdrag door deskundigen, heeft echter uitgewezen dat accepteren van het voorgestelde verdrag zoals dat nu op tafel ligt voor de offshore- sector van weinig waarde is". Offshore- activiteiten op de Antillen zullen daardoor in elk geval niet worden gestimuleerd, zei hij. Voordelen had een dergelijk herzien verdrag ook al nauwelijks, maar risico's des te meer, voerde hij aan. Het gevaar bestaat dat Antilliaanse offshore- activiteiten waarvoor geen verdrag noodzakelijk is, door het nieuwe verdrag in negatieve zin zullen worden beïnvloed, voegde hij daar aan toe. Als er geen verdrag kan worden gekregen waarin de Antilliaanse offshore- sector enige ruimte wordt geboden, dan maar liever helemaal geen verdrag, is het standpunt van de Antilliaanse regering.

Ook minister Navarro zei gisteren zeer teleurgesteld te zijn in de Amerikaanse houding en noemde het door de VS geboden nieuwe verdrag "werkbaar noch aanvaardbaar". Ook hij wees erop dat Baker nog zeer recent begrip leek te kunnen opbrengen voor de Antilliaanse standpunt en het belang van het voortbestaan van de offshore- sector voor met name de financieel- economische situatie op Curaçao. De inkomsten uit de offshore- sector, die in de komende twee jaar op basis van het vorig jaar ondertekende en al eenmin zeer gunstige verdrag met de VS van 250 miljoen tot 100 miljoen gulden lijken te zullen dalen, dreigen ingaande 1989 nog verder weg te zullen vallen. Een ontwikkeling die tijdig zal moeten worden ondervangen door samen met de offshore naar andere wegen te zoeken om nieuwe bronnen van inkomsten voor niet slechts deze sector, maar ook de overheidskas te vinden, aldus Navarro.

De inkomsten uit niet- verdraggebonden bronnen, dus losstaand van een belasting- verdrag, bedragen volgens schattingen ongeveer 140 miljoen gulden, bracht de minister van Financiën naar voren. Onderteken van het nieuwe verdrag met de VS had voor deze bronnen een wezenlijk gevaar kunnen betekenen, voegde hij daar aan toe. De zware eisen die de Verenigde Staten stelden ten aanzien van de uitwisseling van informatie, zou sommige zaken- relaties van de offshore- sector ervan hebben kunnen weerhouden hun transacties via de Antillen te laten verlopen, aldus Navarro. De schade die dit voor de offshore met zich mee zou brengen, zou wel eens groter kunnen zijn dan die welke zou worden geleden bij niet ondertekenen van het nieuwe verdrag, aldus de bewindsman.

Om de negatieve gevolgen voor de offshore sector op te vangen, zal deze sector grote inventiviteit aan de dag moeten leggen. Uit gesprekken met vertegenwoordigers uit de offshore- wereld en het bankwezen, zo kondigde Navarro aan, is gebleken dat deze van oordeel zijn dat in een periode van anderhalf tot twee jaar, de tijd die hen rest alvorens het ontbreken van een belasting- verdrag tussen de VS en de Antillen in financieel opzicht voelbaar zal worden, andere wegen kunnen worden gevonden. Mits althans door de regering medewerking zal worden verleend met enige voortvarendheid af te handelen, verwacht volgens zeggen van de minister de offshore- sector geen personeel te hoeven afvloeien. Een optimistisch uitgangspunt dat echter niet door iedereen in de offshore- sector wordt gedeeld. Naar de Amigoe al eerder berichtte, loopt door opzegging van het bestaande verdrag met de VS, circa veertig procent van de werknemers in de offshore kans hun baan te verliezen. Een sombere voorspelling die door zegslieden uit deze sector ook deze week weer werd bevestigd.

Woordvoerder van de Vereniging Offshore Belangen Gregory Elias bevestigde gisteren van zijn kant dat de offshore weinig heil had gezien in het nieuwe verdrag dat de VS de Antillen voorschotelde. Daarover was binnen deze sector diepgaand overlegd en alhoewel vijftien procent van de leden uit de offshore van oordeel was dat een slecht verdrag nog altijd beter was dan helemaal geen verdrag, had 85 procent zich uitgesproken tegen ondertekening van het nieuwe verdrag. Het product offshore zal nu dan ook volledig gewijzigd moeten worden, verklaarde Elias.

Zowel de woordvoerders van offshore en bankwezen, als de Antilliaanse regering was het er overigens over eens dat alles zal moeten worden gedaan om te voorkomen dat het ontbreken van een belasting- verdrag met de Antillen, zal leiden tot het via de Antillen laten verlopen van minder wenselijke financiële transacties. Zij doelden daarmee met name op het via de Antillen "wit wassen" van "zwart geld" dat afkomstig is uit illegale buitenlandse praktijken als de handel in verdovende middelen. Een fenomeen waarvoor in de Verenigde Staten al enkele jaren wordt gevreesd, maar die door de Antillen voortdurend met klem werd ontkend. Dat gebeurde in het verleden niet en zal ook in de toekomst met kracht worden bestreden, zegt de Antilliaanse regering. Wets- voorstellen met een preventieve werking in dit opzicht, kunnen dan ook in de nabije toekomst allesins worden verwacht, kondigde premier Martina aan.

Voor wat betreft Aruba, die eveneens met de VS in onderhandeling was voor het tot stand komen van een nieuw belastingverdrag, maar de laatste maanden een afzonderlijker koers leek te willen varen, verklaarde premier mr Henny Eman van Aruba desgevraagd tegenover de Amigoe, dat zijn regering nog geen beslissing heeft genomen voor wat betreft het verdrag en nog met een evaluatie van de laatste ontwikkeling bezig is. Ondermeer, aldus de premier, vindt hierover overleg met Buitenlandse Zaken plaats. Of Aruba al dan niet besluit het verdrag met de VS te ondertekenen, zal na het weekeinde door premier Eman en minister van Financiën Armand Engelbrecht in een vergadering met de Centrale Commissie van de Arubaanse Staten worden besproken.

Eman herhaalde tegenover de Amigoe dat een belasting- verdrag met de Verenigde Staten voor Aruba economisch niet van erg groot belang is, omdat daar de offshore- sector van zeer beperkte omvang is. Eerder liet hij weten dat experts hadden verklaard in de toekomst van de offshore op Aruba weinig heil te zien. Aruba steunde de Antillen en met name Curaçao van meet af aan bij de onderhandelingen met de VS, omdat deze sector voor de Antillen wel van groot belang is, aldus de Arubaanse premier. Nu Aruba de Antillen en Curaçao op dit gebied niet meer kan helpen, zei hij, zal moeten worden bekeken wat Aruba in dit opzicht te doen staat. Een definitieve beslissing, aldus Eman, zal pas na het gesprek met de Staten van Aruba worden genomen.

WILLEMSTAD — Tijdens een kleine plechtigheid kregen 12 afgestudeerden gistermiddag hun bul overhandigt, overigens was er één student afwezig. De studenten werden toegesproken door de waarnemend decaan van de Sociaal Economische faculteit waarna alle begeleiders van elk der afgestudeerden, een persoonlijk woord tot hen richtte. Op de foto: mejuffrouw Hato die haar eindscriptie schreef over de organisatie ontwikkeling van non profit organisaties.

Wnd decaan SEF is bezorgd

Studieprestaties op UNA blijken zeer teleurstellend

WILLEMSTAD — Waarnemend decaan Roy Evers van de Sociaal Economische Faculteit van UNA verklaarde gistermiddag tijdens de buluitreiking aan een twaalftal afgestudeerden, zich ernstig zorgen te maken over de studie- prestaties op de UNA. In het college-jaar 1985/'86 hebben zich 75 eerstejaars ingeschreven. Hiervan hadden na een jaar slechts 8 alle vakken gehaald, hetgeen amper tien procent is. Van de 75 hadden slechts 21, dat is 28 procent, wiskunde gehaald. "Ik denk dat wij bovenal deze ontwikkeling een halt moeten toeroepen. Wij zullen onze toelatings- eisen moeten evalueren en wij moeten de opvang van eerste- en tweedejaars studenten verbeteren."

Aldus de waarnemend decaan gistermiddag in zijn speech. Hij ging evenzo in op het personeelsprobleem. Indien de UNA de kwaliteit van het eindproduct wil blijven garanderen, dan moeten volgens Evers de gelederen van de vaste staf versterkt worden. Ondanks de vele part- timers die zich op een of andere wijze inzetten voor de UNA, is dat geen oplossing. De Sociaal Economische Faculteit zou zich volgens Roy Evers in dit kader moeten bezinnen over de vraag of de SEF zich richt op middelmatigheid of op "excellence" of ergens ertussen. Bepaald moet worden wat de normen zijn, aldus Evers.

Evers had echter niet alleen "slecht nieuws". Op de vraag of de SEF een "goed product" aflevert in de studenten die afstuderen, antwoordde hij zelf met een volmondig "ja". De afgestudeerden voldoen volgens hem aan de twee voornaamste eisen, namelijk dat zij kunnen functioneren als middenkader in een organisatie en de mogelijkheden hebben om uit te groeien tot topkader en de studenten zonder moeite aansluiting kunnen vinden bij master- opleidingen in het buitenland.

Twee afgestudeerden voerden gistermiddag ook kort het woord. Laureen Janzen deed daarbij een beroep op de privesector om beurzen beschikbaar te stellen voor lokale studenten die aan de UNA willen studeren. Zo noemde zij de organisatie Imana dankzij wiens financiele steun Laureen Janzen aan de SEF kon studeren. Ook het fenomeen "awards" die jaarlijks door bepaalde organisaties of bedrijven aan studenten worden toegekend die bijzondere prestaties hebben verricht, noemde Laureen Janzen belangrijk. Niet alleen is dit een enorme stimulans voor de studenten en zijn er zelfs enkele die er een gebruik van maken elk jaar de prijs in ontvangst te nemen, maar evenzo houd men op die manier goede studenten op het eiland, aldus Laureen Janzen, bovendien is dit een blijk van erkenning voor de UNA.

Astrid Anches hield namens de 12 afgestudeerden een afscheids- speech. Daarin blikte zij terug op de afgelopen studie- jaren en concludeerde dat er veel veranderd is op de SEF. Doordat er meer studie- richtingen zijn, kan volgens de afgestudeerden voorkomen worden dat scholieren naar het buitenland trekken voor verdere studie. Een probleem waarmee de UNA, en andere lokale onderwijs- instellingen, momenteel te kampen hebben. Er moet nog echter een hoop veranderen binnen de SEF, zo vervolgde Astrid Anches. Indien de UNA meer studenten wil aantrekken is het nodig dat er meer informatie over de diverse faculteiten verstrekt wordt. Een informatie- film zoals onlangs vervaardigd is, betekent een bijdrage maar is niet voldoende. Ook voor de afgestudeerden is het van belang dat de gemeenschap meer inzicht krijgt in het fenomeen bedrijfskundigen. Er zijn immers maar zeer weinig advertenties waarin om bedrijfskundigen gevraagd wordt, hetgeen erop kan duiden dat er bij het bedrijfsleven weinig of geen kennis is over hetgeen de titel bedrijfskundige inhoudt.

Het probleem van een tekort aan vaste medewerkers werd ook door Astrid Anches aangestipt. Ook de studenten benadrukten dat dit geen positieve invloed heeft op het functioneren van de SEF. Tot slot bleken de studenten prijs te stellen op stages. Die moeten in alle richtingen worden opgenomen, zo bracht Astrid Anches naar voren. Niet alleen is dit voor de studenten een uitstekende gelegenheid om kennis te maken met het bedrijfsleven, maar evenzo leert het bedrijfsleven de studenten kennen.

Na laatste vergadering

Importeurs hopen nu wel een oplossing te vinden

WILLEMSTAD — De importeurs van bloknoots en drukwerk hebben de hoop dat het laatste gesprek met de minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid dat deze week plaatsvond, nu wel tot positieve resultaten zal leiden. Wederom is de problematiek aan de minister voorgelegd tijdens een vijf uur durende vergadering waarbij door de minister werd gesteld dat hij niet op de hoogte was dat het om zulke grote prijsverschillen gaat. Het een en ander zal door de minister nog besproken worden met de lokale fabrikanten van bloknoots en drukwerk en beloofd is aan de importeurs dat binnen twee weken uitsluitsel gegeven zal worden.

Alhoewel acht maanden van vergaderingen tot niets leidde, lijken de partijen nu optimistisch en wordt verwacht dat binnen twee weken een oplossing gevonden zal worden voor het conflict tussen de importeurs van bloknoots en drukwerk en de lokale fabrikanten van deze artikelen.

De problematiek is bekend: de lokale fabrikanten hebben marktbescherming gekregen, maar de importeurs willen ontheffing omdat volgens hun het prijsverschil veel te groot zou zijn. Dat is ook tijdens de vergadering eergisteren weer naar voren gebracht, aldus één van de importeurs tegenover de Amigoe. Door minister Marco de Castro werd echter gesteld dat hij niet op de hoogte was van het feit dat het om dergelijk grote prijsverschillen gaat.

Kritiek is tijdens deze vergadering ook geleverd op het feit dat het nu de importeurs zijn die met alle bewijzen moeten komen om aan te tonen dat de geimporteerde bloknoots goedkoper zijn terwijl het eigenlijk aan de lokale fabrikanten is om te bewijzen dat zij goede kwaliteit leveren tegen een acceptabele prijs.

De problematiek lijkt iedere keer op te laaien omdat allerlei groeperingen binnen de maatschappij hun mening naar voren brengen. Zo ook had Asina, de organisatie van lokale industrieen, laten weten dat volgens hun een oplossing niet zo moeilijk te vinden zou zijn indien duidelijk op papier gezet zou worden wat onder drukwerk verstaan wordt. De elf importeurs die in deze hun krachten gebundeld hebben, laten daarop in een perscommuniqué weer sarcastisch weten dat dat allang gebeurd is en dat tijdens de eerste vergadering op 11 augustus vorig jaar een uitgebreide definitie gepresenteerd is van het concept "drukwerk" volgens de encyclopedie samen met een lading voorbeelden van bedrukte kantoorartikelen.

"Indien Asina daadwerkelijk een bijdrage wil leveren aan de oplossing van gerezen problemen, dan moet zij erop toezien dat al haar leden zich houden aan de door haar ingenomen standpunten en afspraken en afzien van het uitbrengen van tendentieuze en ongefundeerde mededelingen die niet bijdragen aan het vinden van een oplossing doch slechts de effecten van de onduidelijkheid scheppende importbeperkingen bagatelliseren, terwijl deze aan vele bedrijven constant schade berokkenen", aldus het "antwoord" van de importeurs op hetgeen Asina naar voren had gebracht.

Mentale diarree

HET WAS MET name waarnemend decaan Roy Evers die gistermiddag tijdens de buluitreiking aan twaalf afgestudeerden van de Faculteit der Sociale en Economische Wetenschappen voor de vrolijke noot zorgde. Zo overviel hij het publiek met de stelling dat hij als begeleider van studenten bij hun eindscriptie altijd last heeft van "mentale diarree". Eerst zijn daar de verstoppingen waarbij de student niets produceert en dan is er opeens de "diarree" in de vorm van zo'n lading papierwerk dat de begeleider niet weet waar te beginnen.

Ook Cedric Eisden, die als begeleider van enige studenten heeft gefungeerd en hen een afscheidswoord gaf, stelde het publiek voor een verrassing. Als "persoonlijk tintje" haalde Eisden er een Chinees horoscoopboek bij. Beide studenten bleken een "zwijn" te zijn, en kregen gelukkig een positieve beschrijving in het boek. Overigens is Eisden zelf een konijn en stond eveneens in het boek te lezen dat konijnen en zwijnen goed met elkaar kunnen opschieten, hetgeen Eisden beaamde. Hij beantwoordde zelf al tijdens zijn korte speech de vraag die ongetwijfeld bij veel mensen in de zaal opkwam "gelooft Eisden in horoscopen?" met het antwoord er altijd "achteraf naar te kijken" en ja, in deze gevallen geloofde hij er gezien de persoons- beschrijving die klopte, wel in.

Afscheid werd gistermiddag overigens genomen van de secretaresse van de SEF. Een taak die Roy Evers zeer goed op zich nam. De secretaresse kreeg een bos bloemen en een afscheids- cadeau met het speciale verzoek dit cadeau ter plekke te openen. Daarbij verhaalde Evers het Antilliaanse gebruik de cadeau's altijd op bed neer te leggen en daar vooral de naam van de gever op te schrijven zodat bij een volgend feest het cadeau niet per ongeluk aan deze persoon terug wordt gegeven.

Muziekavonden in Las Palmas

WILLEMSTAD — Ter stimulering van de lokale artiesten organiseert het Las Palmas Hotel dit weekeinde verschillende activiteiten. Zaterdag is er muziek uit vroegere tijden met "The Three Voices" van negen uur 's avonds tot drie uur in de nacht. De toegangsprijs hiervoor bedraagt tien gulden per persoon. Zondagavond van acht tot twaalf uur geeft Mariachi Fortuna een optreden en de toegang hiervoor is gratis.

Little Miss en Mister verkiezingen op zondag

WILLEMSTAD — In het Holiday Beach Hotel worden op zondag 7 juni de "Little Miss Curaçao" en "Little Mister Elegance" van het jaar 1987 gekozen. De verkiezing begint om drie uur 's middags en duurt tot zeven uur 's avonds en wordt gehouden in de Fiesta Ballroom van het hotel. Toegangs- kaarten zijn verkrijgbaar bij de bekende boekhandels en kosten zeven gulden vijftig voor kinderen tot en met twaalf jaar en tien gulden voor ouderen.

...ultuur en sportdag ...p Koraalspecht

WILLEMSTAD — Op zondag ...juni begint om tien uur 's mor... ...gens een culturele/sportieve dag ...het veld van Koraalspecht.

Bewoners vrezen overlast

Actie tegen geplande doorgangshuis Wajaca

ORANJESTAD — Bewoners van de buurt Wajaca beraden zich over de stappen, die zij gaan nemen tegen de plannen van de Arubaanse regering om op Wajaca een doorgangshuis voor thuislozen te gaan bouwen. Een groot deel van deze mensen verblijft thans in het oude San Pedro hospitaal in Oranjestad. Onlangs werd aangekondigd dat de regering het oude hospitaal geheel voor de Bejaardenzorg wil inrichten en dat spoedig een openbare aanbesteding zal worden gehouden voor de bouw van een doorgangshuis te Wajaca.

Bewoners van Wajaca zijn helemaal niet gelukkig met deze regerings- plannen. Niet begrepen wordt waarom juist Wajaca werd uitgezocht, waardoor deze buurt de overlast gaan krijgen, die nu de bewoners in de omgeving van het oude hospitaal dagelijks ondervinden. De afgelopen jaren zijn op Wajaca nog al wat woningen gebouwd — onder meer de FCCA- woningen — en gevreesd wordt dat bij vestiging van een doorgangshuis ter plaatse, niet alleen veel overlast zal worden ondervonden, maar ook dat de prijzen van de woningen in waarde zullen gaan dalen.

Een van de bewoners van Wajaca merkte in een gesprek met de Amigoe op, dat wanneer deze plannen doorgaan en de thuislozen niet meer in de Nassaustraat mensen lastig kunnen vallen, zij dan wel naar de nabijgelegen luchthaven gaan om toeristen lastig te vallen met hun bedelen.

In eerste instantie zal met een handtekening- actie begonnen worden om de regering te verzoeken van zijn Wayaca- doorgangshuis- plannen af te zien. Indien dit niet lukt, zullen andere acties overwogen worden.

Verdacht doe[...] mannen opge[...]

ORANJESTAD — [...] uur in de ochtend zag ee[...] patrouille twee mannen [...] dacht ophouden in de b[...] El Porton aan de Ve[...] straat. Bij het zien van [...] tieauto nam het duo de [...] de Braziliëstraat hield [...] hen aan waarbij één va[...] cassette- doosje liet val[...] in drie gram van een w[...] in een plastiek zakje[...] bleek de 21-jarige R.T. [...] samen met H.R. voor n[...] derzoek aan de afdeli[...] vende Middelen werd [...] dragen.

Met mes colle[...] op werk bedre[...]

ORANJESTAD — [...] jarige F.H. deed aangift[...] dreiging en poging [...] handeling tegen zijn col[...] bijbelbedrijf waar hij w[...] mes getrokken en daarm[...] het gezicht van F. ge[...] ter op de middag me[...] zichzelf bij de recherch[...] kende na verhoor zijn[...] Het mes werd in be[...] men en na gehoord te z[...] aanzeggen van een [...] schuldige weer vertrok[...]

De Archeologen zijn dik tevreden

Een gezicht voor Maya

IN FEBRUARI 1986 MAAKTE een Brits-Nederlands opgravingsteam bekend dat het graf van Maya, schatbewaarder van farao Toetanchamon, was teruggevonden. Gevolg: gematige opwinding in archeologiusche kringen, maar schromelijk overdreven reacties in met name de Britse pers. De BBC verhief de vondst tot het belangrijkste archeologische wapenfeit sinds de ontdekking van Toetanchamons graf in 1922. Dat is natuurlijk onzin. Het gaat hier om een betrekkelijk kleine tombe, waar er in Egypte veel van zijn. En bovendien was het voorbarig, want het complex lag nog volledig verborgen onder vele kubieke meters woestijnzand. Daarna werd dat zand weggegraven en kreeg men een beter zicht op de werkelijke waarde van Maya's graf. En die stemt voorlopig echt wel tot tevredenheid. Hoewel grafrovers ook hier een eeuw geleden hebben huisgehouden, leveren de architectuur van het graf plus de deels onbeschadigde reliëfs een andere kijk op de kunstgeschiedenis van het oude Egypte. En minister Maya krijgt steeds meer een gezicht. Bovendien is er een viérde, helaas zwaar beschadigd beeld van hem gevonden met aan zijn zijde een bij haar middel afgebroken echtgenote. De drie andere beelden bevinden zich, zoals bekend, in het museum van

De archeoloog: "Dat romantische gevoel gaat nooit over. Zo begon het voor mij als kind toen ik er van droomde om archeoloog te worden, en zo blijft het. Maar ik verwerk het allemaal nuchter, omdat dat moét. Als je als een mol onder de grond ingaat, maak je fouten. Mensen zeggen wel eens tegen me, hoe kun je het geduld opbrengen om nog een jaar te wachten met verder graven. Dan zeg ik: ik moet mijn nieuwsgierigheid kunnen bedwingen en telkens beseffen dat opgraven áltijd het vernietigen van bewijsmateriaal is".

Dr. Maarten Raven beantwoordt grotendeels aan het beeld dat mensen vaak van een archeoloog hebben. Jong, lang, slank, gebruind, niet geïnteresseerd in mode, draagt een volle baard en schoenen met crêpezolen, spreekt zacht, maar zonder haperen, manoeuvreert zich onhandig door de beslommeringen van een gewone kantoordag, maar manifesteert zich op de zandhopen in een opgravingsgebied als een strateeg van formaat.

Zie hem nu. Op een verregende dag in dat doodstille, fantasieloze kantoor- kamertje van het Rijksmuseum voor Oudheden in Leiden, met een maagdelijk bureau, een stalen archiefkast en een naar boenwas ruikende vergadertafel gedraagt de archeoloog zich vreemd onhandig, als iemand die in beide betekenissen van het woord een heel eind van huis is.

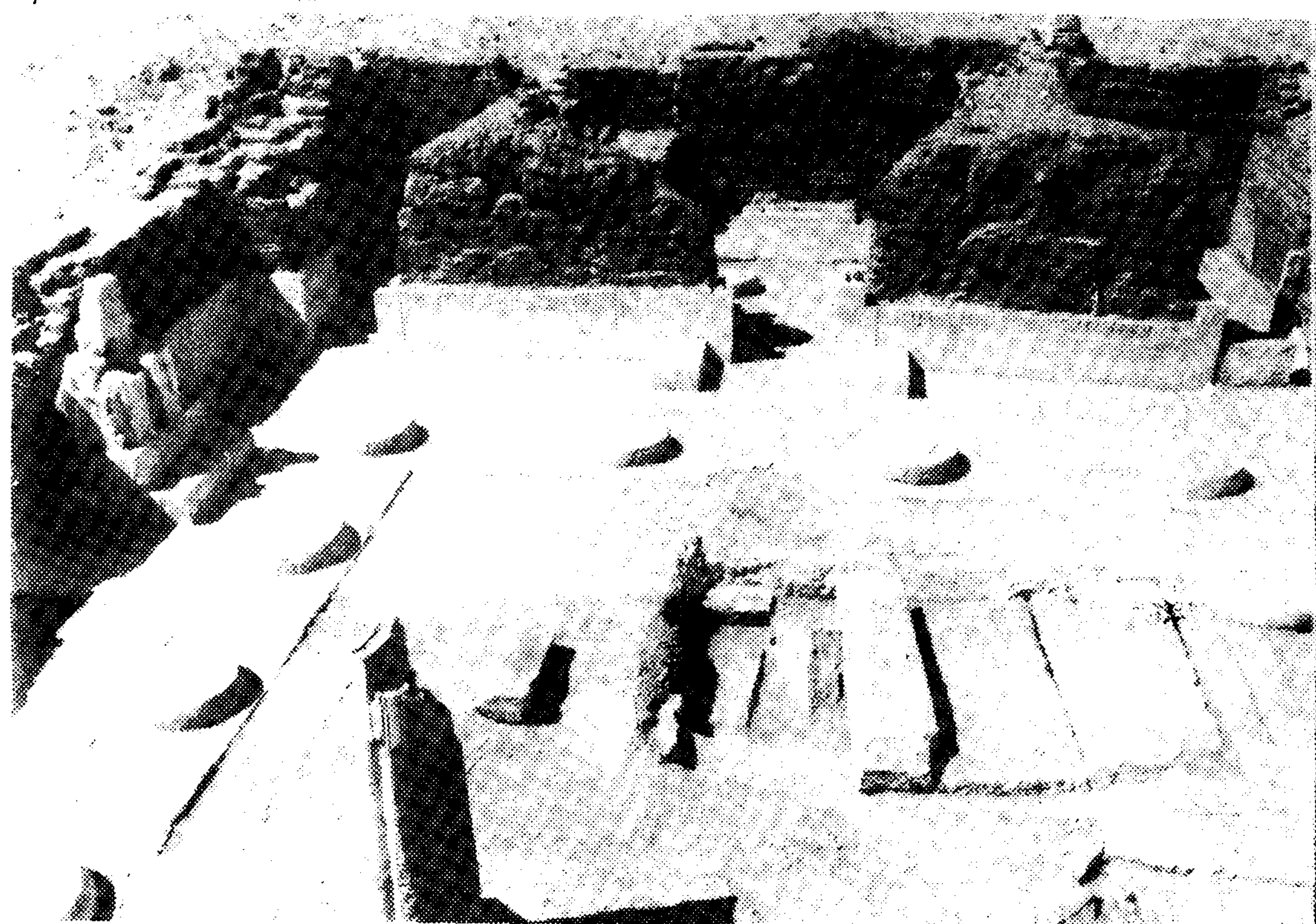
SPITTEN

Tevreden is dr. Maarten Raven wél. Woelen talloze van zijn vakgenoten zonder noemenswaardig resultaat onze aardkloot om, Maarten stootte in Egypte, bij Sakkara, op nog geen 150 meter afstand van de trap -piramide van Djoser, op werkelijk groot nieuws. Hij vond, samen met onder andere de Nederlander drs. Jaap van Dijk en de Brit Jeffrey Martin van de University College in Londen, vorig jaar al het grafcomplex van Maya, eind 14e eeuw voor Christus minister van Financiën en Openbare Werken tijdens de regeerperiode van Toetanchamon en later tijdens die van Horemheb.

Nederlandse archeologen, en vooral die van Leiden, hebben sinds jaren een gelukkige hand van spitten. Op 25 november 1972 deed "Leiden" al een onthullend verslag van de ontdekking van gigantische dierenbegraafplaatsen in Sakkara en tot dan toe onbekende Karische tekst- fragmenten.

In 1975 werkte Maarten Raven, toen nog student, mee aan de grote Brits/Nederlandse ontdekking van het reusachtige Memphitische graf van generaal Horemheb, die Toetanchamon opvolgde als laatste farao van de achttiende dynastie. Een vondst waar Nederandse archeologen eer mee inlegden, ook al omdat ze, zoals het in het Leidse museum wordt genoemd, de boel zo keurig verzorgd hebben achtergelaten. De archeologische dienst van Egypte beloont de archeologen sindsdien met het zonder aarzelen toewijzen van concessies, een situatie waar Leiden trots op is, omdat het concessie- beleid van Egypte vaak grillig en onvoorspelbaar is.

...graver U-Beet bij een even tevoren ontdekt relief- fragment...

...de binnenplaats die de Nederlands- Engelse archeologische expeditie wist bloot te leggen...

...een beeld van het opgravingswerk in de woestijn op de plaats waar de binnenplaats werd ontdekt. In het midden de Nederlandse Egyptoloog dr M.J. Raven...

BINNENHOF

De afgelopen maanden richtte de expeditie dus al zijn aandacht op het blootleggen van de tempelachtige bovenbouw van het Maya- complex.

Maarten Raven: "Binnen twee weken hadden we de binnenhof gevonden. Die was al eens in 1843 door de Duitse geleerde Lepsius getekend. Lepsius' Pruisische expeditie heeft in die tijd een groot deel van Egypte en Sudan grof in kaart gebracht, maar aan diepgravend opgraven is hij toen niet toegekomen. Maya's graf stak toen half uit het zand, dus veel moeite om het te vinden had hij niet.

"Op Lepsius' plattegrond zie je een binnenhof met een grafbeeld. Dat stond er nog, dus hadden we absolute zekerheid! Het lag op zijn neus. Lepsius' arbeiders hadden het waarschijnlijk omgetrokken om bij de reliëfs te kunnen komen, die zich achter het beeld bevonden. In ieder geval hebben ze die uit de muur gehakt. Ze bevinden zich in een museum in Berlijn".

Helaas is het Maya- beeld beschadigd (vooral het gezicht) en volgens Raven moeten die al in de oudheid zijn aangebracht door grafrovers met de bedoeling het de overledene in het hiernamaals onmogelijk te maken in vrede voort te leven.

Maarten Raven: "Enkele dagen later vonden we randjes reliëfwerk. Curieus is dat we nu zeker weten dat Lepsius niet de hele binnenhof heeft blootgelegd. Hij zag in ieder geval een hele wand over het hoofd".

Op de schacht naar de eigenlijke grafkamer, twintig meter diep, liggen twee dekplaten keurig in positie. In de buurt van die toegang ligt een architraaf, een dakbalk, en volgens Raven wijst dat er op, dat de schacht al eens eerder door iemand geopend is geweest, maar daarna ook weer keurig is afgesloten.

MONNIKEN

De graftempel omvat een poort en een binnenhof met colonnade, een beeldenkamer geflankeerd door twee magazijnen (waarschijnlijk de oorspronkelijke plaats van de "Leidse" beelden), dan een tweede hof met zuilen- galerijen en tenslotte drie kapellen waar voedselofferss voor de dode werden neergelegd. Voor oost naar west meet het graf bijna vijftig meter bij een breedte van tien meter.

Maarten Raven: "Daarmee is het graf van hetzelfde type als dat van Toetanchamons generaal Horemheb, dat eerder door ons werd blootgelegd. Beide graven zijn gebouwd uit ongebakken kleistenen. De kapellen en binnenhoven hebben een bekleding van kalksteen- platen. Helaas diende het graf van Maya al in de oudheid als steengroeve. Monniken hebben er stenen weggehaald waar ze een eind verderop kerken van hebben gebouwd. En in de 19e eeuw hebben kunstrovers er behoorlijk huisgehouden".

De werkzaamheden mogen tot nu toe voor de leek spectaculair zijn, voor de wetenschapper, op zoek naar onvermoede, nieuwe historische feiten, is het nog wat vroeg om echte conclusies te trekken. Veel van de verzamelde gegevens zullen immers pas later worden uitgereikt. Het grote werk moet dus nog beginnen: er zal naar parallellen moeten worden gezocht, er zal moeten worden geïnterpreteerd en gedateerd.

Maarten Raven: "Maar we zeten zeker dat Maya's graf belangrijke aanvullende informatie levert. Deze graven van het Nieuwe Rijk, dus uit de tiende eeuw voor Christus, zijn van een type die elders in Egypte niet voorkomen. Architectonisch is het dus een buitengewoon interessant complex, het geeft de kunstgeschiedenis van het oude Egypte een nieuwe impuls. Allerlei theorieën kunnen we nu overboord zetten. Dit waren voor die tijd enorme projecten, er kwamen allerlei beeldhouwers van heinde en ver op af en zij zorgden voor een mengsel van stijlen".

LEVENSLANG

Waar graaft Maarten Raven eigenlijk voor? Op het meenemen van slechts een onbeduidende scherf staat zoiets als levenslang, óók al heeft de betrokkene nog zoveel waardevol werk voor het land verricht.

"Onze beloning is de kennis, die we dankzij het graven kunnen opdoen. Egyptenaren zijn overigens realistisch. Ze schreeuwen niet zoals Melina Mercouri overal rond dat ze hun spullen terug willen hebben. We hebben wel gevraagd om een verdeling. Dat is niet ongebruikelijk. In het verleden is men altijd genereus geweest. De laatste tijd echter draaien niet de oudheidkundigen, maar de politici dat iets terug. Ook in Egypte waait een fundamentalistische wind en in het parlement weten politici vaak niet hoe ze moeten draaien om in het zadel te blijven. Onder hun invloed wordt het voor ons een stuk moeilijker".

Volgend jaar januari staat het blootleggen van het twintig meter diepe ondergrondse complex met de eigenlijke grafkamers op het programma. Vrijwel zeker weet men dat Maya zelf al lang geleden van zijn plaats is gehaald. En veel hoop op het vinden van kostbaarheden is er ook niet. In het Louvre in Parijs bevindt zich overigens het enige voorwerp dat ooit uit Maya's graf is gehaald: een ellemaat. Duidt dat er op dat er nog spullen in het graf liggen? Immers, meestal duiken legaal of illegaal uit Egypte verdwenen voorwerpen wel weer op in privé- of museumcollecties.

Maarten Raven: "Wij wachten af. Geduld is een schone zaak. Ik houd niet van sensatie. Ik kan mijzelf goed in de hand houden". (uit de Haagsche Courant).

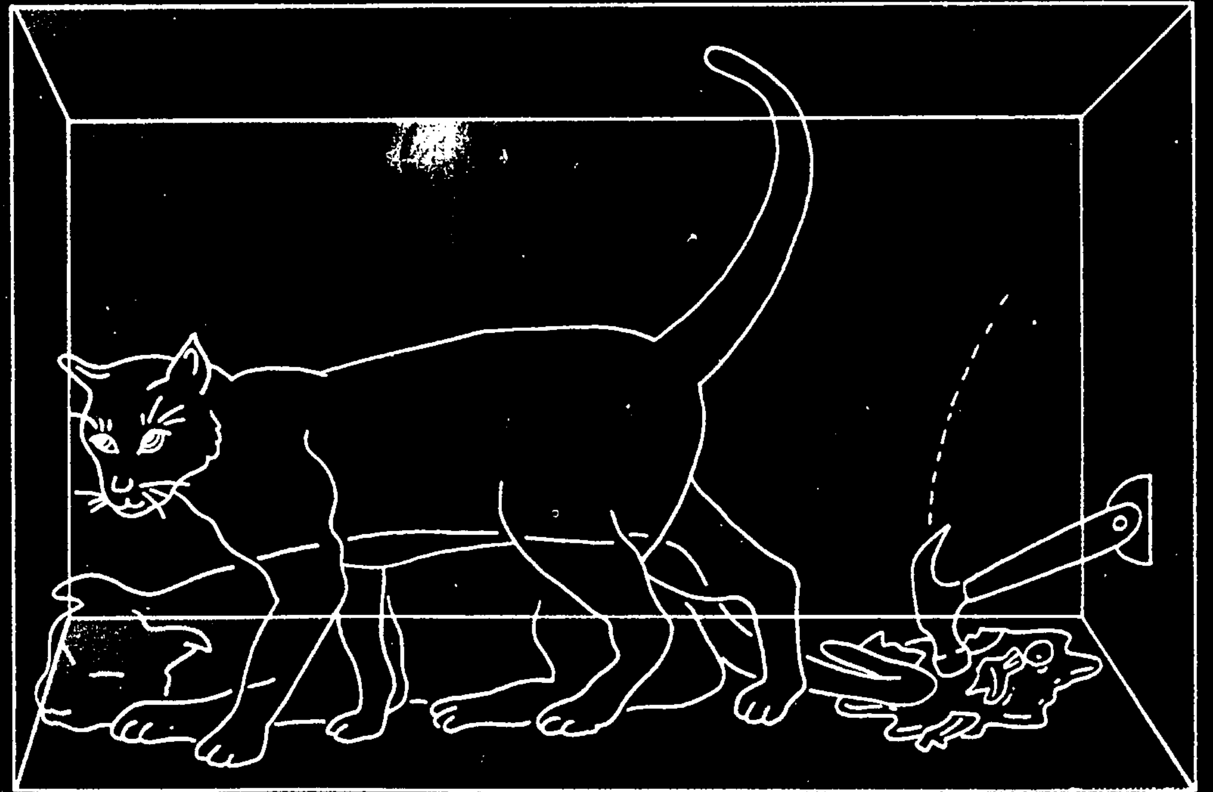

...detail van een van de reliefs die door de archeologen werden opgegraven...

...het beschadigde dubbel- beeld van Maya en zijn vrouw Merit...

...het dubbel- beeld van Maya en Merit zoals kan worden terug gevonden in de collectie Rijksmuseum in Leiden.

Boekbespreking

Op zoek naar Schrodingers kat en De Kosmische Kode

"Proberen het heelal te begrijpen is een van de weinige dingen, die het menselijke leven enigszins boven het niveau van een klucht uittillen, en het iets van de schoonheid van een tragedie geven"

DEZE UITSPRAAK IS afkomstig van Steven Weinberg, Nobel- prijswinnaar voor natuurkunde in 1979. De Uitgeverijen *Contact* en *Veen* trachten momenteel op krachtige wijze lezers in staat te stellen, te proeven welke resultaten zulke pogingen het heelal te begrijpen in de laatste decennia hebben opgeleverd, via de boeken die zij hun series «Nieuwe Wetenschap» op de markt brengen.

Wellicht dat mede hierdoor de constatering van Max Born — een van de grondleggers van de quantumfysica — dat de moderne wetenschap geen vaste plaats heeft in het menselijk leven, in tegenstelling tot geloof, politiek en handel, voor het Nederlandse taalgebied ietwat genuanceerd zal kunnen worden. En dat zou een goede zaak zijn, niet in de laatste plaats omdat de ontwikkelingen in wiskunde, logica en fysica zo ontzettend de moeite van het bestuderen waard zijn; de verbijstering, de paradoxen, de ingenieuze oplossingen: dit alles is «*pure enchantment*», intellectuele bevrediging van het allerhoogst niveau.

Het excuus, dat men altijd al moeite had met natuurkunde, of dat men de roemruchte wiskunde- knobbel mist, gaat niet op en getuigt eerder van (misplaatste) onwil dan van onmacht: er zijn talloze eminente gidsen als Martin Gardner, Paul Davies, Douglas Hofstadter, Rudy Rucker, Raymond Smullyan en Hubert Reeves, die diepe essenties en verbluffende inzichten op een dusdanige wijze weten te verwoorden, dat elke lezer met een enigszins open geest en een aantal uren vrije tijd (toegegeven: enige moeite wordt verlangd) meer dan uitbundig beloond zal worden voor zijn of haar inspanningen.

Uitgeverij Contact heeft er, in dit kader, wijs aangedaan twee uitmuntende boeken op het terrein van de quantumfysica in haar fonds op te nemen; aan de ene zijn- «*Op zoek naar Schrödingers Kat*» door wetenschapsauteur *John Gribbin*, en «*De Kosmische Code*» door de natuurkundige *Heinz Pagels*.

QUANTUMFYSICA

De quantumfysica was er niet opéens en ook is de overgang van klassieke opvattingen over de microkosmos (de wereld van het hele kleine: atomen, elementaire deeltjes, enz.) naar de quantumvisie niet zonder slag of stoot gegaan. Hoe dan wel, met welke problemen en met welke oplossingen, en door wie: dat zijn de zaken waarvoor *John Gribbin* aandacht vraagt in «Op zoek naar Schrödingers kat». Gribbin maakt op indringende wijze duidelijk dat de genese van de quantumfysica aan het begin van onze eeuw aan de wetenschappers heel wat bloed, zweet en tranen heeft gekost. Boltzmann, bijvoorbeeld, grondlegger van de kinetische gastheorie

"sloeg de hand aan zichzelf; ziek, depressief en ongelukkig onder de voortdurende oppositie, die vele toonaangevende geleerden tegen zijn kinetische theorie over gassen bleven bieden, en inkundig van het feit dat slechts een paar maanden eerder een onbekende theoreticus, die Albert Einstein heette, een artikel had gepubliceerd, dat over de werkelijkheid van atomen geen enkele twijfel meer liet bestaan"
(pag. 34)

Gelukkig is het niet elke fysicus van die eerste decennia van de twintigste eeuw zo vergaan, maar de wetenschappelijke ontdekkingen, twistpunten, interpretatie- problemen en discussies werden gekenmerkt door verbijstering, emotionele weerstanden, onbegrepen fenomenen en theoretische ad-hoc constructies. Een enkele voorbeeld: alfadeeltjes werden op een folie afgeschoten en men bekeek wat er gebeurde:

"Sommige deeltjes bleken recht door de metaalfolie heen te gaan (...) maar er waren er ook die — tot stomme verbazing van de onderzoekers — van de folie teruggkaatsten"
(pag. 41)

Heinz Pagels merkt in «De Kosmische Code» hierover op:

"...alsof je kogels op een papieren zakdoekje afvuurt en vervolgens merkt dat sommige kogels zijn teruggekaatst"
(pag. 59)

Een eindje verder verhaalt Gribbin over een theoretische doorbraak inzake een groot natuurkundig probleem:

"... niet door koel, kalm en logisch inzicht maar meer als gevolg van een wanhoopsdaad (...). Planck bleek namelijk een van de wiskundige werktuigen, die hij gebruikte, verkeerd begrepen te hebben".
(pag. 48)

Theoretische vooruitgang dankzij een verkeerd begrijpen, dus.

De prille quantumfysica werd in een stroomversnelling gebracht door het werk van de jonge natuurkundige Niels Bohr, die eindjes uit de klassieke natuurkunde samenknoopte met allerlei ad-hoc hypothesen:

"Later zou blijken dat hij er in vrijwel alle opzichten naast had gezeten, maar het model vormde de overgang naar een echte quantumtheorie en was als zodanig van onschatbare waarde".
(pag. 59)

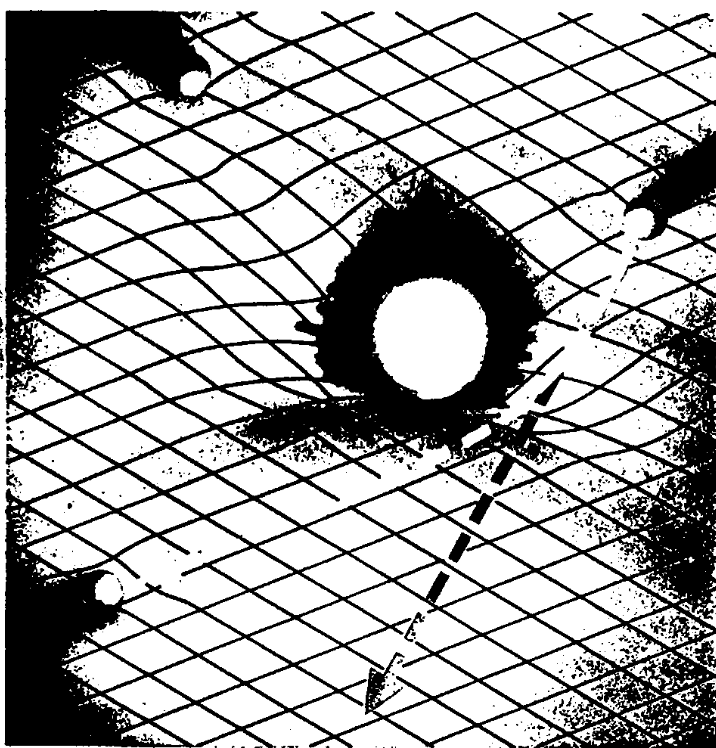
Dat zelfs door twee leden van één familie twee ogenschijnlijk volstrekt tegenstrijdige zaken werden vastgesteld, lezen we op pag. 91:

"In 1906 was aan J.J. Thomson een Nobelprijs toegekend, omdat hij bewezen had dat electronen deeltjes zijn en in 1937 was hij er getuige van dat zijn zoon de Nobelprijs kreeg omdat deze bewezen had dat electronen golven zijn"
(pag. 91)

Het was al met al een verwarrende tijd in de natuurkundewereld en de aanvankelijke ontwikkelingen leidden er méér toe, dat men zich begon te realiseren hoe de micro-kosmos *niet* in elkaar stak, dan dat men zich voorstellingen ervan kon maken hoe de zaken wèl te duiden waren. Of, in de woorden van Sir Arthur Eddington in 1929:

"Onze beste beschrijving van het atoom luidt ongeveer als volgt: iets dat we niet kennen en een onbegrijpelijk gedrag vertoont".
(pag. 92)

Toch leverde alle onderzoek twee nieuwe fundamenten op: het *complementariteits- beginsel* van Niels Bohr, dat stelde dat alle elementen uit de microkosmos zowel deeltjes- eigenschappen als golf- eigenschappen vertonen, èn het *onzekerheids- beginsel* van Werner Heisenberg dat inhield dat naarmate méér bekend is over het deeltjes- karakter van "iets microkosmisch", er noodzakelijk minder bekend kan zijn over het golf- karakter ervan (en omgekeerd).

In de eerste zes hoofdstukken van zijn boek zet Gribbin naast de besprekingen, die leiden tot de genoemde citaten, vele andere ontwikkelingen zowel in de wetenschappelijke arbeid van die tijd alsook in de betekenis die we daaraan moeten hechten. Die betekenis verschuift langzaamaan van zuiver theoretisch naar puur praktisch, en in het zevende hoofdstuk komen een aantal praktische, alledaagse consequenties van de quantumfysica in beeld: digital horloges, huiscomputers, videogames, vlucht- geleidings- apparatuur, super- geleiding en "het leven zelf" (pag. 137). Het wiskundige gereedschap van de quantumfysica kan, zonder dat we ons eigenlijk een beeld van de wereld van het allerkleinste kunnen voorstellen, leiden tot de meest uiteenlopende toepassingen.

In het derde deel van «Op zoek naar Schrödingers Kat» blikt de auteur in de ontwikkelingen, die momenteel in de quantumfysica gaande zijn en schetst hij mogelijk nabije vorderingen. De betekenis van Heisenberg's onzekerheids- beginsel als het definitieve einde van het determinisme in de natuurkunde, de verschillende interpretaties van de quantumfysica (zie de bespreking van «Other Worlds» in de Napa d.d. 15 nov. 1986, pag. B) en diverse paradoxen passeren de revue. Gribbin geeft een schitterende bespreking van het zg. *twee-gaten-experiment (pagina's 151-159) waaruit het fundamenteel grillige en onbegrijpelijke karakter van de micro-kosmos in al zijn bizarheid naar voren treedt. De wereldvermaarde fysicus John Wheeler heeft op dit twee-gaten-experiment nog een variant bedacht — het zg. uitgestelde-keuze- experiment — dat in zijn consequenties puur psychedelisch is (pag. 192-196). Eenieder, die in een half uur* tijd wil begrijpen wat er nou zo merkwaardig is aan die quantumfysica, heeft aan deze twee experimenten meer dan genoeg. Ze zouden verplichte leerstof op al onze scholen moeten zijn.....

Een voorproefje kan U meegeven aan de hand van een derde proef, die U zelf met twee gesloopte polaroid- zonnebrillen kunt uitvoeren. Dat proefje gaat als volgt (pag. 199-203):

U kunt twee polaroid- glazen zó houden dat ze achter elkaar samen een ondringbare barrière voor fotonen (=lichtdeeltjes) vormen; het voortste glas (het verst van Uw oog verwijderd) houdt U dan precies in de stand, die het glas in de zonnebril innam, en het tweede glas (tussen het eerste glas en Uw oog) heeft U een kwart-slag linksom gedraaid. In dat geval zult U door beide glazen *niets* kunnen zien: geen enkel foton kan deze, uit twee onderling loodrecht gepolariseerde glazen bestaande, barrière passeren. Het *merkwaardige* gebeurt als U *tussen* de twee glazen nog een derde glas houdt (daarom heeft U tenminste twee brillen nodig!) dat ten opzichte van het eerste glas *half* is gedraaid als het tweede glas: U zult erdoor kunnen zien!!

Gribbin zegt hierover:

"Het is net alsof we de honderd procent effectieve, dubbele afrastering, die we om ons landgoed hadden aangelegd om loslopend wild buiten te houden, toch nog wilden verbeteren door er een derde tussen te plaatsen, gewoon voor alle zekerheid. En toen ontdekten we tot onze verrassing dat sommige dieren gewoon door die driedubbele afrastering liepen alsof ze niet bestond".
(pag. 202)

Gribbin besluit zijn boek met een bespreking van enkele, nog speculatieve, nieuwe quantumtheorieën, onder meer over de aard van het heelal.

COMMENTAAR

Voor iedereen, die altijd gedacht heeft dat alles in de natuurkunde zo hecht doortimmerd, goed doordacht en keurig op elkaar aansluitend is en dat in de natuurkunde eigenlijk geen discussie mogelijk is ("goed of fout, iets anders kan niet"), maar ook voor eenieder die geïnteresseerd is in de geschiedenis van de natuur- wetenschappen, zal Gribbin's boek uitermate waardevol blijken. Het boek bevat enkele kleine schoonheids- foutjes: een enkele tekening méér zou het betoog op verschillende plaatsen aanzienlijk hebben kunnen verduidelijken (pag. 46 en 130), terwijl de uitleg van Feynman- diagrammen (pag. 170 en 171) suggereert dat fotonen stil kunnen staan (figuren van pag. 172 e.v.): dat kunnen ze echter niet! Sommigen termen worden onjuist gebruikt: Het "oppervlak" (pag. 53), moet zijn: de oppervlakte, "uitstralings- principe" (pag. 96) moet zijn: uitsluitings- principe, "nooit" (pag. 208) moet zijn: ooit, "het" (pag. 224) moet zijn: hen, terwijl noot 28 (pag. 261) niet deugt.

John Gribbin

De historische reconstructie is uitvoerig en gedegen, waarbij ook raakvlakken met andere wetenschaps- gebieden (scheikunde, biochemie) niet overgeslagen worden. Een juweel is de uitvoerige bibliografie die achter in het boek is opgenomen.

Rest nog de vraag wie of wat Schrödingers kat is. Die vraag wordt in het boek beantwoord, maar ik kan U nu slechts verklappen dat een vriend van Wigner is.

«HET KOSMISCHE CODE»

Heinz Pagels, fysicus en hoofd van de New York Academy of Science, laat zich in de «De Kosmische Code» wat minder gelegen liggen aan de historische gang van zaken dan Gribbin doet. Daarvoor in de plaats komt echter een *diepgang*, zowel op wetenschappelijk alsook op wetenschaps- theoretisch gebied, die men zelden in de boeken "bedoeld voor een groot publiek" zal aantreffen.

Pagels neemt zijn vak serieus: "Als de geschiedenis van deze eeuw is geschreven, zal blijken dat politieke gebeurtenissen — al kosten ze soms veel mensenlevens en geld — niet de belangrijkste zijn. De belangrijkste gebeurtenis zal de ontdekking van de onzichtbare quantumwereld blijken te zijn en de biologische revolutie en computerrevolutie, die daarvan het gevolg waren".
(pag. 83)

Daarmee wil hij geloof, gevoel en intuïtie niet bagatelliseren, doch zijn stelling is:

"Alleen geloof en gevoel maken het leven zinvol, maar dankzij rede en kennis kunnen we overleven".
(pag. 189)

Vanuit deze "grondhouding" benadert hij zijn vak, en tracht hij door te dringen in de structuur, die behoort tot het wezen van het universum, die hij *De Kosmische Code* noemt.

De onderwerpen, die Pagels aansnijdt, zijn de relativiteitstheorie, de quantumfysica, de wereld van de allerkleinste deeltjes en de aard van natuurkundige kennis (dit laatste niet alleen in het afsluitende deel van het boek, maar eveneens op andere plaatsen, waar zich de gelegenheid voordoet). De eerste hoofdstukjes worden aan Einstein en zijn bijdragen tot de natuurkunde in het begin van het twintigste eeuw besteed. De uitzonderlijke creativiteit van Einstein wordt door Pagels in verband gebracht met

"de directe verbinding (...) met de «de Oude»: zijn (Einsteins) term voor de Schepper of Intelligentie der natuur".
(pag. 32)

Einsteins aanpak wordt gekenschetst door het overboord gooien van overtollige filosofische bagage van fysische ideeën (pag. 48), gecombineerd met intuïtieve sprongen van ervaring naar abstractie (pag. 49).

Na Einstein komen de eerste quatumfysici aan bod. Pagels beschrijft de ontwikkelingen die ook Gribbin (zie hiervoor) aan de orde liet komen, doch doet dat wat beknopter. Zeer diepgaand gaat hij vervolgens in op het toeval, waarschijnlijkheids- verdelingen en statistische mechanica: zijn bespiegelingen zijn fundamenteel, enorm belangrijk en bijzonder helder en hebben *alles* te maken met de mogelijke interpretaties van de moderne natuurkunde. Een uiterst genuanceerde en doordachte analyse van de verschillende manieren waarop de werkelijkheid op micro- niveau in elkaar kan steken en hoe de micro-kosmos zich verhoudt tot onze alledaagse wereld van vaste objecten en onomkeerbare processen en ook tot het, in de quantum- interpretaties roemruchte, bewustzijn van waarnemers vormt de afsluiting van het eerste deel van zijn boek.

Dat de vreemde quantum- theorie de wereld op atomair en subatomair niveau prima beschrijft, blijkt uit de talrijke successen, die op rekening van de quantumfysica komen. Niet alleen de al genoemde talrijke praktische toepassingen ervan zouden de theorie, hoe vreemd dan ook, rechtvaardigen, maar ook op het vlak van het fundamentele onderzoek naar de bouwstenen van alles wat er is, èn naar de krachten ("wisselwerkingen") tussen die bouwstenen zijn enorme sprongen vooruit gemaakt.

Dit toont Pagels zijn lezers in het tweede deel van zijn boek. De quantumfysica heeft het bestaan van veel verschillende deeltjes waaruit alle materie is opgebouwd, voorspeld en dat bestaan is daarna vaak experimenteel aangetoond. Uiteindelijk is gebleken dat uit een stuk of tien aller- elementairste deeltjes èn of hun anti- deeltjes alle andere deeltjes, maar ook alle atomen, enzovoort, kunnen worden opgebouwd en theoretici beginnen voorzichtig te vermoeden dat er niet nòg kleinere bouwstenen zullen bestaan. De relatie tussen deeltjes en de krachten ertussen (electro- magnetische kracht, zwaartekracht, enzovoort) wordt door de jongste vorderingen meer en meer duidelijk en er begint zich een theoretisch model af te tekenen waarmee het ontstaan van het heelal vanaf 1/100 seconde nà het begin goed verklaard, lijkt te kunnen worden:

"De laatste tien jaar zijn de natuurkundigen meer te weten gekomen over het heelal dan in alle eeuwen daarvoor".
(pag. 12).

aldus Pagels.

In hun zoekactie naar het allerkleinste zijn de fysici tegen een turbulent heelal aangelopen, zo blijkt uit de laatste hoofdstukken van het tweede deel. Vanaf zekere afstand lijkt de lege ruimte misschien echt leeg, maar bij nadere inspectie blijkt dat

"het vacuüm een kolkende zee van quanta zou kunnen zijn"
(pag. 229)

Op sub-sub-sub- microscopisch niveau ontstaan deeltjes spontaan uit het niets en versmelten zeer korte tijd later weer met andere deeltjes tot niets. De levensduur van zulke deeltjes blijkt te worden beperkt door hun energie: hoe meer energie ze hebben, des te korter hun levensduur. Uit deze vastgestelde creatie en annihilatie van deeltjes en uit de daarbij behorende energie- beschouwingen leiden theoretici de meest stoutmoedige speculaties af over het allereerste begin van het heelal: het heelal zou een spontane eruptie uit het niets kunnen zijn, vanzelf ontstaan, "tegelijkertijd" met tijd en ruimte, zo'n vijftien miljard jaar geleden. Dit is slechts mogelijk volgens de quantumtheorie als alle energie van het gehele heelal bij elkaar opgeteld gelijk is aan nul, immers dan alleen kan het heelal zo lang bestaan als het bestaat.

"We weten het nu nog niet, maar het is denkbaar dat we een of andere grote massa- energie over het hoofd hebben gezien en dat het energie- saldo van het heelal nul is".
(pag. 265)

Aldus werpt de natuurkunde van de laatste tien, vijftien jaar nieuw licht op zaken, die voorheen slechts tot het terrein van de metafysica en religies konden worden gerekend. Dat de nieuwe natuurkunde belangrijke vragen voorlegt aan de traditionele godsdiensten, en in zekere zin theologische uitspraken over de aarde van de schepping ter discussie stelt, is in Pagels' boek echter niet expliciet onderwerp van betoog. Daarvoor zou men terecht kunnen bij *God and the New Physics*, door prof. Paul Davies, bij uitgeverij Veen in Nederlandse vertaling verschenen.

In het (korte) laatste deel van «De Kosmische Code» bespreekt Heinz Pagels de relatie "tussen onze geest en de wereld, die hij probeert te doorgronden" (pag. 272), aan de hand van enkele kenmerken van natuurkundige theorie- vorming. Genoemd en geëxpliceerd worden: 1. invariantie, 2 universaliteit en eenvoud, 3. volledigheid, 4. relatie tot de waarneming en 5. relatie tot de wiskunde. Pagels beziet daarbij het heelal vanuit de stellige overtuiging dat er een orde in het universum bestaat en dat deze orde kenbaar is (pag. 286).

COMMENTAAR

"Een van de waardevolste populair- wetenschappelijke boeken ooit geschreven. Een gaaf, helder, vitaal werk dat iedereen met belangstelling voor de relatie tussen de materiële werkelijkheid en de menselijke geest zou moeten lezen".

Met deze woorden, die in het tijdschrift Science verschenen, kan ik het alleen maar eens zijn. Pagels toont zich een absolute topvertolker van de jongste natuurkundige inzichten, theorieën en speculaties. Zijn hoofdstukken over *het toeval* en over *"de werkelijkheids- markt"* zijn naar mijn smaak ongeëvenaard qua helderheid en diepgang in de huidige populair- wetenschappelijke fysica- publicaties.

Enkele drukfoutjes behoeven correctie: in de CIP- gegevens wordt gepraat over "quantumsysica", een schitterende vertaalfout vinden we op pag. 23, "mening" (pag. 55) moet meting zijn, en "symmetrie" (pag. 265) moet juist "asymmetrie" zijn. De illustraties van de hand van *Matthew Zimmet* zijn de moeite van het bekijken meer dan waard en vertonen een diepe samenhang met de tekst, soms op het komische af.

MIKE STARING

«Op zoek naar Schrödingers Kat: quantumfysica en de werkelijkheid», door John Gribbin, in vertaling van P.A. Stoor, is verschenen bij Uitgeverij Contact te Amsterdam in 1985 (ISBN 90-254-6601-x). Prijs f.45,-.

«De Kosmische Code: Quantumfysica, de taal van de natuur» (ISBN 90-254-6524-2), door Heinz Pagels (vertalers: Eugène Dabekaussen, Barbara de Lang en Tilly Maters), verschenen eveneens bij Uitgeverij Contact (1984). Prijs f.45,-.

[P]OLITIEKE BETROUWBAARHEID REAGAN GESCHAAD

Met onderzoekingen naar Iran - contra - schandaal

[W]ashington wacht tijd vol spektakel

[W]ASHINGTON PAS-[SEE]RDE het kwik voor het [eerst] de dertig graden. De zo[mer i]s dus gearriveerd. Poli[tiek zal] de stad de volle zomer [bezig] blijven met het onder[zoek n]aar het Iran / contras-[schan]daal. Na een paar we[ken] hoorzittingen in het [Con]gres staat vast dat dit [maan]denlang politiek spek[takel e]n zelfs drama belooft.

[Ooi]k is de affaire moeilijk te [...]. Dit komt omdat het om Amerikaans politiek schan[daal g]aat dat zijn vertakkingen [over] de hele wereld had. Boven[dien] lopen diverse onderzoeks[...]gen naast (soms door) el[kaar]. Tenslotte draait alles om [...], in wezen los van elkaar lo[pende] zaken, te weten:

[- h]et besluit van president Re[agan] om in het diepste geheim [wapen]tuig te leveren aan Iran;
[- h]et besluit van «mister X» [(Re]gan?) om de forse winst op [de w]apendeal te schenken aan [de c]ontras.

[Di]t laatste gebaar heeft geleid [tot de] vorming — vanuit het Wit[te Hu]is — van een omvangrijk [inter]nationaal netwerk van ook [...]hulp aan de contras. Zij ont[ving]en op die manier tonnen wa[pens] voor hun strijd tegen de [...]e regering van Nicaragua. [...] in een tijd waarin zulke hulp [...]en regerings- bureau bij wet [verb]oden was.

OVERLAPPENDE MACHTEN

[Het] rapport- Tower, van begin [febr]uari, begint met de volgende [...]telzin: "Onze regering is er [een] van beperkte machten voor [...]e regerings- instelling, van [...]elde macht en verantwoor[del]ijkheid. De grondwet zet de [pres]ident en het Congres (de [volk]s- vertegenwoordiging) te[gen]over elkaar. Beide werken samen èn concurreren bij het formuleren van het beleid", aldus de commissie- Tower.

Het staat er allemaal zo mooi. Maar het komt er op neer, dat de grondleggers van de grondwet exact twee eeuwen geleden (1787) de macht van de president, die van de Senaat (de deelstaten) en het Huis van Afgevaardigden (het volk) elkaar met opzet lieten overlappen.

GRENZEN

Basisgedachte van het Amerikaanse stelsel is namelijk dat macht misbruik uitlokt. Dus daarom altijd begrensd moet worden. Waar liggen de grenzen? Daarover gaat het gevecht nu al tweehonderd jaar. Dat hoort zo te blijven, zo denken de meeste Amerikanen. Net als Watergate (1974) — aftreden president Nixon — kan «Irangate» er wel toe leiden dat de volks- vertegenwoordiging enkele nieuwe grenzen in haar voordeel gaat trekken.

Hier ligt dan ook meteen de kern van de zaak op tafel. De verregaande en dus ingrijpende besluiten om Iran en de contras te bewapenen zijn in het Witte Huis geheel buiten het Congres om genomen. De Amerikaanse volks- vertegenwoordiging is hiermee in haar hemd gezet. Zij rook overigens al snel onraad. Maar toen is die volks- vertegenwoordiging door hoge ambtenaren (McFarlane, North, CIA-Casey) meermalen belogen, zo leren de hoorzittingen van de voorbije weken.

EMBARGO

Ten aanzien van Iran geldt dat de president geen wapens mocht leveren, vanwege het internationaal embargo. Iran is volgens de Verenigde Staten immers centrum van het internationaal terrorisme. In geval Reagan daar omheen wilde, moest hij de volks- vertegenwoordiging informeren. Voor de contras geldt het centrale tweede Boland-amendement. Deze wetsregel uit 1984 was de (boze) reactie van het Congres op het geheime massale mijnenleggerij door de inlichtingen- dienst CIA rond de havens van Nicaragua. Het Boland- amendement wilde met name Reagen en het Witte Huis intomen.

Het verbiedt de CIA, het departement van Defensie, "of enige andere Amerikaanse regerings- instelling betrokken bij het verzamelen van inlichtingen" het "direct of indirect steunen van militaire of para- militaire activiteiten in Nicaragua". Dit wetje was van kracht gedurende de periode van oktober 1984 tot half januari 1986. In die tijd speelde de contra- affaire juist.

Aanvankelijk heeft het Witte Huis — president Reagan — staande gehouden, dat men daar nooit iets met de fondsen voor de contras te maken had. Na de getuigenissen van de afgelopen weken is dat niet meer vol te houden. Maar nu verschuilt Reagan zich achter het argument dat genoemd Boland- amendement niet op hem als president slaat.

Voornaamste reden voor het houden van de hoorzittingen is dat daarmee, zichtbaar voor het hele volk (via dagelijkse radio- en tv- uitzendingen) wordt ontrafeld wat er fout ging bij de politieke besluitvorming.

VERVANGEN

Het rapport- Tower had een heel andere achtergrond. Dat was opgesteld op verzoek van president Reagan zelf. Hij liet de toekomstige rol onderzoeken van de Nationale Veiligheidsraad (NSC). Dat is het clubje hoge bloedfanatieke, antilinkse mannen als Poindexter, North en andere directe medewerkers van Reagan waar de affaire werd ontdekt. Die hele NSC- top is inmiddels overigens vervangen door meer gematigde politieke vaklieden.

Kern van dat rapport- Tower was dat de Amerikaanse president er "een potje van heeft gemaakt". Dat hij dus niet wist wat er speelde in het Witte Huis. Dat daardoor de zaken uit de hand zijn gelopen. Reagan heeft dat rapport echter steeds weer gebruikt om er mee te onderstrepen dat hij dus niets wist van de fondsen voor de contras.

STRAFVERVOLGING

Tenslotte loopt er naast het Tower- rapport en de huidige hoorzittingen dan nog het justitiële onderzoek van de speciale rechter Lawrence Walsh. De hoorzittingen moeten blootleggen wat er politiek allemaal misging. Rechter Walsh heeft tot taak alle ambtenaren en burgers, die wetten hebben overtreden, op te sporen.

Dat onderzoek- Walsh loopt nog volop. Maar het staat nu al vast dat de Iran/contras- affaire tot strafrechtelijke vervolging gaat leiden. Alles overziende krijgen wij dus twee dikke rapporten over wat er misging op politiek terrein (Tower en het Congres) plus een onderzoek naar de strafrechtelijke kanten.

VRAGEN

Enkele centrale vragen, die intussen nog openstaan:

1. Wat wist Reagan van de hulp aan de contras? Beeld van twee weken hoorzitting (fors afwijkend van het Tower- rapport): Reagan wist er veel, zo niet alles van;

2. Valt dat laatste te bewijzen? Velen denken dat alleen de nationale veiligheids- adviseur Poindexter, dat kan doen. Hij is de enige "verdachte", die regelmatig met Reagan overlegde. Een reactie daarop, al voorâf van het Witte Huis: "Pointdexter zal niet liegen en dus ook niks over een rol van Reagan bevestigen". Bovendien is zelfs Poindexters getuigenis geen waterdicht bewijs. Hij moet een door Reagan getekend stuk overleggen. Reagans medewerkers hebben alle dossiers doorgezocht en niets gevonden, zeggen zij.

3. Gesteld (wat wij verwachten) dat uiteindelijk betreffende president Reagan niets bewezen wordt? Algemeen groeit hier de verwachting dat de president ook dan "hangt". Dat zijn politieke geloofwaardigheid door alle onthullingen onherstelbaar beschadigd is. Reagan blijft dan wel in het Witte Huis zitten, maar niet meer als de echte leider van het land. Gelukkig begint na komend nieuwjaar de verkiezings- strijd al weer.

(uit de Haagsche Courant)

...ook als een rol van Reagan in het schandaal niet bewezen wordt, kan zijn geloofwaardigheid dermate beschadigd blijken dat hij weinig meer kan doen dan wachten op zijn opvolger...

[Br]azilië wil helft [re]nte op schulden [ga]an betalen

[B]RASILIA — Brazilie is be[reid] de helft van de aan de bui[ten]landse banken verschul[dig]de rente te betalen als de [b]anken akkoord gaan met [Bra]ziliaanse voorstellen wel[ke] onder meer voorzien in een [rege]ling voor de herfinancie[rin]g van de andere helft der [ren]te- betalingen. Wanneer [...]n de rente- betalingen pre[cie]s gaat hervatten werd niet [dui]delijk uit de verklaringen [va]n de regerings-[wo]ordvoerder.

In februari besloot de toenma[lig]e minister van Financien Dil[so]n Funaro de rente- betalingen [aan] de buitenlandse banken stop [te] zetten. Het ging hierbij om de [ren]te op 68 miljard dollar aan [bu]itenlandse schuld; in totaal [be]draagt deze schuld zo'n 111 [mi]ljard dollar. Het Braziliaanse [be]sluit bracht verschillende [Am]erikaanse banken in moei[lij]kheden. Grote banken zoals [Ci]ticorp besloten onlangs de re[ser]ves voor dubieuze leningen [aan] schulden- landen fors te ver[hog]en. Inmiddels is Funaro ver[van]gen door minister Carlos [Bre]sser Pereira, die zich soepe[ler] opstelt op schulden- gebied [teg]enover de banken.

Minister Bresser Pereira heeft [zij]n plannen op schulden- gebied [in] één pakket aan het Brazili[aan]se kabinet voorgelegd. Bin[nen] vier weken zal het nieuwe [eco]nomische plan bekend wor[den] gemaakt op basis waarvan [Br]asilia met de banken aan tafel [zal] gaan zitten om een uitweg te [vin]den uit de huidige problemen [op] schuld- gebied.

[Pe]ru: gewijzigd Andes-[pr]otocol getuigt [va]n realisme

LIMA — Het aangepaste pro[toc]ol van het Andes- pact dat on[lan]gs door de gevolmachtigden [va]n de vijf leden- landen werd [on]dertekend is practisch een [ron]tgenfoto van dit moment van [de] Andes- landen, zo stelde de Pe[ruv]aanse ambassadeur Pedro [Lu]is Echeverria vast die lid is [va]n het bestuur van het Andes-[pac]t. Hij was de eerste functiona[ris] van het Andes- pact- bestuur [die] zich uitliet over het gewijzig[de] protocol. Hij zei dat men voor [het] vernieuwde protocol niet de [ter]men goed of slecht kan ge[bru]iken. "Het is gewoon een rea[list]ische afspraak", zo meent de [Pe]ruaanse diplomaat. "Het is [een] weergave van wat de Andes-[lan]den willen doen en van wat op [dit o]genblik mogelijk is op integ[rat]ie- gebied", zei Echeverria.

In ontwerp-grondwet veel angels en klemmen

Van den Broek geeft tegenover Kamer Suriname weinig houvast

OP WELK MOMENT zou Suriname weer aanspraak kunnen maken op Nederlandse ontwikkelingshulp? Minister Van den Broek heeft in de Tweede Kamer- commissie voor Buitenlandse Zaken uitgelegd, dat er wat hem betreft halverwege de "spiegelgladde" weg naar herstel van democratische verhoudingen op dit punt geen zaken worden gedaan.

Ernstig over zijn halve brilletje kijkend, hield hij de commissie voor dat de nieuwe ontwerp-grondwet één zwaluw is, en die maakt, zoals bekend, nog geen zomer. Daarbij een zwaluw, die lelijk in de veren zit. Een hele geruststelling voor het PvdA- Kamerlid Knol, die met zijn aanvallen op "de Surinaamse dictator" geregeld de woede van Bouterse weet op te wekken. "Die gifkikker, die kabouter in Nederland", pleegt Bouterse hem naar verluid te noemen.

Of Bouterse ooit zijn gerechte straf zal ondergaan, zal van de Surinamers zelf, mogelijk in samenwerking met hogere machten, afhangen. Knol lijkt echter niet bevreesd te hoeven zijn dat "de dictator" snel met de Nederlandse pegulanten kan gaan spelen. Zijn CDA- collega Aarts stelde bovendien dat als het tot hervatting van de hulp komt, dit nooit meer op dezelfde voet zal kunnen gaan als vóór 1982.

OVERHEERSEND

Het feit dàt er door Paramaribo op 31 maart een ontwerp-grondwet is gepubliceerd, vindt de Nederlandse regering overigens verheugend. Er werd in het verleden tenslotte al zoveel beloofd. Maar het gaat wel om echte stappen vooruit op de al genoemde gladde weg. In zijn brief van 4 mei aan de Kamer- commissie sloeg de wichelroede van Van den Broek eventjes positief uit: Bouterse had zich nu toch netjes aan de door hem gestelde datum gehouden. Evenals de Kamerleden is de minister echter een en al wantrouwen ten opzichte van de overheersende rol, die de toekomstige eerste president (Bouterse, als hij de kans krijgt) en het leger is toebedeeld. "Wat opvalt in het ontwerp zijn de zeer ruime bevoegdheden, die zullen toekomen aan de president als hoofd van de regering, voorzitter van de staatsraad en van de veiligheidsraad en tevens als opperbevelhebber van de strijdkrachten".

Er zitten verder volgens de juristen van Buitenlandse Zaken allerhand voetangels en klemmen in de ontwerp- grondwet waar toekomstige Surinaamse ministers en parlementsleden zich nog lelijk aan kunnen bezeren. Zo is er volgens het ontwerp geen individuele verantwoordings- plicht van ministers jegens het parlement; ministers zijn via de vice- president verantwoording verschuldigd aan de president. De verantwoordings- plicht van de president tegenover het parlement is in het concept niet uitgewerkt.

VRIJE VERKIEZINGEN

De onafhankelijkheid van de rechters lijkt ook een wassen neus, want de president zou de bevoegdheid krijgen om hen te schorsen of te vervangen. Echt mooi zit het ontwerp naar Nederlandse smaak dus bepaald niet in elkaar, al zijn er mensen, die enige gelijkenis met het Amerikaanse systeem van een presidentiële democratie menen te bespeuren. Wat Van den Broek en de commissie betreft valt er in elk geval nog heel wat aan het ontwerp te schaven. De minister zei tegen de Kamer- commissie zijn eindoordeel in elk geval op te schorten tot de uitwerking via de noodzakelijke "organieke" wetten tot stand is gekomen.

Het gaat daarbij onder andere om de regeling van het kiesstelsel, de staatsraad, de rechterlijke macht, het militair gezag en de administratieve rechtsspraak. Maar dan begint het eigenlijk pas. De beloofde verkiezingen zullen vrij en zonder intimidatie moeten kunnen verlopen. En de beoogde nationale assemblée moet op democratische wijze worden samengesteld. Ook dan zal echter nog niet automatisch het moment aangebroken zijn voor hervatting van de hulp aan Suriname, maar wel voor een bespreking daarvan, vond Van den Broek.

BRUNSWIJK

Intussen ziet het er volgens de ministers beroerd uit in Suriname. Het land is ontredderd. Het is economisch, politiek en militair onstabiel. In de ministeriële brief vielen al de in een langademige zin tussen haakjes gezette woorden op: "De regering blijft bereid de dialoog met de regering van Suriname over het herstel van de democratie voort te zetten en ondersteunt de inspanningen van alle constructieve democratische krachten, die zich richten op het (met politieke middelen) tot stand brengen een waarachtig democratisch Suriname, dat nationaal en internationaal gezag en vertrouwen kan verwerven".

Van den Broek gaf toe dat hij de uitleg, dat hij ook weinig met rebellen- leider Ronnie Brunswijk op heeft, niet zal tegenspreken. Die hoeft op geen enkele steun voor z'n guerrillaacties te rekenen. De Bevrijdingsraad in Nederland houdt de minister trouwens ook duidelijk liever op een afstand.

De bewindsman vond dat de "groep- Brunswijk" een dialoog met Paramaribo zou moeten beginnen. Zoiets had hij al eens gezegd, maar nu voegde hij er nog aan toe dat hij "ook niet uitsloot dat Paramaribo stappen in de richting van Oost-Suriname zou moeten doen". De historische tegenstellingen tussen Paramaribo en het Oost-Suriname van de bosnegers moeten worden overbrugd, zei de minister hoopvol.

De vraag rijst wat een eventuele verzoening tussen Bouterse en zijn gedeserteerde luitenant voor goeds zou kunnen opleveren. Van den Borek is daar kennelijk ook niet zo zeker van. Hij noemde het "wel een riskant avontuur".

(uit de Haagsche Courant)

Engeland op weg naar de stembus

Alliantie neemt Labours niet meer serieus

LONDEN — Volgens de Alliantie van Liberalen en Sociaal- Democraten kan Labour deze verkiezingen niet meer winnen en is het dus tijdverlies om er nog verder woord en tekst aan te besteden. Vandaar ook dat er in het verkiezings- manifest van de Alliantie praktisch niet gerept wordt over 's lands grootste oppositie- partij.

Alle aandacht richt zich op de Conservatieven, die in de opiniepeilingen onveranderd aan de leiding blijven. Al zijn er tekenen dat als het gaat om de zogenaamde marginale kies- districten, waar de Tories of Labour bij de laatste verkiezingen slechts een kleine voorsprong hadden, de Socialisten zich wel degelijk presenteren als mogelijke kanshebbers.

Op deze marginale kies- disctricten met name in de probleem- gebieden van de eens zo industriële Midlands, zal de komende strijd zich toespitsen. Niet voor niets dat de Alliantie daar meteen op af ging. Dat gebeurde in de persoon van dr. David Owen, de leider van de SDP, die na een bliksem- tournee met zijn liberale partner David Steel per vliegtuig kris-kras door het land, per bus een bezoek bracht aan Birmingham.

GROOTSCHEEPS

Beiden zijn thans uitgerust met een fraaie luxe bus, compleet met telefoon, televisie en computers. Zij wekken ook duidelijk de indruk dat zij zich nu veel beter geprepareerd hebben op een grootscheepse landelijke verkiezings- campagne. Hoewel de opinie- peilingen anders voorspellen, houden de twee Davids vol, dat het nu echt inzit en dat zij daarom ook gekomen zijn met een ingrijpend hervormingsmanifest. Dat werd in stijl gelanceerd tijdens een spectaculaire bijeenkomst in de Londense National Liberal Club, compleet met muziek van Tsjaikovski's eerste piano- concert.

Tot verkiezings- beloften van de Alliantie behoren gratis telefoon en veiligheids- sloten voor de oudjes. Maar onder de titel: "Groot-Brittannië verenigd, de tijd is gekomen", beloven zij ook meer dan anderhalf miljard doller extra uit te trekken voor de nationale gezondheidszorg. Daarnaast zeggen zij toe dat niemand langer dan een half jaar hoeft te wachten op een operatie. Verder moet er zo'n slordige drie miljard dollar extra voor onderwijs beschikbaar komen. De werkloosheid moet over een periode van drie jaar met op zijn minst één miljoen dalen.

RAKETTEN

Het manifest biedt geen duidelijkheid over wat de combinatie van Liberalen en Sociaal- Democraten op het gevoelige punt van de nucleaire afschrikking dan wél willen. En weinig duidelijkheid over hoe zij hun kostbare programma denken te betalen. Al lieten zij wel blijken dat verdere privatisering, zoals die hier door Margaret Thatcher begonnen is, hoog op hun lijstje staat. Ook zullen zij eisen dat het kiesstelsel wordt omgevormd in een vorm van proportionele vertegenwoordiging als zij door een van de twee partijen worden gevraagd een meerderheids- overeenkomst te sluiten. Maar dat mag nauwelijks een verrassing heten.

Inmiddels is het parlement ontbonden en het Lagerhuis gesloten. Definitief voor 89 parlementaire oud- gedienden, die na de verkiezingen niet meer zullen terugkeren. Bij elkaar de grootste groep, die ooit het Lagerhuis de rug toekeerde. Het afscheid van wat ook wel 's werelds beste club wordt genoemd, geschiedde in stijl, met veel champagne en natuurlijk ook sentimenten. Met name bij oud- premier, Sir James Callaghan, die uiteraard de verleiding van een terugblik niet kon weerstaan.

Maar terwijl de man van toen het woord voerde, was de man van nu al weer volop in de aanval. Labours huidige aanvoeder, Neil Kinnock, beloofde de onmiddellijke instelling van een speciaal ministerie voor vrouwen, zodra hij premier Tharcher uit de ambtswoning in de Downing Street verdreven heeft. Het nieuwe departement moet onder meer alle ongelijkheid opheffen. Kinnock deed zijn belofte met een baby op de arm.

(uit de Haagsche Courant)

...Kinnock triomfantelijk met de vier maanden oude Amy Harman...

GESTALTE GEVEN AAN een proces van tien jaar in de vorm van een dubbelelpee met louter nieuw materiaal getuigt van durf. Als er één groep is die het tien jaar volgehouden heeft, en altijd de lef heeft gehad om tegen alle geldende regels van het popsterrendom in eigenwijs en onvoorspelbaar te blijven, is The Cure wel.

Robert Smith is van het soort excentrieke geniën waar Engeland het patent op lijkt te hebben. Onberekenbaar en grillig in zijn ontwapenende pogingen om door middel van het medium popmuziek zijn visie op het leven — en vooral op het leven — vorm te geven. Nooit is het verzameld werk van een persoon zo psychotisch en schizofreen van karakter geweest. Smith heeft een hekel aan maskers en stelt zich keer op keer genadeloos kwetsbaar op.

Nu, na tien boeiende jaren, is er iets veranderd. The Cure is weer een echte groep, waar iedereen wat te zeggen heeft, en Robert heeft afstand leren nemen. Afstand van zijn ooit wat te emotioneel weergegeven depressies, maar ook afstand van een te gemakkelijk te nemen route naar de hitparade. Ja, het gaat Smith allemaal even gemakkelijk af. Luchtige platvoerse pop en klanken uit de diepe en duistere bodemloze putten der menselijke wanhoop en waanzin.

Het wordt wel eens vergeten dat The Cure, en welke andere zogenaamde belangrijke artiest of band ook, gewoon een popgroep is. Niet meer en niet minder. Geestelijke bevlogenheid of maatschappelijke relevantie kan weliswaar geen kwaad in muziek — het kan waarde toevoegen — maar als popsterren echt belangrijke boodschappen hadden, zouden ze zeker een andere medium gekozen hebben. Dylan, Springsteen, U2 of Billy Bragg; zonder muziek waren het geflipte politici, welzijnswerkers en predikanten.

Het is een fabeltje dat het platenkopende publiek serieus acht slaat op het woord. De kracht van de muziek is het enige dat telt. Dat kwaliteits- eisen als originaliteit en diversiteit in de «ratrace» van de muziekbiz van ondergeschikt belang zijn, is de perverse paradox.

KRONKELIG

De overstelpende populariteit van The Cure de laatste jaren is daarom bevreemdend, want het is juist deze groep, die een decennium lang alle ongeschreven wetten van de hitlijsten overtreden heeft, geen boodschap had aan de verlangens van het publiek en haar eigen kronkelige pad volgde.

Op de achtste studio- elpee van The Cure, «Kiss me, kiss me», hebben Smith, Tolhurst, Gallop, Thompson en Williams alle doorgemaakte fasen herontdekt. De geagiteerde pop van «Three imaginary boys», de herfstige «Welschmerz» van «Seventeen seconds», de doem van «Pornography», de lichtvoetige pop van «The Walk», alsook de psychedelische gekte van «The top», het komt allemaal terug in achttien sterke composities zonder dat er sprake is van een feest der herkenning.

THE CURE

Ook al is het een meesterwerk

't Blijft uiteindelijk toch gewoon popmuziek

Met een uitgelezen selectie nummers, die in al hun diversiteit als voorbeelden mogen gelden voor wat popmuziek kan en moet zijn, is een dubbelalbum beslist niet teveel van het goede.

Overigens voegt de groep nieuwe elementen toe, die ook luidruchtige getuigen zijn van de genomen afstand tot het medium. «Hot hot hot» is dat soort Chic-achtige funk dat Duran Duran graag zou willen maken en het niet opdringerige stukje vitaal positivisme in «Fight» zouden Bono en Kerr tot standaard moeten verheffen.

«Kiss me, kiss me» is een meesterwerk, maar, let wel, het is en blijft popmuziek. Pop om te zoenen, dat wel.

(uit de Haagsche Courant)

Pakkerdjes

Olav,
We never doubted your capacities.
We love you!
Proud Parents.

Marcia en Ivo
Tenminste anderhalve felicitatie is hier op zijn plaats. Het laatste halfje komt later. Pa-bien.
Lor

Congratulations, DIANTHE
we knew you could do it and indeed you did we are very proud and we LOVE you.
Sh. and H?

Frank
Mag ik de andere helft van je balboekje reserveren?
Een stille aanbidster

Partner
Seeing you kept your part of the deal, I'll keep mine. Hope there are no hard feelings.
S.S.

Lieve Der Doog
Als ik je niet mag bellen, hoe kan ik je dan laten weten dat ik aan je denk, ook nu en ook hier.
Li-Ti

Lieve D.
Ik moet zeggen dat er wat gelijkenissen bestaan. Maar desondanks vond ik de overeenkomsten wat klein en de verschillen wat groot. Mijn eerste keus blijft daarom onverkort van kracht.
je G.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

KIES - KEURIG

IN DEZE RUBRIEK kun je informatie verwachten over mogelijke opleidingen, de eisen die daarbij gesteld worden, adressen waar je terecht kunt voor meer gedetailleerde informatie, de beroepsmogelijkheden, enz.

Onderwijs

IN DIT ARTIKEL aandacht voor opleidingen voor een functie in het onderwijs, en dan met name voor het eerste-, tweede- en derdegraads- onderwijs dat gegeven wordt aan universiteiten, MO- opleidingen en de Nieuwe Lerarenopleidingen, de NLO's.

De belangrijkste opleidings- instituten voor een functie bij het onderwijs zijn de Nieuwe Leraren- opleidingen en de universiteiten. De NLO is bij uitstek geschikt voor de HAVO- leerling, die een baan in het onderwijs zoekt. Nederland kent elf instituten waar je gedurende vier jaar twee vakrichtingen studeert: een hoofdvak en een bijvak. Het hoofdvak levert een tweedegraads en het bijvak een derdegraads lesbevoegdheid op. Met deze twee- de- en derdegraads- bevoegdheid mag je bijvoorbeeld lesgeven op MAVO- scholen, scholen voor lager- en middelbaar- beroeps- onderwijs en de ETAO. Bovendien mag je met een tweedegraads- bevoegdheid ook les geven in de onderbouw van het HAVO / VWO.

Een eerstegraads- lesbevoegdheid, waarmee je les kunt geven aan de bovenbouw van HAVO/VWO, HTS en Pedagogische Academie, kun je verkrijgen door een universitaire studie te volgen waarna je, na het behalen van je academisch bul verder studeert om je lesbevoegdheid te halen.

Tot voor kort was het zo dat iedereen, die een universitaire opleiding had gevolgd automatisch voor dat vak, voor zover het tenminste als schoolvak gegeven werd, de lesbevoegdheid had. Iemand, die bijvoorbeeld zijn doctoraal scheikunde had, kon daarmee voor de klas gaan staan. Met de invoering van de Twee-Fasen structuur in het wetenschappelijk onderwijs is daar verandering in gekomen. Na het behalen van je doctoraal of ingenieurs- diploma ben je verplicht door te studeren om je verder te bekwamen in de specifieke onderwijsvakken, zoals psychologie en methodiek, waarbij je er wel rekening mee moet houden, dat lang niet iedereen toegelaten wordt tot die opleiding (in een ander artikel zal ik ingaan op de veranderingen, die verband houden met de invoering van de Twee-Fasen structuur). Om toegelaten te kunnen worden tot de universiteit moet je een VWO- diploma hebben, dat bovendien in de meeste gevallen aan bepaalde pakketeisen moet voldoen.

Een ander mogelijkheid om een eerstegraads- lesbevoegdheid te krijgen is via een MO- opleiding. MO staat voor Middelbaar Onderwijs. Oorspronkelijk was dit de meest gevolgde methode voor mensen, die reeds in het onderwijs werkzaam waren om via avond- en weekend- colleges de eerstegraads- bevoegdheid te behalen. Dit is al lang niet meer het geval. Veel mensen van buiten het onderwijs hebben de weg naar deze opleidingen gevonden. Het zal duidelijk zijn dat een studie aan een universiteit of lerarenopleiding de voorkeur verdient boven een parttime studie naast een volle baan. Bovendien wordt er voor MO-opleidingen bijna geen studie- financiering verstrekt. Wie de opleiding aan een NLO gevolgd heeft, kan daarmee de studie aan een MO- opleiding of universiteit vervolgen, waarbij uiteraard niet meer van voren af aan hoeft te worden begonnen.

Een voordeel van de MO-opleiding is dat je geen VWO-diploma nodig hebt. Het HAVO- diploma geeft ook toegang.

PEDRO CASIMIRI

Iglesias: speciaal

LOS ANGELES — Julio Iglesias voorziet voor zijn laatste LP, no 59 in zijn artistieke carriere, een gulden toekomst. Dit kan wel eens de beste worden van alles wat ik tot toe nu heb gedaan, merkte hij in Los Angeles op. Het is een album welke speciaal voor mij is gemaakt en vooral ook voor hen die Spaans spreken. Ik heb er als het ware alle energie van de voorgaande platen in gestopt, zei hij nog. Un hombre solo is zijn zeventiende Spaanse plaat en was het resultaat van Iglesia's samenwerking met de bekende Spaanse componist Manuel Alejandro, die 389 liederen op zijn naam heeft staan waarvan er veel een tophit zijn geworden. Volgens de laatste aflevering van Records Guinness is Julio Iglesias de zanger van wie over de hele wereld de meeste platen zijn verkocht, namelijk 115 miljoen.

Billy Joel naar de SU

NEW YORK — De Amerikaanse zanger Billy Joel gaat midden dit jaar op reis naar de Sovjetunie waar hij dan van plan is zes concerten te verzorgen. Volgens plan treedt hij op in Moskou en in Leningrad. Het programma zal hetzelfde zijn als tijdens zijn toernee door de Verenigde Staten bij welke gelegenheid hij zijn album The Bridge aan de man bracht. Hij is niet van plan in zijn optreden in Rusland een boodschap te verpakken. Hij gelooft wel dat deze reis hem geld gaat kosten. De daaraan verbonden onkosten zullen er in de kaart- verkoop niet uitkomen, zo is hij zich bewust.

Whitney Houston is meer dan een mooi lijf alleen

"HET SUCCES HEEFT mijn leven ingrijpend veranderd. Het valt soms niet mee popster te zijn. Ik besteed er momenteel zeventig procent van mijn tijd aan. Als ik het kleine beetje dat overblijft niet voor mijn persoonlijke leven zou reserveren, zou ik krankzinnig worden. Daarom heb ik ook een hekel aan al die vragen over mijn privé-leven. Laat mij alsjeblieft ook iets voor mezelf overhouden. Ik ben heus wel bereid te melden, dat ik samen met mijn twee katten en een assistente in een appartement in New Jersey woon, maar is dat nou echt interessant om te weten? Heeft het iets met mijn werk te maken?"

De Amerikaanse zangeres Whitney Houston maakte onlangs haar opwachting op het Golden Rose Rockfestival in het Zwitserse Montreaux. In de eerste plaats om mee te werken aan een BBC- registratie die binnenkort onder ogen van maar liefst vijfhonderd miljoen televisie- kijkers in vijftig landen zal komen. Haar platenfirma maakte ter plekke bovendien handig gebruik van de gelegenheid om de verzamelde muziekpers een voorproefje te verschaffen van de nieuwe elpee, die op het punt van uitkomen staat. Whitney Houston hield kort daarna spreekuur in het deftige Montreux Palace Hotel.

LOL

"De voorbereidingen voor deze tweede elpee begonnen ongeveer anderhalf jaar gelegen. De opzet was simpel. Ik zou een flinke hoeveelheid songs op de band zetten en daarna gaan selecteren. Het uitgangspunt was in elk geval dat ik zelf volledig achter de nummers zou staan. De manier waarop we deze elpee hebben gemaakt, was veel serieuzer, veel intenser. Tijdens de opnamen van de eerste was het vooral veel lol schoppen. Vergeet niet dat ik toen ook nog een stuk jonger was. In elk geval heb ik mij de kritiek aangetrokken dat er teveel ballads op stonden. Dit nieuwe album bevat meer up tempowerk".

JUBEL

Na de lancering van Whitney's debuut- elpee in 1985 waren de critici vrijwel zonder uitzondering eensluidend in hun jubel. Aan de conclusie werd niet de minste twijfel verbonden: Whitney Houston zou een glansrijke carrière op wereldschaal niet meer kunnen ontgaan. De een riep dat de opvolgster van Barbra Streisand was opgestaan, een ander hield het op de nieuwe Diana Ross.

Hoewel dergelijke voorspellingen in de popmuziek met grote regelmaat worden gelogenstraft, waren er inderdaad talrijke aanwijzingen dat de jonge zangeres geenszins het voornemen koesterde zich te laten inlijven bij het omvangrijke legertje eendagsvlinders.

Als dochter van de legendarische rhythm en blues- zangeres Cissy Houston was zij al vanaf de kleuterjaren vertrouwd geraakt met professionele muziek. Whitney kreeg het met de paplepel ingegoten en trok gretig profijt van moeders ervaring. Visuele roem vergaarde de nicht van Dionne Warwick als internationaal opererend fotomodel, maar dat zou in feite slechts een tussenstation blijken op de zorgvuldig uitgekiende weg naar een blijvende muzikale carrière. Houston had immers meer te bieden. Insiders stonden al een tijdje versteld van haar vocale kwaliteiten, en achter de schermen werd door de platen- maatschappijen hevig gestreden om deze zangeres aan zich te binden.

SENSATIE

Nadat zij de verleiding van talrijke aanbiedingen had weerstaan, tekende Whitney Houston in 1983 een platencontract bij Arista Records. Twee jaar later werden de spectaculaire gevolgen zichtbaar van dat zorgvuldig opgebouwde samenwerkings- verband. De verkoopcijfers van haar eerste langspeelplaat draaiden uit op een regelrechte sensatie. Veertien miljoen exemplaren vonden hun weg in alle windrichtingen. Nog nooit eerder in de pop- geschiedenis haalde een debuutalbum een zo hoge oplage.

De gevolgen voor Whitney Houston waren ingrijpend. Nog voordat het immense succes goed tot haar was doorgedrongen, had ze de status van wereldster te pakken. De ene muzikale onderscheiding na de andere viel haar ten deel. En intussen moesten ter bestendiging van het succes voorbereidingen worden getroffen voor een tweede plaat.

RIJPER

In Montreaux zegt Whitney Houston het volmondig eens te zijn met de stelling dat zij in de periode tussen de twee elpees een artistieke groei heeft doorgemaakt.

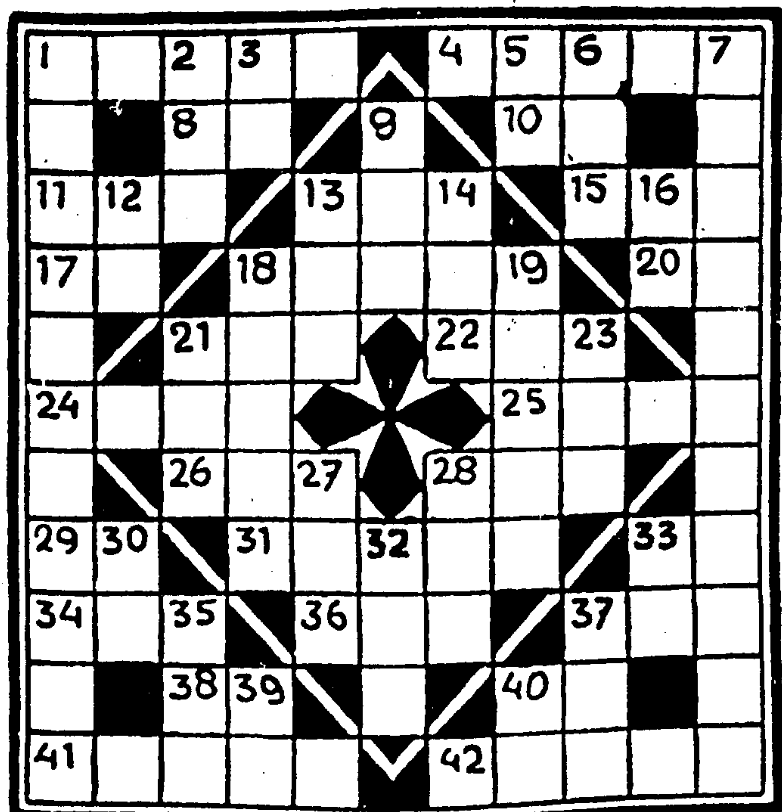
"Ja, absoluut. Ik merk dat ik ouder en rijper ben geworden en dat dit mijn muzikale prestaties sterk heeft beïnvloed. Ik voel de dingen nu veel beter aan, en dat heeft een positief effect op de manier waarop ik bijvoorbeeld met producers samenwerk. Bij het maken van de eerste elpee voelde ik me nog onwennig, maar nu is het alsof ik weer thuis ben. Na het succes van de eerste plaat was het maken van de tweede natuurlijk een enorme uitdaging. Daarentegen besef ik goed dat die gigantische verkoopcijfers niet elke keer gehaald kunnen worden".

Het optreden van Whitney Houston in Montreau bevestigde het vermoeden dat ook haar tweede plaat wel eens goudentijden tegemoet zou kunnen gaan. Terwijl veruit de meeste artiesten zich gemakzuchtig bedienden van play-back concerteerde zij live. En dat leverde niet alleen een laaiend enthousiast reagerend publiek op, maar ook het overtuigende bewijs dat haar stem in twee jaar tijd flink is gerijpt. Zelfs voor de meest cynische twijfelaars moet het zo langzaam duidelijk zijn dat Whitney Houston meer te bieden heeft dan alleen een mooi lijf. Zelf is zij zich overigens terdege bewust van de onmiskenbare voordelen, die haar uiterlijk in dit vak met zich meebrengt.

"Ik zal niet ontkennen dat ik daar bij de opbouw van mijn carrière profijt van heb gehad. Schoonheid is ook tot op zekere hoogte belangrijk. Mensen vinden het nu eenmaal prettig om naar mooie dingen te kijken. Maar, veruit het merendeel van de schoonheid, die je hebt, moet toch vanuit je innerlijk komen".

(uit de Haagsche Courant)

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. vis; 2. kneuzing; 8. water in N-Brabant; 10. lutetium; 12. persoonlijk voornaamwoord; 13. plaaggeest; 15. snelle loop; 17. dat is; 18. reeks; 20. deel van de bijbel; 21. hoofddeksel; 22. open streek in een bos; 24. zwak; 25. vismand; 26. omroepvereniging; 28. vliesje; 29. rondhout; 30. eenjarig dier; 33. inh. maat; 34. jongensnaam; 36. noot; 37. projectieplaatje; 38. Verenigde Naties; 40. titel; 41. adellijke titel; 42. jongensnaam.

VERTICAAL: 1. glans; 2. achterbout van varken; 3. in het jaar; 5. laatstleden; 6. tijdmaat; 7. goedheiligman; 9. hevig; 12. water in Friesland; 13. tennisterm; 14. rijtoer; 16. voegwoord; 18. broeikas; 19. uitbouw; 21. zwarte kleverige stof; 23. vis; 27. gewicht; 28. dop; 30. ten bedrage van; 32. vat; 33. noot; 35. bijbels figuur; 37. spoedig; 39. achter; 40. inhoudsmaat.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

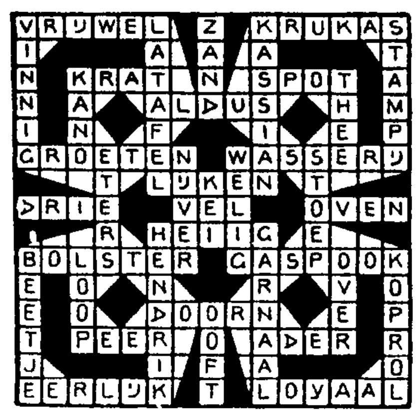
Fr. Stanislas
Huize De la Salle
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR donderdag 11 juni 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

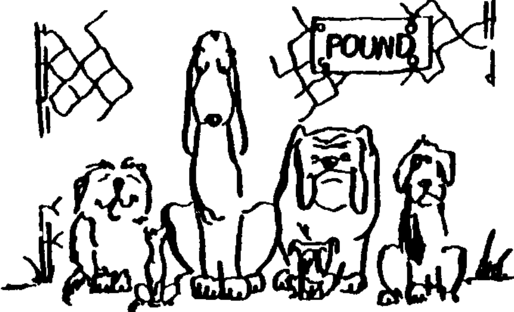

V	R	IJ	W	E	L		Z		K	R	U	K	A	S
I					A		A		A					T
N		K	R	A	T		N		S	P	O	T		A
N		A			A	L	D	U	S			H		M
I		N			F				I			E		P
G	R	O	E	T	E	N		W	A	S	S	E	R	IJ
			T		L	IJ	K	E	N		T			
D	R	I	E			V	E	L			O	V	E	N
			R		H	E	I	I	G		E			
B	O	L	S	T	E	R		G	A	S	P	O	O	K
E		O			N				R			V		O
E		O			D	O	O	R	N			E		P
T		P	E	E	R		O		A	D	E	R		R
IJ					I		F		A					O
E	E	R	L	IJ	K		T		L	O	IJ	A	A	L

BRUSSEL — De 66 landen in Afrika, Cariben en Stille Oceaan, die normaal speciaal samenwerken met de EG, en 12 landen die mogelijk (geografisch) nog verder uit elkaar liggen hebben elkaar donderdag gevonden in "totaal verzet" tegen de margarineheffing van de EG. De landen, allen exporteurs van olie- en vethoudende stoffen gaan een lijn trekken tegenover EG plannen om een heffing te gaan leggen op het verbruik van plantaardige olieen en vetten. De EG heeft de heffing nodig om haar financiële problemen op te lossen.

dierenbescherming

Asielgeluiden

The best supply of love in town.

"DUSHI TA BAI Hulanda", zo zou dit adoptie- verhaal kunnen heten! Dushi werd, met haar zusje, 2 puppies dus, gevonden op één van de vele wandelingen van de ons allen bekende Soehandi van Radio Korsou. Toen hij in zijn auto wilde stappen keken ze hem zo teleurgesteld aan, dat hij zei: Alla, kóm dan maar. Autorijden is machtig moeten deze meiskes hebben gedacht! Ondanks luide protesten van Soehandi's kinderen maakte het paar kleine hondjes echter nóg een ritje: naar het Dierenasiel op Parera. Het leven daar was echt niet zo slecht: veel vriendjes en vriendinnetjes, zowel op 4 pootjes als op 2 benen; lekker eten, water als ze dorst hadden en ruimte genoeg om in te rennen en te spelen. Helaas, we werden ziek. Dushi knapte al gauw weer op, maar zusje bleef sukkelen. Binnen stapte een Hollandse dame, die voor een week of wat op Curaçao verbleef. Ze was onmiddellijk "verloren": die hondjes moesten mee naar Nederland. Jammer, zusje haalde het niet, zij stierf een paar dagen vóór mevrouw Joyce weer op de plane naar huis stapte. Dushi, begon op 21 april j.l. aan haar lange reis naar Nederland: volgens de regels van het boek met alle inentingen en papperassen op zak. Het was opeens even "leeg" in het Asiel, Dushi was ons aller lieveling en we hadden zo met haar meegeleefd. Nu krijgen wij foto's van "Dushi in het gras met bloemetjes". "Dushi bij de vijver". "Dushi met de pony". Dushi is een geschenk van de hemel, wát een lief hondje, schrijft haar eigenares, maar wat hééft ze de pest aan de regen!! Echt gebeurd!

Bobo en Dubby zijn ook heel goed terecht gekomen, hier op Curaçao. Zij kwamen, ook alweer als pups, rond Dierendag vorig jaar in het Asiel — Bobo stond nog in de krant. Ook met dit stel maakten wij veel mee. Nu hebben ze een echt fijne baas en vrouw, mogen mee gaan zwemmen en autorijden, mensen, wat willen ze nog meer!! Bobo heet nu Piper en Dubby's naam werd veranderd in Charles. Omdat hij eigenlijk zo'n arrogant snoetje heeft.

Het poedeltje, dat zo maar bij ons op de stoep werd achtergelaten woont nu samen met Pekipoe "Krullejan", een ander gevonden hondje. Bij een gezellige mevrouw. Ook het hondje uit het asfaltmeer mag het ook met een nieuwe baas proberen. Zo kunnen wij natuurlijk doorgaan, we tellen tenslotte alweer 85 adopties van honden en 48 van poezen dit jaar.

Tóch, zitten er nog veel leuke gezellige dieren te wachten in het Asiel. Te wachten op U! Komt U een kijken?

Daar is Rabu — een reu van flink formaat, moet alleen in een gezin worden geplaatst, want hij kan andere honden niet uitstaan. Ook van poezen moet hij niks hebben. Wij zijn met hem in training, het gaat heel goed. Een baas met een stevige, eerlijke hand, dat is de oplossing. En de ruimte, om al die energie kwijt te kunnen. "Meneer de Hond", een ruigharige, grote reu. Beslist van "betere" komaf — zeer gehoorzaam en aanhankelijk. Gevonden in het eetstraatje, Ontarioweg. Dan hebben we een naamloze grote zwarte reu. Hij is ongelooflijk sterk, maar erg lief. Geeft hem de ruimte, daar zal hij het prima doen.

Heel veel gezellige teefjes. In een "commune" leven is nog zo gek niet, maar een hond heeft toch graag een eigen baas, laten ze weten. Ons werd gevraagd een goed thuis te zoeken voor Pivo en Lasko, moeder en zoon. Zij aijn altijd samen geweest, dus gaan ook samen naar een nieuw huis, helaas kunnen hun eigenaren hen niet meenemen naar Nederland. Onzekere tijden! Foto's van dit leuk stel hangen op het Asiel. Fijne honden, ook goed waaks.

Puppies, durft U het aan? Wij hebben weer een hele verzameling kleine knulletjes en meisjes, adorabel. Een vergeet U onze poezen niet? Wij hebben er laatst in 2 dagen weer 27 naar de hemel moeten sturen en het kattenhok zit nóg vol! Echt, als U bij ons een dier haalt behoeft U zich nooit meer alleen of eenzaam te voelen. Dieren zijn zulke fijne kameraden, zij laten U nooit in de steek!

Zullen we dan nu maar zeggen: tot ziens op het Dierenasiel? U weet waar wij zitten: op Parera. Ons telefoonnummer is 54300 en onze openingstijden zijn 8-12, 2-6, op zaterdag is dat 8-1 en 4-6. Zondags, geen bezoekuur. Wij verwachten U!!

BAI BUSKA UN SERKA
ASIEL NA PARERA!

Snelschaken

-door Geert van der Ploeg-

HOE KOMT HET dat sommige schakers beter snelschaken dan anderen? Eenvoudig. Ze kennen meer stellingen, meer combinaties, meer combinatie- motieven en ze denken sneller. Hoe moet je dat verbeteren? Eenvoudig. Veel snelschaken, want oefening baart immers kunst. Voor combinaties kan ik het boek van C.H.O.D. Alexander, partijstellingen, aanbevelen en dan maar oefenen. Hoe oefenen? Als men een schaakcomputer heeft, is het eenvoudig. Men stelt hem dan gewoon in op vijf minuten voor beide partijen. Kan uw schaakcomputer dat niet, stel hem dan in op het laagste of één na laatste niveau (bijvoorbeeld 5 sec/zet) en een kookwekkertje op 15 of 20 minuten. U probeert hem dan binnen die tijd mat te zetten of een volle dame in het eindspel voor te staan.

Klinkt eenvoudig nietwaar? Maar het is moeilijk genoeg om zo te winnen. Hebt u geen schaakcomputer, dan oefent u op de club een paar partijen per keer, dan verliest u de vingervlugheid niet. Een voorbeeld:

10 minuten-partij

1. e2-e4 e7-e5
2. Pg1-f3 Pb8-c6
3. Lf1-b5 a7-a6
4. Lb5-a4 d7-d6
5. 0-0 Lc8-g4
6. h2-h3 h7-h5

Dit is nog steeds theorie (tot mijn verrassing!) van de Steinitz- verdediging in het Spaans.

7. c2-c3 Pg8-f6
8. La4-c2 Lg4xf3

Ook 8. ....., Ld7 komt in aanmerking.

9. Dd1xf3 Lf8-e7

Gaat zwart kort rokeren?

10. d2-d3 h5-h4
11. Lc1-e3 d6-d5
12. Pb1-d2 Dd8-d7

Zwart gaat het natuurlijk niet opengooien met zijn koning in het midden.

13. Df3-e2 0-0-0
14. b2-b4 Kc8-b8(?)

Deze zet hoort niet thuis in zo'n stelling en later komt zwart hierdoor in moeilijkheden.

15. a2-a4 d5xe4
16. Pd2xe4 Pf6-d5

Zwart wil de loper afruilen en begaat een blunder. Hoe zie je dat? Het paard op c6 kan alleen naar a5, de koning staat op b8 dus ligt het te volgen plan voor de hand.

17. b4-b5 a6xb5
18. a4xb5 Pd5xc3

Zwart verliest een stuk. Beter was 17. ....., f5 bijvoorbeeld: 18. bxc6, Dxc6; 19. Pd2, f4; en zwart wint zijn stuk terug. Na 17. ....., Pa5 volgt 18. bxa6 en wit krijgt een sterke aanval.

19. Pe4xc3 Pc6-d4
20. Le3xd4 Dd7xd4
21. Ta1-a4 Dd4xc3

Wit brengt met tempo zijn toren naar a1. Het vervolg is gedwongen voor zwart.

22. Tf1-a1 c7-c6
23. b5xc6 Kb8-c7
24. c6xb7 Kc7xb7
25. De2-e4+ Kb7-b8
26. Ta4-a8+ Kb8-c7
27. Ta8-a7+ Kc7-b6
28. Ta7-b7+ geeft op.

Enkele goede raadgevingen:

Speel op de tijd van de tegenstander. Laat hem zoveel mogelijk nadenken. Sta je iets achter (een pion, stuk bijvoorbeeld) maak dan het spel zo ingewikkeld mogelijk. Sta je voor in tijd, offer dan iets (niet te wild natuurlijk).

Maar als je dan bijvoorbeeld de koning kan opjagen, doe het dan, want je wint of op tijd of door een briljante combinatie. Leer bepaalde combinaties goed (vork, penning, aftrekschaak). Ze komen veel voor, maar niet iedereen ziet ze zo snel. Ik heb een keer twee meesters zien snelschaken (één van hen was Jeroen Piket) en hij gaf zijn dame weg. De ander hoefde maar een zet te spelen en hij zou de dame winnen. Hij zag het niet!!! Blijf dus koel en kalm nadenken (maar niet te lang!).

De volgende keer een andere tien minutenpartij.

DJIS UN SENTWICH

Recept:

Pa: 4 persona

Mester di:
8 snechi di larzjé. kaská
mòstert òf pikalili
1 bleki di deviled ham
4 slais di Kraft cheese
2 webu. no muchi batí
kup di lechi
poko salu.

Moda di prepará:
1. Hunta e snechi di pannan ku mòstert òf pikalili
2. Hunta e deviled ham riba e pan
3. Buta e keshi riba 4 di e snechinan i tapa e snechinan ku e sobrá kuater.
4. Brua e webu i e salu den e webu. ku no mester ta skumá. Si ke ta pone peper òf Tabasco aden.
5. Dòp e snechinan den e webu batí i hasa nan bruin bunita. den manteka dirtí. Tanten ku e ta hasa e sèntwichnan ta tene esnan ku ta kla kaba, kayente. Sirbi nan kayente i dòrná ku peterseli.

Postzegels

DE VORIGE WEEK heb ik beloofd ditmaal het een en ander te vertellen over de tocht van de Argo naar Colchis, waar men even het Gulden Vlies zou gaan halen. De Argo zelf was een ietwat wonderlijk geval. Het was het eerste grote schip, dat onder leiding van Athene tot stand kwam. Men had er een stuk van de sprekende eik van Dodona in verwerkt, zodat de brave schuit de gave van het spreken en het voorzeggen bezat.

Hoe dit miraculeud orakel

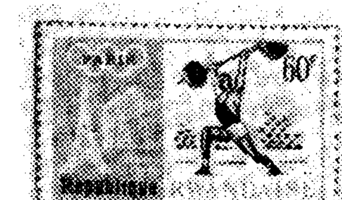

werkte, is mij niet bekend, maar dat voorzeggen of dat voorspellen ging nogal eens de mist in. Te Mysië werd Hylas door een bende nymphen geroofd, omdat zij zo nodig aan een sexueel verzetje toe waren. In Bythynië gingen de zaken beter. Vuistvechter Pollux maakte korte metten met soortgenoot Amycus, koning van de Bebryciërs. Wat later was het wederom raak. De Boreaden, in nauwe samenwerking met Zetes en Calaïs, bevrijdden in Thracië de blinde Phineus van zijn kwelgeesten, de Harpijen. Vervol-

gens glipte de Argo nog juist op tijd door de Symplegaden, een paar rotsen, die hun tijd vulden met dagelijks de nodige keren als een paar schuifdeuren tegen elkaar te slaan.

Jammer, dat dit grapje definitief tot het verleden behoorde, toen de Argo eenmaal aan een verplettering ontsnapt was. Daardoor werd ons de gelegenheid ontnomen nu nog eens een echt wereldwonder te aanschouwen. Maar terug naar Jason en zijn Argonauten. Uiteindelijk geraakte men toch te Colchis. Daar zag koning Aeëtes er geen brood in zomaar het Gulden Vlies aan Jason te overhandi-

gen. Hij bedong, dat onze Griekse held eerst een stuk grond moest omploegen met behulp van een tweetal vuurspuwende stieren.

Vervolgens moest hij op die akker drakentanden zaaien en de daaruit ontspruitende krijgslieden retour hemelwaarts zenden. Tenslotte werd van hem verwacht, dat hij ook nog de draak, die het Gulden Vlies bewaakte, een kopje kleiner zou maken. Voor dit laatste karwei mocht hij steunen op 's konings dochter Medea, die tussen de bedrijven door op Jason verliefd was geworden.

Genoemde draak bezwéek onder de toverkunsten van Medea. Jason ontfermde zich over het Gulden Vlies en aanvaardde met Medea de terugtocht. Veiligheids- halve had Medea ook nog even haar broertje Absyrtus geschaakt om bij mogelijke achtervolging een onderpand te hebben. Die achtervolging kwam inderdaad tot stand en in het nauw gedreven doodde Medea Absyrtus en strooide zijn ledematen ovedr de zee uit. Papa Aeëtus, eveneens bedreven in de edele toverkunst, liet de Argo de Argo zijn en zocht de stukken van Adsyrtus naarstig bijeen om hem opnieuw tot leven te wekken. Aldus ontsnapt, bereikten de Argonauten de haven van Zolcus. Punt- streep- af, ware het niet, dat ik helemaal in het midden heb gelaten wat nu eigenlijk het Gulden Vlies was. Daarvan nu de uitleg.

Een van de zonen van Aeolus, koning van Thessalië, heette Athamas. Uit diens huwelijk met een zekere Nephele werden twee kinderen geboren, een zoon Prixus en een dochter Helle. Het ongeluk wou, dat Nephele reeds overleed vóór Prixus en Helle tot volwassenen waren uitgegroeid. Athamas ging een tweede huwelijk aan met Ino, een dochter van de mij verder onbekende Kadmus. Stiefmoeder Ino bleek bijzonder slecht te kunnen opschieten met Prixus en Helle. Zij trof binnen de kortste keren voorbereidingen om zich op gewelddadige wijze van de beide kinderen te ontdoen. Moeder Nephele waakte echter vanuit het hiernamaals over haar spruiten en verscheen in een droom aan Prixus om hem te waarschuwen voor het gevaar, dat hem en Helle dreigde. Zij raadde hem aan met zijn zus de vlucht te nemen en verschafte hem daartoe een gevleugelde ram met een gouden vacht.

Prixus en Helle hielden het zich voor gezegd, stapten zonder dralen op hun zoölogisch wonderdier en verkozen in snelle vaart het luchtruim. Helaas ontbrak het waarschuwingslichtje van "Fasten Seatbelts" en zo kon het gebeuren, dat Helle juist boven de zee- engte tussen Europa en Azie van de gouden ram tuimelde, in het water viel en jammerlijk verdronk, daarmede onze tegenwoordige Dardanellen in het grijze verleden opzadelend met de naam: Hellespont.

Prixus bereikte inmiddels veilig de overzijde van de Zwarte Zee. Hoe het verhaal verder precies in elkaar steekt, wordt nergens duidelijk, maar het lijkt er op, dat Prixus de reddende ram keelde om toch maar uit dankbaarheid de gouden vacht aan Zeus te kunnen offeren. Het vel, de huid, de vacht of het Gulden Vlies werd opgehangen in het heiligdom van Ares, waar een nooit slapende draak voor een constante bewaking zorg droeg. In de Wereld van de Postzegel vindt u de vlucht van Prixus en de ongelukkige Helle afgebeeld op de Griekse luchtpostzegel van 100 drachmen, uitgegeven op 10 november 1935.

M. ARVIS

(wordt vervolgd)

KARIKARI

1651 — In verschillende botica's kun je «padjolí» en «divedrek» kopen, tegen vijanden; gewoon met etiket van de zaak en de naam van het spul.

1652 — In de Punda liep een trammetje, tranvía; op de knoek werd een wagen met vier wielen getrokken door twee koeien, gelijkend op die tram, genoemd «tranvía di baka».

1653 — Poi Shalé, voorbij Savaneta met zoet water, zal zijn naam wel te danken hebben aan de eigenaar.

1654 — Is je oog ontstoken, spuit er dan geitemelk in, direct vanuit de uier in het zieke oog.

1655 — "Aan een crucifix lever je je vijanden over. Je schrijft hun namen kruiseling op een papiertje en bevestigt dat aan de voeten van een groot kruis in de kerk". Dit zegt "men".

1656 — Sommige knoekmensen planten wat grote maïs, tussen de kleine in, waarom precies is niet zo duidelijk.

1657 — De naam Antillen betekent voor-eilanden, namelijk voor het vaste land. Oude reis- beschrijvingen spreken van de Vooreilanden.

1658 — Om een goede lucht aan de kleren te geven, die werden bewaard in de klerenkoffer, legde men er vaak de pluizige bloesem van de «barba di jonkuman» bij.

1659 — In de vastentijd ging vroeger ieder, die maar kon, te biecht en liet daarbij zijn naam opschrijven: «marka buraku», zich een graf op het gewijde kerkhof verzekerend, zo dacht men.

1660 — Op Ronde Klip heet een plaats Kashaka; daar liet een man zijn jas achter, zijn kleed.

1661 — Mensen, die uit wanhoop in zee springen aan de noordkant, hebben de "gewoonte" iets achter te laten op de kust, een hoed of riem, als teken voor de zoekers.

1662 — Als het stro van een dak moest worden vernieuwd, mocht je niet in het huisje blijven wonen, zolang de werkzaamheden duurden.

1663 — De woonwijk Maridol komt aan zijn naam, omdat het terrein toebehoorde aan Marie, die getrouwd was met Dol, Mari'i Dol heette zij.

1664 — "Kleine witte vlekjes op je nagels heten «kombles» en brengen geluk. Ze brengen geld en goede huwelijkskans.

1665 — Zijn behoefte doen heet ook: «los karson», broek losmaken. Meer bedekt: «post un karta bini», even een brief posten. Of «bai kuminda rei», even de koning gaan groeten.

1666 — Vrouwenwijsheid: "Ga nou niet naar die helderziende voor veel geld vragen wanneer je man ophoudt met andere vrouwen op stap te gaan; hij houdt er toch niet mee op".

1667 — De gevaarlijke wortels van de «yerba elefante» worden wel aangewend om abortus op te wekken.

1668 — "Heb je een zwarte kat in huis en springt die plotseling op omdat er iemand aankomt, dan weet je zeker dat het een «hende kontrali» is, een vijandig persoon".

1669 — Een bepaald klein visje heeft Maria Sebé; hetwelk een afkorting is van Maria Silberie.

1670 — "De helft van Curaçao is goed en de andere helft doet zwaar aan brua. Heel gemakkelijk komt het gesprek over brua en men praat er ernstig over".

PAUL BRENNEKER

Een naald tegen dè naald

IN DE BRONX, New York, die smeltkroes van criminaliteit ... wordt er al tien jaar ... gewerkt. In Nederland ... de eerste experimenten met acupunctuur als ... voor verslaving ... net afgerond. De ... Rotterdam heeft het eerste wetenschappelijk onderzoek in Nederland, een acupunctuur- behandeling van gedetineerde drugsverslaafden, inmiddels afgerond. Resultaten zijn nog niet bekend, maar de verwachtingen zijn hoog gespannen. Is acupunctuur hèt nieuwste wondermiddel tegen drugsverslaving? En hoe zit het met de naaldangst van spuitende heroïne- verslaafden? En komt, na een doorbraak in de behandeling van drugsverslaafden, nu ook een massale afkick van alcoholisme, medicijn- en rookverslaving door middel van acupunctuur op gang?

"De resultaten met acupunctuur zijn zonder meer ... het laatste half jaar ... procent positief resultaat ... procent drugsvrij. Het behandelings resultaat stijgt ... evenredig met het aantal behandelingen. Het aantal ... is zeker gezien het ... ten aanzien van de public relations een terughoudend beleid is gevoerd, bemoedigend".

Het ... verslag van het drugsteam van het Medisch Consultatie bureau voor Alcohol en Drugs (MCAD) in West- en Midden-Brabant ... duidelijk genoeg. Het team ... opgetogen over zijn acupunctuur- programma dat vorig jaar in stilte is gestart en wil er, nu de resultaten bekend zijn, graag en met gepaste trots mee naar buiten treden.

MCAD ... Frank Zuidhof: ... Zo'n man, die zeventien jaar drugs heeft gebruikt en met een acupunctuur- behandeling drugsvrij is, dat zegt toch wel wat". Niet dat acupunctuur nu direct het "mekka" in de verslavings- zorg wordt genoemd, maar wel is duidelijk dat deze nieuwste therapie bij het drugsteam niet meer stuk kan.

EXPERIMENT

Acupunctuur in de gezondheidszorg en speciaal bij de behandeling van verslavingen is vrij nieuw. Het Bredase team, bestaande uit psycholoog Frank Zuidhof, arts Ad van Hoek, maatschappelijke werkster Marian Stenzel en sociaal- psychiatrisch verpleegkundige Rien Wisse, volgde enkele maanden een acupunctuur- cursus en behandelt, onder supervisie van een arts- acupuncturist driemaal per week negen cliënten per spreekuur. Als gediplomeerde assistent- acupuncturisten pasten de teamleden de nieuwe therapie vorig jaar bij 35 MCAD-cliënten toe, in totaal 146 acupunctuur- behandelingen. Gemiddeld ondergingen de verslaafden zeven behandelingen, bij 62 procent met een positief resultaat, 43 procent hiervan bleef blijvend drugsvrij.

Hoewel deze cijfers in vergelijking met het aantal verslaafden in het werkgebied van het MCAD wellicht niet erg indrukwekkend zijn, is Ad van Hoek evenals zijn mede- teamgenoten duidelijk ingenomen met de resultaten. "De meeste cliënten vragen om methadon (een vervangings- middel van heroïne), dat we in een programma van afbouw, steeds minder dus, aanbieden. Bij diegenen, die weinig methadon gebruiken, kunnen we nu als alternatief een acupunctuur- behandeling aanbieden. Methadon blijft, maar ook, toch altijd een splijtzwam in de behandeling van drugsverslaafden. Bij methadon blijven ontwennings- verschijnselen optreden en met acupunctuur worden heel andere dingen losgemaakt bij verslaafden. De behandeling doet een ander appèl op de cliënten".

Acupunctuur, een eeuwenoude Chinese behandelings- methode, heeft in de gezondheidszorg inmiddels een gerespecteerde plaats ingenomen. Bij verslavings- problemen wordt deze methode al veel langer toegepast in China en andere Verre Oosten- landen. Via de VS is deze acupunctuur- behandeling nu in Europa en Nederland aan een opmars begonnen. Bij de GGD in Rotterdam is het eerste wetenschappelijk onderzoek in Nederland, onder negentig gedetineerde verslaafden, net afgerond. De onderzoeks- gegevens liggen bij het ministerie van Justitie, die het onderzoek met 30.000 dollar subsidieerde. Onderzoeks- leider, drs. M. Morival, en een woordvoerder van Justitie laten vooralsnog niets los over de resultaten.

Het principe van de acupunctuur- behandeling, het steken van kleine naaldjes in verschillende punten over het lichaam, zit in het opnieuw aanboren van de levensenergie in ons lijf. Bij drugs- verslaving gebruikt het lichaam na verloop van tijd de drug als brandstof in plaats van de eigen levensenergie. Bij het acuut stoppen met drugs komt het lichaam plotseling zonder brandstof te zitten, totdat het zich weer heeft kunnen aanpassen aan de lichaams-energie en deze weer kan gebruiken. Gevolg: ontwennings- verschijnselen, "ziek zijn", slapeloosheid, agressiviteit, spierpijnen, buikpijn, angst of depressiviteit. Met acupunctuur kan de levensenergie opnieuw worden aangeboord, waardoor de ontwennings- symptomen langzaam maar zeker verdwijnen.

Het klinkt misschien wat simpeler dan het is, maar de Chinezen kwamen er eeuwen geleden al achter dat acupunctuur symptomen van ziek zijn kan verlichten, mensen kan laten ontspannen en bovendien weerstand biedt bij het aanpakken van problemen. Voordeel van acupunctuur is bovendien dat de behandeling kan worden voortgezet tot lang nadat de laatste drugs (heroïne, alcohol of medicijnen) zijn gebruikt. Daarmee kan het grootste probleem van de verslaafde, de "terugval" in de oude gewoonte, worden voorkomen.

Het Bredase drugsteam ziet de acupunctuur- behandeling voor verslaafden inmiddels duidelijk als ondersteunende therapie naast de bestaande aandachtspunten van het bureau, de behandeling met methadon en de begeleiding van de cliënten. Frank Zuidhof noemt het opmerkelijk dat de resultaten (17 procent van het totaal behandelde verslaafden blijft drugsvrij) overeenkomen met gegevens uit Amerikaanse behandel- programma's.

Volgens het MCAD heeft het acupunctuur- programma's inmiddels duidelijk bewezen levensvatbaar te zijn. Ervaringen elders leren dat de methode niet alleen effectief blijkt bij drugsverslaving, maar ook bij ontwenning van medicijnen en alcohol. Het MCAD richt zich vooralsnog uitsluitend op de groep drugsverslaafden. Selectie en werving geschiedde vorig jaar onder het vaste cliëntenbestand.

Acupunctuur in de strijd tegen verslaving

De acupunctuur- behandeling is volgens het drugsteam relatief goedkoop en efficiënt. Meerdere cliënten kunnen tegelijkertijd worden behandeld en de behandel- methode is betrekkelijk eenvoudig te leren. Het MCAD-drugsteam, dat een opleiding van enkele maanden volgde, prikt "standaard", zoals Ad van Hoek uitlegt. Verdeeld over oren en handen worden veertien naalden (zes in ieder oor en één per hand) ingebracht.

Wisse: "Daarnaast kun je bij bepaalde klachten nog extra naalden inbrengen, bij slaapproblemen bijvoorbeeld". Ook voor het MCAD- team geldt, al doende leert men, en na het eerste ervaringsjaar zal de begeleiding van de arts- acupuncturist meer nadruk krijgen.

DRUGSVRIJ

"De acupunctuur- behandeling is niet alleen gericht op het drugsvrij maken, maar vooral op het op den duur drugsvrij blijven van de verslaafden. Van belang daarvoor is dat de verslaafde weer een emotioneel evenwicht weet te bereiken", aldus Zuidhof.

Onderzoeks- en ervarings- gegevens wijzen uit dat een van de belangrijkste pluspunten van een acupunctuur- behandeling ook is dat de verslaafde een nieuwe kijk krijgt op zijn verslaving. In de aloude visie van de acupunctuur wordt een verslaving opgevat als een vergeefs zoeken naar balans bij een bij voorbaat onevenwichtig individu.

Een acupunctuur- behandeling bevordert de "reiniging" van het organisme van opgehoopte afvalstoffen en "valse energie" in het lichaam (de dope of alcohol) en herstelt zo het evenwicht op een efficiënte manier. Het klinkt, nog steeds, ingewikkeld en dat is het ook.

Ad van Hoek: "Wat je bijvoorbeeld ziet gebeuren, is dat mensen heel lang aan oude gewoonten blijven vasthouden. Ook bij een acupunctuur- behandeling blijven bepaalde cliënten teruggekomen en vragen om een nieuwe behandeling. In één geval liet een cliënt merken dat de behoefte aan het innemen van methadon blijkbaar zo sterk was, dat we uiteindelijk maar een vitamine- preparaat hebben voorgeschreven".

Is acupunctuur nu meteen het wondermiddel waar iedere verslaafde al jaren op heeft zitten wachten? Het drugsteam is gematigd optimistisch. Acupunctuur heeft weliswaar zijn waarde bewezen, een wondermiddel is het bepaald niet. Volgens Ad van Hoek blijft de acupunctuur- behandeling slechts een toegevoegd middel in de strijd tegen de drugsverslaving. De drugsverslaving zal er uiteindelijk niet mee worden uitgebannen.

Rien Wisse: "Nu acupunctuur, na in het alternatieve circuit ook in de gezondheidszorg is ingeburgerd, hebben we deze methode gemakkelijker kunnen aangrijpen. De behandeling vergt nog een flinke investering in tijd en mankracht, maar op den du[ur] kan het ook tijd en energie o[p]leveren, bijvoorbeeld bij e[en] grotere behandelings- capacit[eit] van cliënten".

Geen wondermiddel dus, w[el] blijft het enthousiasme bij h[et] MCAD- drugsteam en de ve[r]slaafden groot. Ook zonder p[u]bliciteit is deze nieuwe beha[n]del- methode in het klei[ne] drugswereldje inmiddels g[e]noegzaam bekend.

(door Mathieu Kothuis uit D[e] Gelderlander)

...Frank Zuidhof tijdens de ac[u]punctuur- behandeling...

Vergeten momenten uit de Antilliaanse literatuurkritiek

Het Curaçaos onthaal van "Mijn zuster de negerin"

DOOR DE GROEIENDE belangstelling voor de persoon en de werken van Colá Debrot in de afgelopen jaren verschenen er ook twee bibliografieën van zijn werk: Mevrouw Maritza Eustatia verzorgde de «Catalogus van werken van en over Colá Debrot (1918-1985), uitgegeven ter gelegenheid van het Colá Debrot- symposium (22-26 januari 1986, op Curaçao), en de Sticusa verzorgde de publicatie van «Literatuur- overzicht mr. Nicolaas (Colá) Debrot».

Een schat aan bibliografische gegevens ligt nu binnen handbereik, al ontbreken er (onvermijdelijk) een aantal moeilijk vindbare teksten van en over Debrot. Voor wat dit laatste betreft, besprekingen van «Mijn zuster de negerin» in Antilliaanse kranten uit de dagen van eerste publicatie werden blijkbaar nog niet gevonden. "Geruchten" over een (negatieve) bespreking in de Amigoe di Curaçao zijn er "altijd" al geweest, het zou mogelijk de moeite lonen om de jaargang van 1935 door te nemen om die bewuste boek- bespreking op te sporen. De Amigoe blijkt inderdaad op de publicatie van deze eerste Nederlandstalige Antilliaanse novelle te hebben gereageerd — noodgedwongen.

Op 27 juli 1935 reageerde de ... de volgende boekbespreking:

«Mijn Zuster de Negerin»

Enkele weken geleden ontvingen we van een hoogstaand niet-katholiek, de mededeling van het verschijnen van bovenstaand boek van Colá Debrot.

Deze persoon schreef daarover "dat het te betreuren was dat de schrijver zijn talent aan dit min of meer perverse verhaaltje heeft verspeeld".

We hebben op dit boek niet de aandacht willen vestigen om geen reclame er voor te maken. Nu echter de Cur. Volkskrant zaterdag een recensie opnam van H.P. achten wij ons verplicht om te waarschuwen, en hier over te nemen, wat het Nederlandse Tijdschrift «Boekenhschouw» er over zegt.

Colá Debrot heeft den laatsten tijd gepubliceerd in het Nederlandsche Tijdschtrift «Forum», maar was vóór dien tijd, naar ik meen, een onbekende.

In «Forum» te publiceren teekent reeds een mentaliteit, een geesteshouding. Deze litterair merkwaardige en goed geschreven novelle is doortrokken van dien bedenkelijken «Forumgeest», die zich graag ophoudt op de grens van het scabreuze. «Mijn uster de Negerin» behandelt een zeer penibel geval, dat een auteur beter stilzwijgend voorbijgaat. Kan de vertelkunst dan alleen bloeien in het moeras van wat corrupt en verboden is? Een planterszoon komt, na een bezoek aan Europa, terug op zijn plantage, vindt daar een jonge negerin- huishoudster en wordt op het ogenblik, dat die waarschuwing dringend noodig is, gewaarschuwd dat deze negerin de dochter van zijn vader is. «Forum» blijft een broeikas van giftplanten. Slechts volkomen verlitteratuurde lezers kunnen zulk een novelle accepteren (Boekenschouw, 15 juni 1935).

Door zich te laten leiden door het "incest-motief" in «Mijn Zuster de Negerin» kon de redactie niet dan instemmen met het afwijzende signalement in de Boekenschouw. Een dergelijk onderwerp behoorde, in de ogen van de Rooms- katholieke kerk, zonder meer tot de meest afkeurenswaardige, en diende niet onder de ogen van "leken" te komen in de vorm van een literaire tekst. De RK kerk achtte de uitwerking van romans op het denken en handelen van (met name jonge) mensen bijzonder groot, zo blijkt onder meer uit «Een bisschoppelijk woord over Lectuur», door mgr. Leijten, bisschop van Breda, dat in zijn geheel werd afgedrukt in de Amigoe di Curaçao op 19 maart 1910.

"(I)ndien wij het aantal misdaden en misdadigers, jeugdige vooral, met den dag zien toenemen; indien zoo menig jongeling in vertwijfeling de hand slaat aan zijn eigen leven; indien zoo menig ontaarde zoon en diep gevallen dochter verdriet en schande brengt over het ouderlijk huis: dan is een der hoofdoorzaken van al dat kwaad te vinden in het lezen van slechte romans".

Debrots novelle werd zonder twijfel door de RK missie een even verraderlijke uitwerking toegedacht. Het is vanuit dit standpunt niet meer dan verstandig geweest om aanvankelijk het boek maar "dood te zwijgen".

Bij de tegenstanders van het Rooms- katholieke bolwerk in de Curaçaose samenleving bestond een dergelijke vrees voor de vermeende fatale uitwerking van "slechte romans" niet. Bovendien verschilden zij hemelsbreed in de opvatting van wat "slecht" was. De novelle van Debrot viel daar in ieder geval niet onder.

Dit blijkt wel uit de bespreking die H.P. (Haim Penso??) er aan wijdde in «De Curaçaosche Volkskrant» (Avondblad voor het Gebiedsdeel Curaçao), zaterdag 20 juli 1935 (2e jaargang, no. 445), op de derde van de vier pagina's tellende krant. Hierbij de letterlijke tekst:

«Mijn Zuster, de Negerin» door Colá Debrot. Uitg. Nijgh. en van Ditmar, 1935.

Colá DEbrot openbaart zich in deze plaquette, novelle mèèr dan roman, als een fijnzinnig jong schrijver. In zijn Utrechtschen studententijd en later door enkele proeven van niet groote doch zuiver- poëtische allure, heeft hij in beperkten kring de aandacht op zich gevestigd. Thans komt hij met dit verhaal onder ruimer aandacht en het blijkt, dat dit ten volle verdiend is. Het is een structuur, die volle overgave aan de tederheid van het onderwerp vereischt: een jonge West-Indiër (Curaçaoënaar), Europeesch opgevoed, komt, na jaren, weer op de vaderlijke plantage Miraflores. Er is daar een kleine negerin, eertijds zijn speelkameraad, thans onderwijzeres, die echter weer naar het oude goed is teruggekeerd en daar in de huishouding werkt.

"Wanneer een negerjongen onderwijzer werd, dan was het duidelijk wat hem dreef, wat hij beoogde. Een meisje daarentegen als Maria werd onderwijzeres, omdat zij voldoen wilde aan de eischen, die men aan haar stelde, meer niet... Wie had daar dien eisch gesteld: onderwijzeres te worden? Een meisje als Maria zou ook in staat zijn, naar haar oorsprong terug te keeren, zooals ook Frits naar zijn oorsprong was teruggekeerd..." Zoo komt hij, na jaren, weer met haar in aanraking. In enkele kleine pagina's van dit kleine boek ontwikkelt zich de liefde van man tot vrouw. In enkele warme, innige zinnen legt Debrot dit kleine menschelijke geval open en scheurt het ook wreed weer vaneen: Wantsjo, de oude neger- bediende, gilt door de nacht: "Maria is de dochter van Uw vader!" Dit is het gansche verhaal. Frits is diep ontsteld en ook tot Maria is de kreet van den oude doorgedrongen: "... Zij lag half overeind op het bed, met de oogen wijdopen naar den grond gericht. Hij zette zich naast haar, wist niet wat te zeggen, keek ook naar den grond. Tenslotte legde hij zijn arm om haar schouder. Hij drukte zijn gezicht tegen het hare. Zij liet hem begaan, maar haar gezicht drukte niet, als indertijd dat van zijn moeder, tegen het zijn terug. Zoo zaten zij even naast elkaar. Toen begon hij langzaam haar heen en weer te wiegen. Daarbij maakt hij, evenals indertijd bij zijn moeder, dat zoemende geluid, diep uit de borst en waarbij de tanden niet vaneen gaan. De tranen rolden langzaam uit haar oogen... Droevig werd het leven, maar het werd vol van een zinrijkheid, die het eltelen mist. En dit is het eenige, dat men den kinderen deezer aarde niet kan ontnemen..."

Op soberste wijze — literatuurbeeld van onzen tijd — ten volle verantwoord ook in psychologischen zin, zonder af te dalen tot de zorguldige détailleeringen eener (voorlopig voorbije) literatuur- periode (*), daalt Debrot nietemin af tot de diepten van de menschenziel, haar grootste droefenissen en ontgoochelingen. «Mijn Zuster, de Negerin» is een klein verhaal, dat zeker niet tot de belangrijkste uitingen der literatuur behoort, doch het is gaaf en eerlijk en het ontroert méér door de eenvoudige aanduidingen méér dan verantwoordingen, een procédé, dat geheel van dezen tijd, door Debrot met waarachtig sen[ti]ment wordt "toegepast". Ind[ien] men zulk een woord mag bezig[en] ter kenschetsing van een uiti[ng] die boven alles eerlijk is en als [het] ware gegroeid uit de ontroer[in]gen van den schrijver. Moge[n] vele, dat hij in dit kleine verha[al] belooft, in vervulling gaan.

H[.P.]

Twee uiteenlopende reacti[es] op Debrots novelle, die illustr[a]tief zijn voor respectievelijk [de] opvattingen van de Rooms- k[a]tholieke missie (die met het we[rk] van Kroon, Fray en Suriel ha[ar] "leken" een geheel andere lite[ra]tuur voorhield) en de "vrijere o[p]vattingen" van onder meer [de] Vrij Metselaars, de «protesta[nts] blanku» en de passanten uit h[et] Koloniale Moederland.

AART G. BRO[...]

Met heel veel dank aan Chris Roose. De kranten met de betreffende besprekingen zijn in [te] zien op het Centraal Historis[ch] Archief.

(*) Met de "(voorlopige voorbije) literatuurperiode" doelt H. waarschijnlijk op het Latijnsamerikaanse «Modernismo», waarvan Rubén Darío de belangrijkste vertegenwoordiger was. Van deze dichter verschenen — waarschijnlijk zonder zijn medeweten — verschillende gedichten in de (niet-katholieke) Curaçaose pers.

ARUBA
AGENDA

[..]OORUREN AMIGOE 08.00-12.00 [..]17.30 uur; zaterdag gesloten.

[..]on: 24333 (drie lijnen).

[..]poedgevallen na kantoortijd: 21639 [..]en 22316. [..]oy: 027-849.

[..]k. nr. 248-1 Barclays Bank.

[..]IE: 100.

[..]CENTRALE: 115.

[..]ERTJES verschijnen op dinsdag en [..]en kunnen iedere dag tussen 08.00-[..]14.00-17.00 uur worden opgegeven; [..]e op zaterdag. Alleen zoekertjes, die [..]ndag en donderdag voor 10.00 uur [..]n zijn, kunnen de dag daarop (dus [..]g en vrijdag) verschijnen.

[..]SCOPEN
[..]LEVARD THEATER
[..]15 uur *Crocodile Dundee* (14 jr.).
[..]45 uur *Heartbreak Ridge* (18 jr.); 24.00 [..] *Office Girls* (18 jr.).
[..]VE-IN: 20.30 24.00 uur *Commando Le[..]* (18 jr.).

*****

[..]CA'S (nachtdienst)
[..] brug: del Pueblo, tel.: 22154.
[..] brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

[..]CHTREGELING DOKTOREN
[..]estad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki [..]dert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A. [..]erstap, Sta. Cruz 362, tel.: 28017. [..] Chiquito, Savaneta en San Nicolas: [..]r Britt-Croes, via Centro Medico San [..]s, tel.: 48833.

*****

[..] GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; [..]d: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: [..]28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: [..]0/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Da[..]: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kan[..]

[..]r brandgevallen, ongelukken of [..] of ander ongeluk gelieve [..]rcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

[..]RSEN
[..]HT INFORMATION CENTER: dage[..]geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 [..]formaties via verkeerstoren.

[..]O SERVICE CENTER (Oranjestad): [..] uur per dag geopend (alleen geslo[..]n zondag 20.00 uur tot maandagmor[..]07.00 uur).

[..]TER HORACIO ODUBER HOSPI[..] (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 [..]0-19.30 uur.

[..]TRO BARRIO DI BRAZIL: 20.00 uur [..]tocht (start bij het centrum-gebouw).

[..]TUREEL CENTRUM ARUBA: 20.30 [..]concert Quinteto Arubano - Skol di Arte, [..] Nicolas.

[..]XANDER FASHION INSTITUTE: 19.00 [..]Leon on me» - show ter ere van het poli[..] (met optredens van Trio Huasteca, [..]ne Croes e.a.) - Club Scaramouche.

[..]A-SAN NICOLAS: 18.00 uur Spook[..] voorstellingen.

[..]EEL: 20.00 uur opvoering van «Birinia [..]come-back» o.l.v. Anthony Jamanika en [..]acht door de toneelgroep Arteproba [..]açao) - Cas di Cultura.

[..]IBBEAN TOURISM ASSOCIATION [..]A): 11e conferentie met als thema: [..]owth through cooperation» - American[..] Hotel.

*****

[..]DAG
[..]SCOPEN
[..]LEVARD THEATER
[..]15 uur *Crocodile Dundee* (14 jr.).
[..].00 uur *El aniversario de oro del Pato [..]ld* (alle leeft.); 20.45 uur *Heartbreak [..]* (18 jr.).
[..]VE-IN: 21.00 uur *Commando Leopard* [..] jr.).

*****

[..]RSEN
[..]A SECRETARIES ASSOCIATION [..]): 10.00 uur algemene ledenvergade[..] - Manchebo Beach Hotel.

[..]RNATIONAL SCHOOL OF ARUBA: [..]0-17.00 uur vlooienmarkt - bin[..]ats Chemaly- gebouw, L.G. Smith [..]vard.

[..]LIGA ARUBA: 20.30 uur film «L'année [..]» (regie: Jean Girault, acteurs Jean [..]n en Jean-Claude Brialy) - Cas di Cul[..]

[..]OP: 10.00 uur opname «Cu In-Top nos [..]ro tambe» - parkeerplaats naast Pro[..]ion, Nassaustraat.

[..]CERT
[..]0 uur van «Women's Glee Club and [..]bell Choir» o.l.v. Charles Thompson [..]het Moody Blue Institute (Chicago) - [..]gelische kerk San Nicolas (achter Pie[..]ter Boerschool).
19.30 uur optreden in de Evangelische kerk Oranjestad, Constantijn Huygenstraat 17.

SPORT
VOETBAL (eredivisie): 16.30 uur Deportivo Nacional vs Buball - Wilhelminastadion.

BILJARTEN: 15.00 uur Amstel Blackball biljarttoernooi - Club Bonaireano.

FIETSTOCHT (SV Zeerovers): 09.00 uur start 35km recreatie- fietstocht bij hoofdkwartier SV Zeerovers naast La Fama-veld.

DOMINO: 10.00 uur wedstrijden om de 3e en 4e plaats en daarna de finale - El Lorito, Middenweg.

SV MERCURIUS: 09.30-18.00 uur voetbal/softbaldag - Camacuri-terrein.

SV JARA: 09.45-16.30 uur voetbaldag - veld SV Jara.

PUZZLE AUTORIT: 13.00 uur start op de parkeerplaats t/o Ons Kroegje, Fergusonstraat.

ATLETIEK (Copa Luis de Camoes): 06.30 uur start 10km loopwedstrijd bij consultatiebureau dr. Ridderstap (Sta. Cruz) en finish bij clubgebouw te Primavera.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
PIEDRA PLAT: 10.30 uur Pinksterfeest; zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur Pinksterfeest; zondagsschool op dezelfde tijd.

*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

*****

KAPEL MARINIERSKAZERNE SAVANETA: 10.00 uur Pinksterdienst o.l.v. vlootpredikant J.G. Feenstra.

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Style with Elsa Klensch (CNN); 18.20 Science and Technology (CNN); 18.40 Countdown; 19.30 The big story (CNN); 20.00 Telenoticias; 20.30 St. Elsewhere: «Legionnares» (part 2); 21.25 Estreno: «A case of deadly force»; 22.45 CNN international hour; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Studiosport; 18.00 Highway to heaven: «Batch of lemonade» (part 1); 18.50 This week in review (CNN); 19.30 Showtime; 20.30 Telenoticias; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international news; 22.45 Santo Domingo invita; 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 12.00-14.00 Sonia live in L.A.; 18.00 Mr. «T»; 18.30 CNN international news; 19.30 The world tomorrow; 20.00 Telenoticias; 20.30 You again; 21.00 Dynasty; 22.00 Telenovela: «Venganza de Mujer»; 23.10 Showbiz today (CNN); 23.30 CNN Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

*****

Binnen zes maanden uitbreiding met 200 kamers

Minister Mansur: bedrag gemoeid met overdracht Americana valt mee

ORANJESTAD — De transacties in verband met de verkoop van het Americana Aruba Hotel hebben de Aruven een bedrag van 291.00 dollar extra gekost, aldus verklaarde gistermiddag minister van Toerisme, Don Mansur, in tegenstelling tot geruchten uit andere hoeken, dat het hier om een bedrag van een paar miljoen dollar zou gaan.

Naar de minister verklaarde zal Aruven het bedrag van 1.750.000 dollar, dat aan Americana betaald werd voor vernietiging van het contract, een bedrag van 800.000 dollar teruggekregen van de nieuwe eigenaar, Bohica nv. Voor de Americana- groep van Aruba vertrok, werden nog een paar andere zaken geregeld, zoals schulden aan water, electriciteit en leveranciers. Aan de Ontvanger betaalde Americana om te kunnen vertrekken een bedrag van 376.000 florin en aan de handel 298.000 om de opgelegde beslagen na te komen. Voorts moest een bedrag van 239.000 florin worden betaald als cessantia aan stafleden, die niet in het hotel terugkeren.

Ten aanzien van de nieuwe hoteleigenaar, Bohica nv, zei minister Mansur, dat het verkoopcontract ondertekend werd toen Bohica met één van voorwaarden van de regering accoord ging, namelijk dat alle werknemers direct in dienst van Bohica worden genomen met een proefperiode van zestig dagen. Gedurende deze periode zal er een evaluatie van de werknemers plaatsvinden en op grond van hun prestaties zal er voor die werknemers, die overbodig bevonden worden, ontslag worden aangevraagd bij de Ontslagcommissie. Dit alles overeenkomstig de wettelijke bepalingen. De aan te vragen ontslagen — indien dit nodig mocht blijken — zullen echter niet hoger kunnen zijn dan 30 procent van het personeels- bestand van tweehonderd man. Bohica nv zal binnen zes maanden moeten beginnen aan uitbreiding van het hotel met tweehonderd kamers.

Minister Mansur verklaarde dat gedurende de zestig dagen, dat Bohica op managementscontract het hotel beheert, de Aruven haar per maand een managements- fee van drie procent zal betalen alsmede een bedrag van 20.000 dollar per maand voor beheer van het casino. De Aruven zal ook nog aan de Americana- groep een bedrag van 250.000 dollar betalen om gedurende twee jaar de naam Americana te mogen blijven dragen. Dit gezien het feit, dat er reserveringen en andere zaken onder de naam Americana lopen en het commercieel gezien niet voordelig is om een reeds gevestigde naam ineens te laten vallen. Waarom de Aruven niet Bohica dit bedrag betaalt, verklaarde minister Mansur, dat er nog tijd is om hierover met Bohica te praten, die er ook veel voor zou voelen om de naam Americana voorlopig te handhaven.

Minister van Arbeid, mr. Mito Croes, verklaarde op zijn beurt, dat de uitbreiding van het Americana Hotel voor tweehonderd extra arbeidsplaatsen zal zorgen. Ten aanzien van de afvloeiing van werknemers — zo dat noodzakelijk zal blijken als resultaat van de evaluatie — zei minister Croes dat, overeenkomstig het getekend accoord, alle partijen zich aan de beslissing van de Ontslagcommissie moeten houden.

Minister Croes deelde nog mede, dat gezien het feit dat de huidige cao voor de Americanawerknemers in augustus aanstaande afloopt, er reeds voor gezorgd werd dat in de nieuw te sluiten cao bepaalde voorwaarden, zoals het intact laten van de salarissen van het personeel, komen, die een volledige termijn voor de nieuwe cao garanderen.

ZAKENVARIA

DE AGENT VAN Nissan op Aruba, Topcar, ontving van de Nissan- fabrieken in Japan het goede bericht, dat tweeënvijftig jaar nadat de eerste Datsun-passagiersauto werd geëxporteerd, aan boord van de «Yokohama Maru» een rode 1600cc Sunny werd geladen als twintig miljoenste wagen, die geëxporteerd werd. De president van Nissan Kume en de burgemeester van Yokohama alsmede duizend genodigden waren getuigen van deze historische verscheping. Vijfendertig jaar geleden was men reeds op de één miljoen beland. De Nissan- president wees erop, dat van de twintig miljoen wagens, die door zijn bedrijf in de loop der jaren geëxporteerd werden, er nog twaalf miljoen op de wegen overal ter wereld rijden. Nissan beschikt thans over 25 fabrieken buiten Japan.

In eerste vijf maanden

Toerisme neemt toe met 19 procent

ORANJESTAD — Minister Don Mansur liet gisteren horen dat in de eerste vijf maanden van dit jaar — vergeleken met de eerste vijf maanden vorig jaar — een grote sprong naar boven te zien is in het toeristen- verkeer naar Aruba: de toename is 19 procent.

Per maand gezien was de afgelopen maand mei (normaal een zeer slechte maand) een bijzonder goede maand met een toename van niet minder dan 42 procent vergeleken bij mei 1986.

In cijfers en percentage uitgedrukt waren de resultaten in de eerste vijf maanden van 1986 en 1987 als volgt: januari 1986 (18.857 toeristen), januari 1987 (20.232): toename 6 procent; februari 1986 (17.156), februari 1987 (18.276): toename 6 procent; maart 1986 (17.496), maart 1987 (18.209): toename 6 procent; april 1986 (16.268), april 1987 (21.084): toename 29 procent; mei 1986 (12.122), mei 1987 (17.186): toename 42 procent.

ZAKENVARIA

IN DE NOG steeds groeiende Boulevard Mall — waar nu reeds meer dan zestig winkels zijn gevestigd — werd gisteren een sportzaak geopend. De bekende Arubaanse sportman Mario Croes — vele malen Arubaans en Antilliaans tafeltennis- kampioen — opende zijn sportzaak «Sportique» (zie foto). De zaak is gezellig en zorgvuldig ingericht met vele sport- artikelen, waaronder het bekende Puma- merk, dat de heer Croes voor Aruba vertegenwoordigt. Het is voor de heer Croes, die reeds de «Casa Deportivo Mario» in de Wilhelminastraat drijft, zijn tweede sportzaak.

ORANJESTAD — Ten huize van de familie Eduardo Ellis werd een unieke en gezellige party gehouden door de topresataurants van Aruba, verenigd in de Aruba Restaurant Association (ARA). Bij de foto: ARA - voorzitter Ellis, minister Don Mansur en coördinatrice Barbara Raskin.

Speciaal parcours

SAN NICOLAS — Bij de Paulusschool te San Nicolas reden enige jongens op hun fietsen door de gangen van de school en verstoorden zo de les. De politie werd ter hulp geroepen, en bij het zien van de politie kozen zij letterlijk en figuurlijk het hazepad en lieten hun fietsen in de school achter. De fietsen werden op de wacht gedeponeerd waar de les- verstoorders ze kunnen afhalen nadat zij een stevige berisping in ontvangst hebben genomen.

Volgens PDA: dr Berlinski door SVB gediscrimineerd

ORANJESTAD — Volgens PDA- vice- voorzitter Frenk Kock heeft de voorzitter van de PDA, dr. Leonard Berlinski, in zijn hoedanigheid als chirurg een zaak aangespannen tegen de Sociale Verzekerings Bank (SVB), welke aanstaande maandag om negen uur voor de rechter dient. Volgens de PDA - vicevoorzitter zou dr. Berlinski geboycot worden zijn werk te doen door de inspecteur van de SVB. Deze boycot — die volgens de PDA een politiek tintje heeft — zorgt ervoor dat dr. Berlinski geen SVB- patiënten kan behandelen. Als er toch patiënten komen met een SVB- kaart, dan wordt dit door de inspecteur van de SVB niet erkend. Volgens de PDA zouden de patiënten, die toch naar dr. Berlinski willen gaan, door de SVB in deze benadeeld worden.

Officier: volwaardige handelaar, raadsman: uit angst gehandeld

Voor invoeren van acht kilo cocaine zeven jaar geëist

ORANJESTAD — Tegen de buitenlander G.A. (24) eiste de officier van Justitie vrijdag een gevangenisstraf van zeven jaar met aftrek wegens invoer van cocaïne op 16 december vorig jaar op Aruba. Ruim acht kilo cocaïne werd in een blauwe koffer bij aankomst op de luchthaven onderschept.

Naar beklaagde G.A. verklaarde had niet zijn persoon de koffer naar de luchthaven in zijn land gebracht, maar een zekere Jaime, die aan beklaagde verzocht de koffer op Aruba af te geven. Beklaagde kreeg een stukje papier met een telefoonnummer erop dat hij moest bellen, waarna een persoon in bepaalde kleuren gekleed de koffer zou komen afhalen. Voor dit karwei werd beklaagde een flinke beloning toegezegd. Volgens beklaagde had hij pas, toen hem over de beloning verteld werd, in de gaten dat het om drugs zou kunnen gaan. Hij wilde zich uit de zaak terugtrekken, doch kreeg direct te horen dat niet alleen zijn eigen leven, maar ook dat van familieleden op het spel stond indien hij terug zou trekken. Van het afleveren op Aruba was geen sprake, omdat het spul op de luchthaven onderschept werd.

Officier van Justitie mr. Wijland bracht naar voren dat overtreding van de Opium- landsverordening wettig en overtuigend bewezen werd door het relaas van beklaagde aan de politie, het relaas van douane- ambtenaren in het procesverbaal en de eigen verklaring van de beklaagde ter terechtzitting. Volgens de officier doet de beklaagde alsof hij niet nauw betrokken is bij de zaak, maar in feite is hij een min of meer volwaardige handelaar, die met een koffer van Colombia naar Aruba vertrekt.

Beklaagdes advocaat mr. John van der Kuyp zei onder meer, dat de beklaagde uit angst had gehandeld. Hij wilde zich terugtrekken, maar dit werd niet toegestaan. Naar de advocaat van de beklaagde vernam, werden reeds familieleden van hem door de drugs- gangsters doodgeschoten. De raadsman haalde aan dat in Colombia zelfs rechters, die betrokken waren bij uitlevering van drugs- handelaren aan de Verenigde Staten, doodgeschoten werden, laat staan een werkloze Colombiaan als beklaagde. Hij verzocht de rechter er rekening mee te willen houden, dat de beklaagde uit angst had gehandeld.

In deze zaak zal de rechter op 26 juni vonnis wijzen.

Hierna begon de zaak tegen de beklaagde L.T. (37), aan wie verweten werd samen met de vorige beklaagde, G.A., op 16 december cocaïne te hebben ingevoerd of geprobeerd had dit in te voeren of geprobeerd had cocaïne in bezit te krijgen. Deze beklaagde zou de man zijn wiens telefoonnummer op het stukje papier genoteerd stond. Hij ontkende echter iets met invoer van cocaïne te maken te hebben. Wel is het zo dat L.T., die bode in overheidsdienst is, handel dreef in andere goederen, zoals garnalen, kippen en Hollandse aardappelen.

Gedurende de behandeling van deze zaak werd G.A., die in de eerste zaak beklaagde was, nu als getuige opgeroepen. Tijdens dit getuigenverhoor ontstond bij de officier het vermoeden dat G.A. door zijn verklaringen bezig was zich schuldig te maken aan meineed, waarop de officier opmaking van procesverbaal verzocht. In verband met het onderzoek naar meineed- pleging door getuige G.A. besloot de rechter de zaak tegen L.T. aan te houden totdat het onderzoek afgerond is.

Luchtvaartmaatschappijen spelen actieve rol in toerisme industrie

'Groei door Samenwerking' leuze elfde Caribbean Tourism Conference

ORANJESTAD — In tegenwoordigheid van waarnemend gouverneur mr. Maximo Croes, premier mr. Henny Eman en leden van de Ministerraad alsmede een groot aantal vertegenwoordigers van alle Caribische eilanden, de Verenigde Staten, Japan, Nederland en Europa werd vanmorgen in het Americana Hotel de elfde Caribbean Tourism Conference (CTC) geopend. De verschillende sprekers, waaronder minister van Toerisme Don Mansur, president CTA Baltron Bethel en Walter Wiggings van de Divi Hotels benadrukten het belang van samenwerking op toeristisch gebied in het Caribisch gebied. Daarom werd ook als leuze gekozen «Groei door samenwerking».

De ruim zevenhonderd deelnemers aan de elfde CTA vallen van de ene Arubaanse gastvrijheid in de andere. Gisteravond waren de deelnemers te gast bij de Divi Hotels, waar een ontvangst plaatsvond in het hotel waar in 1966 Walter Wiggings zijn Divi Divi- opmars in het Caribisch gebied begon. Het gehele hotel was in tropische sfeer gebracht, terwijl de directie onder leiding van Wiggings/Coster/Griffith kosten noch moeite hadden gespaard. Zo waren vertegenwoordigers van alle Divi Hotels vestigingen in het Caribisch gebied overgevlogen naar Aruba om deel te nemen aan deze ontvangst van de nog steeds groeiende Divi- familie. Onder meer Claudius Philips zorgde voor muzikale omlijsting, terwijl een grote dia- projectie plaatsvond met alle Divi Hotels.

De heer Walter Wiggings was vanmorgen de hoofdspreker bij de opening van de CTA- conferentie in het Americana Hotel. Op de vraag waarom hem deze eer te beurt viel, liet Walter Wiggings horen, dat dit vermoedelijk komt, omdat Divi Hotels de grootste particuliere hotelketen in dit gebied is geworden. Hij wilde graag zijn succes, maar ook de problemen met de CTA- leden delen. Wat Aruba betreft merkte Wiggings op: "U ziet we zijn weer aan het bouwen en we gaan door".

Na de officiële opening vond een algemene vergadering plaats waarin verschillende experts op dit gebied het onderwerp «Regionale samenwerking in actie» toelichtte. Als moderator trad op Eammon Keane, adviseur van de CTRC. Onder de deelnemers aan het forum bevonden zich de vice- president van de Caribbean Hotel Association John Bell, Jean Holder secretaris generaal van de CTA en Branford Taitt minister van Toerisme in Barbados. Vanmiddag werd een workshop voor de luchtvaart- maatschappijen gehouden met als onderwerp de actieve rol, die de nationale en regionale luchtvaart- maatschappijen spelen in de toeristen- industrie van de Caribbean. In het forum, dat gehouden werd, zat ook ALM- directeur Kitland Chong. Vanavond biedt de AHATA in Surfside Tempations een ontvangst aan.

Minister Don Mansur ontvangt vanmiddag op zijn buitenhuis te Moko de vertegenwoordigers van de buitenlandse en lokale pers. Voor de eerste maal neemt een delegatie van elf Japanse persmensen aan een CTA-conferentie deel. Free lancer Yoko Yasuka verklaarde dat de kennismaking met Aruba voor de Japanse delegatie een openbaring was en zeker in de toekomst de nodige Japanse vruchten zal afwerpen.

Bij de delegatie uit het Verre Oosten bevindt zich mevrouw Lourdes Leerdam, die woordvoerster is van de Nederlandse ambassade in Japan. Vanuit Nederland ging zij destijds voor een jaar naar Peking om medicijnen te studeren en werkte daarna vier jaar in Japan.

Morgen wordt de gehele dag vergaderd door de ruim zevenhonderd deelnemers en worden workshops gehouden over «European Marketing». Aan het forum wordt deelgenomen door vertegenwoordigers uit de VS, Nederland (KLM- vertegenwoordiger Th. Pielage), Italië en Duitsland. Morgenavond biedt het ministerie van Toerisme van de Bahamas een ontvangst en dinner aan in het Holiday Inn. Maandagmorgen worden de activiteiten ingezet met «The great Caribbean Travel Game» door de Jamaica Tourist Board.

Bonbini-festival

ORANJESTAD — Tipico Caribe en Teatro di Danza Arubano treden aanstaande dinsdag op in het Bonbini Festival in Fort Zoutman. De bekende stands met handenarbeid, typische hapjes en de bar van Aruba Beachclub/Casa del Mar zullen niet ontbreken. Het festival voor toeristen en plaatselijke bevolking begint om half zeven.

Uit het inbraken-rapport:

Uit woning 3 sportfietsen gestolen, dokterskamer voor 3e keer "bezocht"

ORANJESTAD — Uit een woning aan de Marakastraat werden drie sportfietsen gestolen. De onderdelen waren door de eigenaar wel van een teken voorzien, doch hij kende het framenummer van de fietsen niet. Dit bemoeilijkt de opsporing door de politie.

Bij Antillian Mercantile aan de Havenstraat werd een schuifdeur geforceerd en een televisie- en video- apparaat van tweeduizend florin zijn gestolen.

Uit een dienstwagen op de binnenplaats van de Gezondheidsdienst werd uit een der auto's de accu gestolen.

Uit een woning aan de Grensweg verdween een radiocassette en uit een woning aan de Hubadastraat werd een fototoestel meegenomen nadat eerst alles overhoop was gehaald.

Zelfs de gasbommen zijn niet veilig voor de lange vingers. Bij een woning aan de Schelpstraat werd een gasbom meegenomen.

Voor de derde maal werd een dokterskantoor te Pos Chiquito ingebroken. Ook dit maal werden alle bureauladen overhoop gehaald en werden documenten meegenomen. De inbraken vonden steeds na zes uur in de middag plaats. Vermoedelijk maakte de bezoeker gebruik van een valse sleutel, omdat er geen spoor van inbraak te zien is.

WEDSTRIJDLEIDING WIL ALLE RACES AFRONDEN

Surfers uiten ongenoegen

Slecht zicht op finish-lijn leidt tot grote problemen

WILLEMSTAD — Wat gisteren een spannende dag had moeten worden voor de kust van het Seaquarium, is uiteindelijk uitgelopen op veel problemen tijdens vrijwel alle races. Alhoewel zowel de "Jibe Slalom" als "Course Race" werd gevaren, is in geen van beide wedstrijden een finale geweest. Het grootste probleem ontstond echter 's middags toen de wedstrijdleiding besloot de "Jibe Slalom" wedstrijden tot vandaag uit te stellen en de "Course Race" te gaan surfen maar er geen goed zicht was op de finish- lijn. Dat leidde ertoe dat alleen de eerste vijftien surfers genoteerd konden worden en de wedstrijden in feite ongeldig verklaard moesten worden. Boze surfers lieten zich gisteren minder positief uit over de wedstrijdleiding die gisteravond na een lange vergadering besloot dat de wedstrijden van vrijdag blijven staan en er vandaag in plaats van twee ronden, er nog drie gesurfd zullen worden waarna alle zeilers hun laagste score als vervallen mogen verklaren.

Terwijl de stemming onder de strandgasten gisteren een stuk beter was als de voorgaande dagen en het een drukte van belang was, staken sommige surfers hun ongenoegen niet onder stoelen of banken. In een "live" uitgezonden interview met Radio Hoyer, welk radiostation dagelijks op het strand aanwezig is om het gebeuren te verslaan, liet de Nederlandse kampioen Stefan van der Berg zich bijvoorbeeld zeer negatief uit.

In tegenstelling tot zijn verklaringen dat er door de wedstrijdleiding absoluut niet geluisterd wordt naar de mening van de surfers, verklaarde Roy Bottse gisteravond laat in een interview met de Amigoe dat wel degelijk na afloop van de "geflopte" wedstrijden de mening van de surfers is gevraagd. Dit terwijl de wedstrijdleiding in principe op eigen houtje een beslissing mag nemen. De mening van de surfers is in overweging genomen en na een vergadering gisteravond van de wedstrijdleiding is de strategie voor vandaag en zondag uitgestippeld. Door alle problemen betekent het echter wel dat de surfers ook vandaag en morgen een pittig programma hebben omdat getracht gaat worden alle races te varen.

NIET GELUKT

"Het is niet gelukt vandaag", aldus een eerste verklaring van Roy Bottse van Manon Services gisteravond. Dat is volgens hem voornamelijk te wijten aan een probleem met de boeien. Die weet men wel op een bepaalde plaats te leggen maar zodra de wind iets draait en de surfers protest indienen, moet geprobeerd worden deze weer te verleggen, hetgeen een zwaar en moeilijk karwei is op zee.

De "Jibe Slalom" wedstrijden voor mannen in zowel de professional- als amateur- klasse zijn gisteren zo goed als afgerond op de laatste finale- ronde na die vanmorgen gesurfd moet worden. Omdat de wedstrijdleiding de grote groep aan het surfen wilde krijgen, werd gistermiddag besloten de "Course Race" te gaan varen. Ook dat bleek echter niet gladjes te verlopen. De racedirector kon vanaf de golfbreker waar hij de finish-lijn in de gaten moet houden, niet meer zien wie finishte. Dat kwam volgens Bottse omdat de wind inmiddels iets was gedraaid waardoor de surfers met hun zeil loodrecht op de race- director de finish-lijn overgingen, hetgeen het voor de race- director onmogelijk maakte de zeilnummers te noteren.

COMPROMIS

Voordat de wind draaide heeft de race- director de eerste vijftien surfers die binnenkwamen kunnen scoren. De overige surfers, nummer 16 tot en met nummer 53 zijn niet gescoord. De surfers die tot de eerste vijftien behoren, willen uiteraard dat de wedstrijd officieel meetelt, in tegenstelling tot de rest van de groep die de race als vervallen wil beschouwen. Na beide partijen gehoord te hebben, is besloten dat vandaag nog drie ronden gesurfd zullen worden in de "Course Race" in tegenstelling tot de twee ronden die in principe nog gevaren hadden moeten worden. Alle surfers mogen dan hun laagste score laten vervallen. De nummers 1 tot en met 15 krijgen voor de wedstrijd van gisteren de score die genoteerd is, terwijl de rest een gemiddelde score krijgt. Bottse sprak gisteravond de hoop uit door deze beslissing een compromis te hebben bereikt waarmee alle surfers accoord gaan.

Ook de amateurs hebben gisteren drie races gevaren in de "Jibe Slalom" waarna die wedstrijden werden stopgezet in verband met het boeien- probleem. Vervolgens werd ook voor de amateurs overgegaan op de "Course Race" waarbij zich echter hetzelfde euvel voordeed: de wind draaide en de race- director kon niet scoren met uitzondering van de eerste tot en met de twaalfde surfer die binnenkwam. Ook voor de amateurs is een zelfde maatregel getroffen.

ACHTEN

Om vandaag niet wederom een boeien- probleem te hebben, is besloten de opzet van de "Jibe Slalom" te wijzigen. Tot op gisteren is steeds een "down wind slalom" gevaren, zigzaggend naar beneden. Dat is een vrij moeilijke vorm waarbij het zeer belangrijk is dat de boeien goed liggen. Een simpelere vorm is twee boeien tegenover elkaar liggen waarbij de surfers in "achten" varen. Om tijd te winnen zal daar vandaag op worden overgegaan.

Vanmorgen wordt de "Course Race" gevaren die voor het middaguur afgerond moet worden. Na een korte pauze worden de "Jibe Slalom" finale gevaren zowel door de amateurs als professionals. Zondagochtend vervalt de "uitslaapochtend" voor de surfers en moeten zij toch het water op. Dan zullen de wedstrijden die vanmiddag gevaren hadden moeten worden, de "Speed Slalom", op het programma staan. Ook deze wedstrijd moet voor de middag afgerond worden omdat zondagmiddag de "Long Distance" gevaren moet worden.

ZWAAR PROGRAMMA

Bottse vermoedt dit vrij zware programma wel af te kunnen werken. Alleen de twee slalom races kunnen nog in het water vallen als er te weinig wind zou zijn. En dat wordt gezien het weer van de afgelopen dagen niet verwacht. Dat de surfers moeite zouden hebben met dit zware programma verwacht Bottse niet. De surfers hebben er volgens hem meer bezwaar tegen om op het strand te wachten dat de hele dag op hun plank te staan.

Overigens doen de lokale surfers het helemaal niet slecht op het "internationale veld". Jan Boersma surft mee in de proklasse en wist in de "Jibe Slalom" in de halve finale te komen. "Dat is klasse", aldus Bottse. De "Course Race" leverde voor hem helaas minder goede resultaten op. In de amateur- klasse zitten drie lokale surfers bij de eerste zes finalisten terwijl de damesamateur klasse door een lokale surfer geleid wordt.

Vandaag en zondag zullen de strandactiviteiten toenemen. Een belangrijk evenement vormt ongetwijfeld het miss en mister Bikini contest dat vandaag en morgen gehouden wordt. Ook vanavond is er wederom een feest, terwijl zondagavond de prijsuitreiking is met daaraan gekoppeld een speciaal optreden van Gerard Joling.

Finalisten rekenen af met Mecir en Becker

Lendl moet titel tegen Mats Wilander verdedigen

PARIJS — Ivan Lendl moet zijn open Franse tennistitel zien te verdedigen tegen de in glanzende vorm verkerende Mats Wilander. De als eerste opgeplaatste Tsjechoslowaak en de Zweedse gravelartiest hadden beiden in de halve finales niet meer dan drie sets nodig. Lendl rekende af met zijn landgenoot Miloslav Mecir (6-3, 6-3, 7-6) en Wilander liep na een wat moeizaam begin met formidabel spel over de Westduitse favoriet Boris Becker heen (6-4, 6-1, 6-2).

"Het leek gezien de score niet zo'n moeilijke partij voor me, maar ik kan u verzekeren, dat het heel zwaar was". Dat zei Ivan Lendl na zijn overwinning op Mecir. "Hij laat je van hot naar her lopen en je moet echt een perfecte conditie hebben om al die ballen te halen. Maar gelukkig was dat bij mij het geval. Als ik de finale zo ook kan spelen, heb ik goede hoop op een nieuwe Franse titel".

Lendl, die zijn eerste grandslamtitel in 1984 in Parijs pakte, begon de eerste set meteen met een doorbraak van de service van zijn tegenstander. De als vijfde geplaatste Mecir wilde zich niet meteen naar de slachtbank laten leiden en slaagde er in terug te breken in de zesde game (3-3). Lendl vertrok echter geen spier, wachtte rustig af en profiteerde van een handvol simpele missers van zijn opponent. Met nog twee doorbreken was de eerste set in drie kwartier een prooi van Lendl (6-3). Het was de eerste keer in het toernooi, dat Mecir een set moest afgeven. In de tweede set liep de nummer een van de wereld uit tot 5-1. Op dat moment begon Mecir te vertragen en half hoge ballen te spelen. Hij wist inderdaad een doorbraak te forceren en redde vervolgens vier setpunten op zijn eigen service (5-3). Pas op het zevende setpunt maakte Lendl het af.

In de derde set zag het er even naar uit, dat Mecir toch wat terug ging doen. In de eerste vier games wisselden doorbraken elkaar af. Lendl kon vervolgens zijn ongeduld niet meer bedwingen en ging onnodige fouten maken, waardoor Mecir de gelegenheid kreeg een voorsprong van 5-3 te nemen. Lendl brak echter terug en forceerde een tie- break, waarin hij duidelijk de sterkste was (7-3).

Boris Becker moest na zijn afstraffing tegen Mats Wilander ... spijt terugdenken aan de zevende game van de eerste set. Hij had toen zes keer de gelegenheid een voorsprong van 5-2 te nemen. Evenzovele malen gaf hij het voordeel echter weer uit handen, waarna de Zweed toch de game pakte en zijn achterstand tot 3-4 inliep. Daarna stond er maar een speler op de baan: Mats Wilander. Hij bereikte op het trage gravel een zeldzame hoogte. "Jammer van die zevende game", treurde Becker nog lang na. "Ik weet zeker, dat de partij dan anders was afgelopen".

Na het goede begin in de eerste set (3-1, 4-2) stortte Becker ineen toen Wilander — eerder dit jaar de sterkste op het gravel van Monte Carlo en Rome — terug was gekomen tot 4-4. De Westduitser wist absoluut niet meer, wat hij moest doen tegen de Zweed, die een indrukwekkende demonstratie van zijn macht op gravel gaf, zoals hij dat trouwens ook eerder in de kwartfinales tegen de Franse favoriet Yannick Noah had gedaan. Becker was volledig van de kook. Hij wisselde zelfs van racket juist toen er nieuwe ballen op de baan waren gekomen, in de tiende en beslissende game van de eerste set. Een ongebruikelijke handeling, ingegeven door de grote druk, waaronder Becker verkeerde. Niets hielp Becker meer. Zelfs Jean- Paul Belmondo, de Franse acteur en een fanatieke fan van de Westduitser, kwam niet meer aan applaudiseren toe.

Sinds 1982 staan Lendl en Wilander zondag in de finale voor de zeventiende keer tegenover elkaar. De Tsjechoslowaak won tien keer, waarvan eenmaal in Parijs (in de halve finales van 1984). In 1985 versloeg de Zweed Lendl in de finale van Roland Garros in vier sets. Lendl won de laatste drie ontmoetingen, in Tokio, Key Biscayne en New York. Het wordt de zevende keer, dat ze elkaar op gravel bestrijden. Viermaal toonde Wilander aan meer in zijn mars te hebben op gemalen baksteen.

Toyota bridgemarathon

WILLEMSTAD — Zaterdag 30 mei 1987 werd de Toyota-bridgemarathon, gesponsord door Garage Cordia met medewerking van bridgeclub Curaçao, te Scherpenheuvel gespeeld.

Mede door de schitterende prijzen, door Toyota geleverd, werd deze marathon een groot succes, die voor herhaling vatbaar is.

Boven het gemiddelde scoorden: 1. mej. Snellers - Moenier-Alam 184.01%, 2. Brown/Tigelaar 178.68, 3. De Vries/Opstal 167.90, 4. dames De Vries/Geenen 164.98, 5. mevr. Valkenberg/Roerhorst 162.68, 6. echtpaar Maas 157,63, 7. echtpaar Van Veek 153.38, 8. dames Henriquez/Henriquez 152.64, 9. echtpaar Voorbraak 150.94.

Voor wat betreft de op woensdag 3 juni gespeelde partijen was de uitslag als volgt:

Groep A

1. dames Schouten/Nebbeling 55.21%, 2. dames Engelmam/Bustraan 53.65, 3. echtpaar Voskamp 53.13, 4/5. Brown/Tigelaar en Brok/Van Dongen 50.52, 6/7. Roerhorst/Engelman en mevr. Blankevoort/heer Jansen 50.00.

Groep B

1. echtpaar Zaki 64.58, 2. echtpaar Van Meijeren 55.21, 3. dames V.d. Jagt/Eikelboom 54.17, 4. echtpaar Goossens 53.13, 5. dames Becker/Boudewijns 51.04.

VOETBAL/LONDEN — John Barnes, de spits van Watford, heeft een aanbod van Liverpool van de hand gewezen. Met de transfer zou een bedrag zijn gemoeid van 900.000 pond sterling (vier miljoen gulden). Barnes verklaarde echter Watford alleen te willen verruilen voor Arsenal, sinds zijn jeugd zijn favoriete club.

* * * * * *

VOETBAL/TEL AVIV — Het Braziliaanse voetbalelftal heeft maandag zijn toernee door Israel afgesloten met een overwinning van 4-0 op het Israelische nationale team.

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
Damacor Bowling Club **(Chuchubiweg)**
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken in het Maduro Plaza.

BASEBALL
(AA-klasse)
17.30 uur Royal Scorpions/MCB vs Blue Hawks/Ray-O-Vac;
20.30 uur Alpha/Nubia vs Sta. Rosa Indians/Mennen - Sentro Deportivo Kòrsou.

TENNIS
(Wilson Interclub)
19.00 uur (B2-kl.) CSC vs Asiento;
19.00 uur (C2-kl.) Julianadorp2 vs Juliandorp3;
20.00 uur (C2-kl.) RCC3 vs CSC - Tennispark Julianadorp.

* * * * *

ZONDAG

WINDSURFEN
10.00-21.00 uur int. kampioenschappen - beach Seaquarium, Bapor Kibrá.

VOETBAL
Federashon Futbòl Kòrsou)
16.00 uur Indekor vs Westpunt;
18.00 uur Jong Colombia/CWZ vs Centro Dominguito - Sentro Deportivo Kòrsou.
(SV Rooi Santoe)
10.00-16.00 uur voetbaltoernooi - Brakkeput Ariba-terrein.

WANDELMARS
(Konosé nos dushi Kòrsou)
05.30 uur start wandelmars te Caracasbaaiweg t/o Piscis Restaurant.

CURECCO
14.00-18.00 remote control car- demonstraties - Tennisclub CSC te Damacor.

FIETSTOCHT
(commissie Internationale en Wetenschappelijke Uitwisseling)
06.30 uur start 40km fundraising- fietstocht (start en finish UNA-terrein.

TENNIS
(Wilson Interclub)
17.00 uur (A-kl.) RCC vs CSC;
20.00-21.00 uur prijsuitreiking en happy hour - Tennispark Julianadorp.

SPORTDAG
(Kiwanisclub)
11.00 uur voor gehandicapten - Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * *

Major League

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden voor de Amerikaanse baseball- competitie zijn:

American League
Detroit Tigers - Boston Red Sox 4-2; Toronto Blue Jays - Baltimore Orioles 6-2; Texas Rangers - Minnesota Twins 15-9; New York Yankees - Milwaukee Brewers 13-1; California Angels - Chicago White Sox 6-2; Seattle Mariners - Kansas City Royals 7-2; Cleveland Indians - Oakland Athletics 4-3.

National League
St. Louis Cardinals - Chicago Cubs 5-1; Cincinnati Reds - Los Angeles Dodgers 8-6; New York Mets - Pittsburgh Pirates 5-1; Philadelphia Phillies - Montreal Expos 7-6; San Diego Padres - Atlanta Braves 10-3; Houston Astros - San Francisco Giants 6-1.

Rondewinst voor Italiaan Cimini

LIDO DI JESOLO — De Italiaan Paolo Cimini heeft vrijdag de veertiende etappe van de ronde van Italie gewonnen. Hij zegevierde in de massasprint na een rit van 260 kilometer van San Marino naar Lido di Jesolo. Tweede werd zijn landgenoot Paolo Rosala en derde de Oostenrijker Paul Popp. De Italiaan Roberto Visentini bleef leider in de algemene rangschikking.

Vijfde keer in zes wedstrijden

Scherpenheuvel moe... winst weer eens dele...

WILLEMSTAD — De club die dit seizoen in puntendelingen grossiert is Scherpenheuvel/Setel. Voor de vijfde maal in zes wedstrijden moest het zich tevreden stellen met gedeelde winst. Een verdienstelijke prestatie overigens omdat men uitkwam tegen het goed draaiende Victory Boys/Citco. Er werd niet gescoord.

Ofschoon weer niet gewonnen werd, een goed resultaat dus voor de formatie van coach Rudy Cameron. Scherpenheuvel kon gisteravond immers door de uitspraak van de rechter in het door Subt en Jong Holland aangespannen geding geen gebruik maken van de diensten van onder meer Kenneth Passial en Kenneth Neuman die nog onder contract staan bij eerdergenoemde clubs. De stootkracht die van de ploeg uitging, was daardoor minder. Vooral in de eerste helft werd voor een uiterst conservatief concept gekozen (versterkte middenlinie met slechts twee spitsen) om de ploeg de tijd te gunnen om haar vorm te hervinden. Toen eenmaal het vertrouwen was herwonnen, werd in de tweede helft voluit offensief gespeeld.

Een taktiek overigens die ...tory Boys wel vanaf de start ...paste en welke noch in de ee... noch in de tweede helft he... wenst resultaat opleverde. D... door het feit dat men vaak te... wachtte met schieten en ke... lijk meer geinteresseerd w... het vertonen van mooi comb... tie- spel dan in het maken ... doelpunten, deels door sl... richten als er geschoten we... deels door pech. Verschill... schoten (van onder meer Li... Fraai en Mirco Colina) ... landden op de lat of staande...

Victory Boys heeft door he... sultaat van gisteravond Ce... Dominguito in puntenaa... geevenaard. Beide ploegen ... ben 7 punten maar Centro h... één wedstrijd minder gesp... Scherpenheuvel staat nu bo... Undeba op de ranglijst m... punten uit 6 wedstrijden. U... ba bemachtigde één punt mi... in een gelijk aantal wedstrij...

Veel belangstelling w... morgen verwacht voor de tw... confrontatie tussen Jong Co... bia en Centro Domingu... Laatstgenoemde ploeg won ... bekend de eerste ontmoe... met minimaal verschil. Het ... ge doelpunt van de wedst... werd gemaakt door Hensley ... lomina in de 43ste minuut.

FC Den Haag na verlenging met 4 - 2 verslagen

Ajax voor elfde keer nationaal kampioen

DEN HAAG — Ajax heeft voor de elfde keer de nationale voetbalbeker gewonnen. In de finale in Den Haag versloeg de Europa- cuphouder uit Amsterdam vrijdagavond na verlenging FC Den Haag met 4-2. Na de reglementaire speeltijd was de stand 2-2. Bij rust was de stand ook gelijk: 1-1.

FC Den Haag moest in de normale negentig minuten meer kracht investeren dan het elftal tot zijn beschikking had. Beste voorbeeld was de absolute uitblinker Cor Lems, die zich met opmerkelijk slim en sterk voetbal de aandrijver van het Haagse elftal toonde. Na vijf kwartier, waarbij hij vaak het doelwit van harde ingrepen was, moest hij uitgeput naar de kant.

Het vertrek van Lems, bij een voorsprong van 2-1, leidde de overgave van de Hagenaars in. Lems namelijk was de man die op ieder deel van het veld iets extra's deed. In de verdediging waar hij soms, ondanks het goede werk van Otto en Jol, nodig was, op het middenveld, waar hij zeker zo waardevol was als Muhren en in de aanval waar hij zich geregeld de meest doortastende Hagenaar toonde.

Voor Den Haag woog, begrijpelijk, het duel zwaarder dan voor Ajax, dat de grote prijs al in de knip had. Het betekende een verschillende instelling. Ajax zocht het iets betere voetbal, maar vond het niet omdat Den Haag waar nodig, de tactiek van de verschroeide aarde toepaste. Jol, Otto, Lankhaar, Van Alphen, Pruvis en de niet te overtreffen Lems, gooiden zich zonder enige remming in de strijd en bekommerden zich minder om het vertonen van hun acties.

Het leidde tot een overwicht van Ajax, dat echter weinig echte dreiging bracht door het ingrijpen van de Haagse verdedigers en door het sterke werk van Rene Stam in het doel. Niettemin kwam Ajax in de twaalfde minuut voor door een wat fortuinlijk doelpunt, dat Bosman binnentikte, nadat Van Basten een voorzet van Witschge in het strafschopgebied had verlengd.

In die vroege fase kon Den Haag zo'n klap nog verwerken. Een blessure van Menzo, na een luchtduel met Bouwens, was voor Den Haag olie op het vuur. Het publiek, dat zag dat Menzo aangeslagen was, vroeg om de knock- out, maar daarvoor had Den Haag, door zijn Bouwens en Boere te weinig slagkracht. Het instinct van de sloper, dat de verdedigers overtuigend demonstreerden, miste het tweetal. Lems probeerde het een paar keer, Groenendijk kreeg een redelijke kans, maar de laatste hindernis, bleek steeds een streepje te hoog. Den Haag had echter wel een stevige greep op de wedstrijd, maar moest tot de laatste minuut van de eerste helft wachten op de rechtvaardige gelijkmaker. Lems stond aan de basis van de treffer, Morley, de beste linksbuiten op de Nederlandse velden, verzorgde de voorzet en Boere kopte de bal binnen.

De tweede helft was het beste deel van de wedstrijd. Een verdienste in de eerste plaats van de Hagenaars, die zich door Lems in de eerste plaats gelijkwaardig toonden aan de beste bekerploeg uit Europa. In de verdediging hadden Otto en Jol Van Basten uitstekend in de knip en van de flanken kon Ajax weinig opmerkelijks in zijn acties brengen.

De gelijkwaardige botsing van krachten schoof langzamerhand in de richting van Den Haag, dat de durf had ook Groenendijk geregeld mee te sturen naar de frontlijn. Den Haag, directer voetballend, kreeg de kansen en de oplossing, die Morley vond na een missertje van Bouwens, was geniaal en bezorgde Den Haag een voorsprong van 2-1.

Voor Ajax was ... achterstand, vooral omda... score afgedwongen was met ... voetbal, pijnlijk. De reactie ... een wat grotere felheid. Bo... dien werd Rijkaard naren v... gestuurd en van 't Schip ver... gen door Bergkamp, nadat ... der al Scholten de plaats va... looy had ingenomen, waar... de beweging voorwaarts ... Rijkaard iets minder ri... moest inhouden.

Den Haag werd steeds ve... teruggedrongen en moest ... minuten voor tijd de tweede ... fer van Bosman toestaan... zelfde Ajacied had in de la... seconden van de wedstrijd ... een verlenging bijna overb... gemaakt, maar zijn gave s... eindigde op de paal.

De verlenging was een be... king voor Den Haag. Het e... kon niet nog eens een uur bo... zijn normale krachten spele... aanvallers, ook invaller ... Roode, waren niet meer vo... te branden. Slechts de ver... ging hield stand. Door St... maar ook door Jol, Otto ... Lankhaar, die met hun over... de Amsterdamse vl... weerstonden.

De bekerfinale, waarbij ... publiek geen moment voor m... lijkheden zorgde, werd ten... op kracht beslist. De kracht ... de volledige profs, die het A... shirt droegen. Van Basten ... kjort voor het einde van de ... verlenging het geluk dat hij ... cies in de baan van het s... stond bij een afstandspoging ... Muhren. Daardoor kon S... niets meer doen (2-3) en ver... gens kon ook de rest van ... elftal geen verzet meer bie... Bergkamp liet Van Basten ... tweede finalepunt (2-4) ma... maar dat telde niet echt m... Ajax had, met moeite, zijn m... terschap getoond, Den Haag ... zijn aanhang hebben op e... het veld duidelijk gemaakt ... Nederland het volgend sei... twee redelijke ploegen in ... toernooi van de bekerwinn... heeft. Dat was het groot... winstpunt van de bekerfin... die anderhalf uur boeide.

* * * * * *

VOETBAL/PARIJS — De Sovjetunie en Italie hebben zich maandag in Frankrijk geplaatst voor de eindronde van de Europese titelstrijd voetbal voor juniorenteams. De Sovjetunie speelde in Roumaan doelpuntloos gelijk tegen Frankrijk, maar won het duel na het nemen van strafschoppen (3-0). Italie won met 1-0 van Turkije.

* * * * * *

BONAIRE AGENDA

TIE: 8000
DWEER: 8222
CENTRALE: 8845
ITAAL: 8900

ILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag 00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00

ARE BIBLIOTHEEK
agstijden voor het publiek)
g en donderdag van 14.00-18.00
nsdag en vrijdag van 08.00-12.00/
17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

agstijden voor lezers)
g van 14.00-19.00 uur.

SLUITING: maandag t/m vrijdag
ekende stukken 15.45 uur; gewone
n 16.30 uur.

CE CLUBS
: donderdagavond 19.30 uur - Hotel
.
Informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
d Table: elke tweede maandag - entrum Terra Corra.
: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

UURSKANTOOR EN BEVOLKING:
-12.00/14.00-15.30 uur loketten geo-

EKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging n gelieve contact op te nemen met de Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

TIECLUB (Weg naar Willemstoren): nd op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za- van 12.00-24.00 uur.

EKUUR (gezaghebber): elke donder- van 09.00-11.00 uur op het Be- kantoor, Kralendijk; laatste donder- n de maand van 10.00-12.00 uur te .

OLISHI (tel.: 8198): verzameling Bo- ense schelpen en koraal; open van g t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - Nikiboko Zuid 3.

DIENSTEN
ernarduskerk Kralendijk:
s 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00

otokerk Antriol:
s 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00

vicuskerk Rincon:
ks, ook zondag, 19.30 uur.

CHTENBEZORGING doorgeven evr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya e 4.

IPK-voorzitter Anthony: Meer inbedden in overheids-beleid

Volwassenen-educatie lijkt op weg naar een echte toekomst

WILLEMSTAD — Op 4 juni, Dag van de volwassenen-educatie, uitgeroepen door de CARCAE (Caribbean Regional Council voor Adult Education), werd op de UNA een avond over dit onderwerp gehouden. De organisatie van deze avond was in handen van het IPK (Inisiativa Partikular Kòrsou).

Verschillende organisaties, die werken op het gebied van de volwassenen- educatie konden zich op deze avond presenteren en al met al werd er vanuit het IPK een avondvullend programma aangeboden. Er werd begonnen met een aantal sprekers, die uitleg gaven over het brede gebied van de volwassenen- educatie en die wezen op het belang van de ontwikkelingen voor Curaçao en de regio. Tijdens de pauze kon men de verschillende stands bekijken, ter representatie van de groepen en instanties, terwijl na de pauze een cultureel programma werd geboden. In een korte scetch werd op een humoristische wijze getoond wat het belang van educatie voor de enkeling kan zijn. De groep Issoco zorgde voor een ritmische afsluiting van de avond. De gehele avond was zeer druk bezocht. Naar schatting waren er zo'n 150 aanwezigen. Een en ander verliep in een zeer prettige, geïnteresseerde sfeer.

De eerste, die aan het woord kwam, was gedeputeerde Lucille Wout, die de gedeputeerde voor Onderwijs verving. Zij wees erop dat het goed was dat het IPK het afgelopen jaar zoveel aandacht had besteed aan de volwassenen-educatie. Ook de overheid besteedt daaraan de nodige aandacht voerde zij aan. Zij zei zich te realiseren, dat het terrein van de volwassenen- educatie zeer breed kon zijn en wees erop dat één bepaald doel dat nagestreefd dient te worden, de bestrijding van het analfabetisme is, dat ondanks het verbeterende schoolsysteem nog steeds bestaat. Verder zag zij heel duidelijk in, dat niet alleen instanties die direct contact hebben met het onderwijs zich op dit terrein bewegen. Vele mensen afkomstig uit diverse instanties doen werk op het gebied van de volwassenen-educatie. Verschillende soorten instellingen, organisaties die draaien met vrijwilligers werken op dit gebied naast instanties, die regeringssteun krijgen.

Eus Anthony, voorzitter van het IPK, was de volgende spreker. Aan hem werden reeds enkele vragen gesteld, waarvan die antwoorden kunnen worden gezien als aanvulling op zijn speech.

Meneer Anthony, hoe is men op het idee van 4 juni als Dag voor de volwassenen- educatie gekomen?

"Wel, de CARCAE heeft 4 juni als Dia di edukashon pa adulto uitgeroepen voor alle niet Spaanssprekende eilanden in het Caribisch gebied. De bedoeling is meer bekendheid te geven aan het fenomeen volwassenen-educatie, maar anderzijds zit er een politieke bedoeling aan vast. Het uitroepen van zo'n dag kan beleids- beïnvloedend gaan werken. Kijkend naar Curaçao: In de structuur van de overheid is wel ruimte voor volwassenen- educatie, maar werkelijk ingebed in het beleid is dit niet. Anderzijds zijn hier wel veel activiteiten op dit gebied. Expliciet gericht op de volwassenen- educatie echter niet. Tot voor kort dacht men dat men educatie aan volwassenen identiek kon behandelen als het onderwijs aan kinderen".

Kunt u iets vertellen over de ontwikkelings- richting op de Antillen?

"De cultuur, zoals deze zich op de Antillen heeft ontwikkeld, is een cultuur die "ertussen inzit". Hiermee bedoel ik, dat we door de gebondenheid aan Nederland beïnvloed zijn en onze ontwikkeling gebeurt vaak in navolging van Nederlands voorbeeld. Echter de invloeden van "hier", dat wil zeggen andere Caribische landen en Latijnsamerikaanse landen is zeker ook niet te onderschatten. Voor de verdere ontwikkeling op dit terrein moeten we daarom zeker in de regio kijken. Veel materiaal afkomstig uit Nederland past hier niet, kan hier niet gebruikt worden. Daarom moeten we in de regio kijken, want er wordt en is hier al vrij veel materiaal ontwikkeld. Via UNESCO wordt er meer voor de regio bruikbaar gemaakt. Bijvoorbeeld in Venezuela heeft men programma's gemaakt om het analfabetisme op Haïti aan te pakken.

Het is belangrijk te kijken welke benaderingen er zijn. A propos, bij de overheid werken nu wel mensen die hun aandacht richten op alfabetisering. In 1979 is het «major project of education in Latin America and the Caribbean» opgericht. Hierin zijn de regeringen van de verschillende landen vertegenwoordigd. April jongstleden is er een bijeenkomst geweest, waar de Antillen vertegenwoordigd waren. De doelen van dit project zijn: er zorg voor te dragen dat alle kinderen naar school gaan voor 1999 en minimaal 8 à 10 jaar onderwijs krijgen, het analfabetisme tegen het einde van deze eeuw te minimaliseren. Andere doelen zijn het aanbod van de volwassenen- educatie te verruimen en verder de kwaliteit en effectiviteit van schoolsystemen te verbeteren door de nodige hervormingen aan te brengen. Deze mensen zetten met andere woorden politieke lijnen uit.

De kwestie hier is, dat het eiland voor zichzelf moet uitmaken wat ze willen doen. Bijvoorbeeld, de sectie volwassenen-educatie zou diverse vormen van samenwerking met landelijke en koepel- organisaties moeten hebben. Er zou een bundeling kunnen komen van particulier initiatief en overheid. Van hieruit zou een nationale associatie kunnen ontstaan. Later kan er internationaal op diverse niveaus worden samengewerkt. Van belang is dat wij vanuit Curaçao mensen naar andere landen hier in de buurt uitzenden, dat mensen regelmatig ervaringen kunnen opdoen. Landen hier in de omgeving zijn erg groot, er hebben zich daar veel zaken ontwikkeld, die we kunnen gebruiken, we hoeven eigenlijk niet naar Europa of de Verenigde Staten te kijken. Het IPK organiseert in oktober een «siman di IPK», we vragen hiervoor mensen uit Colombia, Venezuela en het Caribisch gebied over, dat spreek veel meer, dan Venezuela of de VS.

Een ander idee is het volgende, de Antillen zouden bijzonder goed als intermediair kunnen functioneren tussen Latijns-Amerika en landen in het Caribisch gebied. Allerlei soorten materialen, die ontwikkeld zijn in de diverse landen zouden van hieruit gecoördineerd, vertaald en verspreid kunnen worden. Nu gebeurt dit via Montreal. Een dergelijk instituut, het IPK eventueel, zou zo zeer goed kunnen werken. Verder is natuurlijk van belang de volwassenen-educatie in een economisch kader te plaatsen, hier in de regio. Sociaal- cultureel werk met volwassenen levert mijns inziens een soort schijnkritiek, terwijk vakopleidingen vaak nauwelijks oog hebben voor het vormend aspect. Nadenken over het productie- systeem hoort hier bijvoorbeeld ook bij. Van belang is dat er vaste structuren worden gecreëerd, die niet persoonsgebonden zijn en blijven. De volwassenen- educatie zal hopelijk in de toekomst wat meer invloed uit kunnen oefenen".

Wat valt er afsluitend nog te zeggen?

"Zoals ik al zei er zijn reeds verscheidene regionale en internationale structuren, de bijeenkomsten in de regio bieden grote voordelen. Uitwisseling van ideeën, materiaal enz., resultaten, die vanuit diverse projecten bruikbaar zijn voor diverse eilanden. Hopelijk kan vanuit het IPK in de toekomst alles bij elkaar worden gebracht. En soms bekruipt mij een pessimisme, want wat betekent de jeugd nog? Veranderingen van volwassenen, waar de oorzaken van veel problemen liggen, gaan bovendien zeer langzaam".

In de lezing wees hij er nog op dat educatie voortdurend een belangrijke rol kan spelen. Bijvoorbeeld de economische crisis, zo stelde hij, is een crisis van mensen en wanneer er slechts maatregelen op economisch gebied genomen worden om deze op te lossen, zijn we er niet. Evenzozeer moet er aan een voortdurend vormings- proces gewerkt worden. Hij schetste dat het verwezenlijken van verschillende projecten op het gebied van de volwassenen niet altijd gemakkelijk is.

"Er doen zich geregeld moeilijkheden voor. De overheid heeft ook wel eens verstek laten gaan als het om goedkeuring ging van een bepaald project. Er is dan ook aan gedeputeerde Wout een petitie aangeboden, waarop de namen en instanties van de aanwezigen stonden. De vraag is of de regering volgend jaar en in de toekomst 4 juni officieel tot Dag van volwassenen-educatie wil uitroepen".

Mevrouw S. Nicholls was de volgende spreekster. Zij legde onder andere uit dat het nog niet zo eenvoudig is om over "de volwassene- en "de volwassenen-educatie" te spreken. Je kunt niet eenvoudig de leeftijds- grens van 21 jaar aanhouden. In een samenleving waar meerdere culturen leven is dit al helemaal moeilijk. Sommige jongeren hebben reeds zoveel meegemaakt, dat ze meer levenservaring hebben dan ouderen. Sommigen hebben jong kinderen gekregen en daardoor al vroeg verantwoordelijkheden. De zogenaamde drop-outs hebben weer een totaal andere ervarings- wereld.

Een punt dat zij aanvoerde, was, dat er langzamerhand een groeiend bewustzijn ontstaat aangaande de volwassenen- educatie. Allerlei vraagstukken, die eerder in kleinere kring bediscussieerd werden, worden nu door het organiseren van workshops en lezingen, in het publiek bediscussieerd, en hierdoor gestructureerder aangepakt. Methoden, die er in leersituaties met jeugdigden en kinderen worden gebruikt, zijn niet direct "over te planten" naar de volwassenen- educatie. De benadering is totaal anders.

Mevrouw Koeyer tenslotte was spreekbuis van de groep Bellas Flores. Zij vertelde dat er diverse vormings- programma's voor haar leden worden georganiseerd. Ze hebben verschillende themadagen gehouden, mensen uitgenodigd voor lezingen, kortom deze groep is voortdurend actief. Zij mocht de voor het eerst uitgereikte prijs op het gebied van de volwassenen- educatie in ontvangst nemen. Deze prijs, zo werd verteld, wordt niet uitgereikt om er een wedstrijd van te gaan maken. Nee, eerder wordt deze gezien als een stimulans voor alle groepen vanuit particulier initiatief om hard (verder) te werken binnen de volwassenen-educatie.

DIANA MONISSEN

WILLEMSTAD — Deze week vierde het Particulier Initiatief Curaçao (IPK) de Regionale Dag van de Volwassenen- educatie in de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Vervangend gedeputeerde van Onderwijs Lucille Wout sprak ter gelegenheid van deze dag haar bewondering uit voor de initiatieven die niet- overheids- organisaties als het IPK ontplooien zonder stil te zitten en te wachten tot de overheid zelf stappen onderneemt. Zij vond dat deze instellingen door moeten gaan met het zelf nemen van initiatieven en het ontwikkelen van activiteiten zodat de overheid zich kan beperken tot het steunen en het stimuleren van deze activiteiten.

esident Leon Febres Cordero:

cuador moet punt zetten chter zijn olie-dromen

UITO — Ecuador moet oliedroom vergeten en meer gaan richten op de bouw- sector. Binnen afbare tijd namelijk is het door zijn olie- voorraden n. Deze onthutsende dschap hield president n Febres Cordero onlangs Ecuadoraanse bevolking r.

e olie- droom is vijftien jaar oesterd door Quito, waarbij n zich baseerde op het vloeigoud in de boorputten in het azone- gebied. President Fes Cordero probeerde zijn dgenoten wakker te schuduit de prettige olie- droom op ogenblik dat de olieprijs er zo florissant uitziet. Hij deed korte tijd nadat een hevige dbeving veel onheil had aancht aan de miljoenen oliepijding als gevolg waarvan de olie- productie helemaal stil kwam te liggen. Maar zijn waarschuwing is vooral ingegeven door het feit dat de olievoorraad niet veel verder reikt dan het volgende decennium.

De deviezen zijn de zuurstof welke het nationale organisme doet leven en is dusdanig essentieel dat wij de export- inkomsten niet mogen afhankelijk maken van het wisselende geluk van één enkel product, zo hield de Ecuadoraanse president onlangs een gehoor van arbeiders voor bij het openen van een nieuwe fabrieks- installatie. Hij werd bijgevallen door zijn vice- president Blasco Penaherrera die bij het startsein van een volksfeest opmerkte dat "we onlangs heel duidelijk bewust zijn geworden van wat het betekent dat we ons moeten voorbereiden op het eind van onze olie- droom".

De president en zijn naaste assistent hebben blijkbaar een les getrokken uit de gebeurtenissen van 1986. Toen verloor Ecuador niet minder dan bijna een miljard dollar aan overheids- inkomsten als gevolg van de val van de olieprijs. Daar kwam dit jaar de aardbevingsramp bij welke naast de directe schade aan bijvoorbeeld de huisvesting van tienduizenden mensen een geweldige klap betekende voor de olie- industrie. Op grond hiervan zette Ecuador voorlopig een punt achter zijn betalingen op zijn buitenlandse schuld, welke in totaal meer dan 8,1 miljard dollar bedraagt. Daarop moest men aan rente een aflossingen over 1987 niet minder dan 1,3 miljard dollar afbetalen.

De boodschap van Febres Cordero is dat het land over genoeg natuurlijke hulpbronnen beschikt in zijn landbouw en veeteelt om aan een behoorlijk export- peil te komen. Het zal echter toch wel een hele ommekeer betekenen voor de Ecuadoranen om te moeten wennen aan de gedachte dat de oliedroom voorbij is.

latie in mei procent in Chili

ANTIAGO — In mei bedroeg inflatie in Chili anderhalve cent. Over de eerste vijf nden van 1987 komt de inie nu uit op 9,6 procent. De inie bedroeg over de twaalf nden tot en met mei 19,7 pro. Volgens de berekeningen de overheid zou de inflatie heel 1987 op vijftien procent en uitkomen.

merkamp voor nderen

WILLEMSTAD — De ichting Antilliaanse Hipche sport organiseert dit jaar er een zomerkamp. Het kamp int op 6 juli en is verdeeld in 4 en. De kampdagen beginnen 8.00 uur 's morgens en duren t 4.30 's middags. In de tenduren is er tennissen onr leiding van Louis van Rosrg, daarna zwemmen bij ntro Deportivo. Na de lunch gen handenarbeid en vervols paardrijlessen. Het kamp t onder leiding van Oscar Sar. Meer informatie hierover worden verkregen bij Oscar reiken op 70119 of bij Louis n Rosberg op Tamarijn dhuis. Er zullen niet meer 30 kinderen per week geaceerd worden. De leeftijds- caorie is 6 tot 12 jaar.

Mitterand nog dit jaar naar Argentinie

PARIJS — President Francois Mitterand van Frankrijk brengt in oktober een officieel bezoek aan Argentinie. Dit gebeurt op uitnodiging van zijn Argentijnse collega Raul Alfonsin. Dit werd bekend gemaakt tijdens het bezoek van de Argentijnse minister van Buitenlandse zaken Dante Caputo aan Parijs waar hij onder meer werd ontvangen door Mitterand. De bewindsman zei dat hij onder meer met de Franse president had gesproken over het probleem van de buitenlandse schulden. Dit gebeurde vlak voor het vertrek van Mitterand naar Genua ter bijwoning van de top- conferentie van de zeven grootste industrie- landen.

Gedeputeerde Lucille Wout op Regionale Dag

Overheid voert geen bewust beleid voor de educatie van volwassenen

WILLEMSTAD — "Wij kunnen nog niet spreken van een bewust beleid op het terrein van volwassenen- educatie", zo benadrukte vervangend gedeputeerde van Onderwijs Lucille Wout, op de Regionale dag van de Volwassenen-educatie. Er zijn talloze niet-overheids- instellingen die zich met dit werk bezighouden, zoals het Particulier Initiatief Curaçao, de Raad van Gehandicapten en de Curaçaose Sport Federatie en dit blijven doen, met of zonder subsidie. De overheid heeft echter geen afdeling die speciaal belast is met volwassenen- educatie noch is er plaats ingeruimd op de begroting voor dit werk.

Vorig jaar heeft de Caribbean Regional Council for Adult Education 4 juni uitgeroepen tot de dag waarop speciale aandacht wordt gegeven aan "Volwassenen- educatie". Het Particulier Initiatief Curaçao (IPK) heeft, als lid van bovengenoemde raad, deze dag afgelopen jaar voldoende aandacht gegeven en met genoegen heeft de overheid gezien dat de IPK niet stil heeft gezeten, maar zich hard heeft ingezet voor deze belangrijke arbeid, zo zei gedeputeerde Wout.

Volgens Lucille Wout moeten niet- overheids- instellingen die werk op het gebied van educatie verzetten, bijeen gebracht en gecoördineerd worden en moeten hun uitgaven geregeld worden. Instellingen als het IPK moeten initiatieven blijven nemen en activiteiten blijven ontwikkelen zodat de overheid zich kan beperken tot het scheppen van de goede omstandigheden, het stimuleren en het steunen van de activiteiten, aldus gedeputeerde Wout. Volgens haar heeft de Curaçaose overheid de ontwikkelingen op dit gebied met veel interesse gevolgd wetende dat de Antilliaanse overheid samen met de Caribische en Latijns Amerikaanse landen actief deelneemt in het project "Proyekto Prinsipal". Dit project heeft de intentie het niveau van het onderwijs te verhogen, het onderwijs- systeem efficienter en effectiever te maken en uiteindelijk het analfabetisme te elimineren.

In deze tijd van vele economische en financiele problemen zijn oplossingen vaak moeilijk te vinden als gevolg van gebrek aan informatie, vorming en leiderschap, zo zei Lucille Wout. Zij zei het daarom logisch te vinden dat de overheid de initiatieven van de IPK en andere niet- overheids organisaties aanmoedigt en verheugd te zijn dat deze organisaties enthousiast en dynamisch activiteiten ontwikkelen zonder initiatieven van de kant van de overheid af te wachten.

Zij gaf toe dat volwassenen-educatie niet expliciet is opgenomen in het onderwijs- systeem noch in de diensten van de overheid. Toch zijn er van de kant van de overheid voldoende activiteiten op dit gebied, zo voegde zij toe. De Afdeling Geestelijk Volksgezondheid, de Dienst Cultuur- zaken zowel als de Dienst Onderwijs en de Sedukal houden zich bezig met volwassenen- educatie en het verstrekken van informatie aan deze groep mensen.

Nieuw bestuur kunstkring

WILLEMSTAD — Onlangs heeft de Curaçaose Kunstkring een nieuw bestuur gekozen tijdens haar Algemene Ledenvergadering. De nieuwe bestuursleden zijn: Rob Rojer, voorzitter, Lucila Engels, vice- voorzitter, Joan Dorsch, secretaris en Raquel Newton, penningmeester. De nieuwe commissarissen zijn geworden Marianne van Delden, Hanneke van der Hoeven, Barbara Newton, Madeline Statius van Eps en Els Statius Muller.

Fundashon Sentio di Dama organiseert op zondag

Mini conferentie over positie van de vrouw in de samenleving

WILLEMSTAD - Op zondag 7 juni organiseert de "Fundashon Sentro di Dama" (FSD) van negen tot twaalf uur 's morgens een mini- conferentie in het Buurtcentrum Sta Maria op de Seru Fortuna- weg nummer vijf. Op deze conferentie komen de vier punten aan de orde die in 1985 opgesteld zijn op de Internationale Vrouwen Conferentie in Nairobi. Deze vier punten zijn: Meer verantwoordelijkheid voor vrouwen, op alle niveau's om zodoende een mentaliteits- verandering te bewerkstelligen, zowel bij mannen als bij vrouwen. Het tweede punt is de economische onafhankelijkheid van de vrouw. Ten derde komt aan de orde het door de vrouw zelf vaststellen van het aantal kinderen dat zij wil en het moment waarop zij die kinderen wil. Het tegengaan van het lastigvallen van vrouwen is het vierde en laatste punt dat besproken wordt op de mini- conferentie.

Om dieper in te gaan op deze punten en te komen tot ideeën voor de ontwikkeling van een programma om deze vier punten uit te voeren heeft de FSD dr Stella Pieters Kwiers, werkzaam bij de Verenigde Naties, uitgenodigd om de mini-conferentie te leiden. Op de conferentie zijn meerdere mensen uitgenodigd van de andere Antilliaanse eilanden en Aruba, maar deze is eveneens toegankelijk voor iedereen die geïnteresseerd is in het ontwikkelen van een programma om de vier bovengenoemde punten te realiseren. Diegenen die willen deelnemen worden verzocht vooraf contact op te nemen op telefoonnummer 84647 of 624698. Iedere organisatie kan drie tot vijf personen naar de conferentie afvaardigen.

Premier opent congres

In '85 helft van geboren kinderen buitenechtelijk

WILLEMSTAD — Zeker gezien het feit dat het aantal buitenechtelijke kinderen in 1985 gestegen is tot vijftig procent van het aantal kinderen dat op Curaçao geboren werd, is het volgens de minister- president hoog tijd dat er aandacht besteed wordt aan de positie van deze kinderen en de moeilijkheden die zij in hun leven moeten confronteren. De premier sprak in dit kader wel zijn tevredenheid uit over het feit dat de bevolking nu zo ver is dat dit onderwerp tenminste publiekelijk besproken kan worden, terwijl er in het verleden een taboe op rustte.

Gisteravond verrichte minister- president de officiele opening van een twee dagen durend congres over de positie van natuurlijke kinderen. Het congres wordt georganiseerd door Congrecur en wordt gehouden op de Universiteit.

Alhoewel het fenomeen buitenechtelijke kinderen op de Antillen veelvuldig voorkomt en in 1985 zelfs de helft van alle kinderen die op Curaçao geboren werden, zogenaamde natuurlijke kinderen waren, is dit volgens de premier niet specifiek een op de Antillen of in het Caribisch Gebied voorkomend probleem. Don Martina haalde hierbij als voorbeeld Nederland aan, waar het aantal natuurlijke kinderen de laatste jaren toeneemt omdat ervoor gekozen wordt niet te trouwen door bijvoorbeeld zogenaamde "Bom- moeders" (Bewust Ongehuwde Moeders).

De minister- president waarschuwde voor het feit dat de betrokkene, het kind zelf, niet in de discussie betrokken kan worden. Daarom moet gewaakt worden dat de positie van het kind centraal blijft staan tijdens de discussie, aldus Martina. Gezien het feit dat er op Curaçao zoveel natuurlijke kinderen zijn, is volgens de premier hoog tijd dat er een congres gehouden wordt over de positie van deze kinderen. Zeker gezien het feit dat kinderen die binnen een gezin geboren worden, al de nodige problemen moeten confronteren bij het opgroeien, valt aan te nemen dat natuurlijke kinderen het nog moeilijker zullen hebben. Dat de premier een congres kon openen over een onderwerp waarop in het verleden altijd een taboe rustte en waarover niet gesproken mocht worden, stemde hem tot tevredenheid.

Don Martina verklaarde verder dat op de Antillen nog geen echt beleid is uitgestippeld waarbij discriminatie op welk gebied dan ook, van kinderen voorkomen kan worden. Hij sprak dan ook de hoop uit dat uit het congres een werkgroep zal voortvloeien die de meningen en conclusies inventariseert en aan de overheid aanbevelingen kan doen met betrekking tot dit onderwerp.

Mexicaanse schulden verkocht voor project financiering aan investeerders

MEXICOSTAD — Mexico verwacht dat dit jaar een half miljard van zijn schuldenlàst van zo'n honderd miljard dollar zal worden opgekocht door beleggers die dat geld dan gebruiken voor investeringenm in Mexico. Zo zei men bij het ministerie van Financien.

Sedert april 1986 is een miljard dollar aan schulden overgenomen welk geld is gebruikt voor de financiering van ruim honderd projecten. vooral in de toeristen- sector en in de auto- industrie. Het komt steeds meer voor dat banken hun vorderingen op ontwikkelings- landen met korting overdoen aan beleggers. De korting hangt af van de krediet- waardigheid van het betrokken land. De beleggers wisselen hun vorderingen dan in tegen de nationale munteenheid van het land en kunnen zo op gunstige wijze investeringen financieren.

Onder- minister Suarez Davila van Financien wees er echter op dat dit geen "wondermiddel is waarmee onze schulden- problemen worden opgelost". Dit ondanks het feit dat deze vorm van schuld- overdracht buitenlandse investeringen aantrekt. Tot nu toe is ongeveer één procent van de totale buitenlandse schuld van Mexico omgezet in investeringen.